ASDRÉN

ENDRA E LOTE

BUKURESHT
1912

BKSH

BKSH

BKSH

ASDREN

ENDRA E LOTE

VJERSHA

Êndrat e lotet
s' vetë kot n'erë,
Kanë e ato gjuhë
flasin shum' herë.

BUKURESHT

SHTYPESHKRIMI «GUTENBERG» STR. DOAMNEI 29

1912.

BIBLIOTECA CENTRALĂ

BKSH

Së ndershmes
edhe shpirt-madhes
Zonjëze

EDITH DURHAM

si shënjë nderi edhe venerimi
për veprat e saj
me shkrime e me punë
që i solli Kombit Shqipëtar
i a dedikoj Këtë mundim të vogël.

AUKTORI.

BIGH

BKSH

ZONJËZËS

EDITH DURHAM

Një komb i tërë o Zonjeze të falet
Një komb i tërë ndër Ty sot të sjell,
Prëj mirënjohje zëmra nuk'i ndalet
Por lutje ngreh me lott për Ty në qiell.
Për ndjenjat q'i ke, zënurën aq' të naltë
Për ngjalljen e së ngratës Shqipëri;
Qofsh e bekuar. Zoti i Math të falte
Për fatin t'onë, rrofsh sa malet Ti.
Me pëndën e me fjalën si ar kulluar
Me shpirtin T'ënat fisnik plot njerëzim,
Për ne si një ëngjëll qiellit je e dërguar
Të na shërosh nga plagët pa mbarim.
Së largu fati i kombit Ty të solli
Për vojtjet e durimet që po heq —
Fatbardhë qënka nëna që të polli
Për në si dorë ndihmë në të keq!
Pra, prifi urimet na që po ti sjellim
Plot mirënjohje e zëmër-bardhësi,
Me lutje drejt prej shpirtit ti përcjellim
Ty Durham „alma mater" pa kufi!

BKSH

Disa fjalë përpara

Pas tetë vjet si botova të parin vëllim vjershash nënë titullin „Reze Djelli" sot po vij përpara Shqipëtarëve me një tjetër vëllim nënë titullin „Endra e Lote".

Vërtet se shkoj si mjaft kohë gjer sa t'a sjell këtë të dytin në dritë, kur typsej që, gjer më këtë ditë të kisha vajtur ca më tej, dua të thom, se për një që i ndjek levizjet kombëtare, nuk' është mjaft që të hidhesh në fushë të luftës me fjalë për çvillimin e një ndjenje mëndore, por është nevojë të ndjehesh se bën gjë e të dëftosh me vepra se vërtet e gjyrmove udhën, edh' i vajte qëllimit pas, me atë dëshirë që e nise.

Shkaku i kësaj mos përkujdesjeje që çfaqet ndë natyrë të ç'do Shqipëtarit, e ka mbarimin edhe vjen prej shtetit të edukatës s'onë së remë, — që kemi vajtur përgjithërisht nga dalë, — edhe kjo edukatë e formuar ashtu si ç'e dimë të gjithë, po thuaj si e pa qënë, me mos dalë a me mos patur një arësim kombëtar; po të helmuar me prallat e propagandave të huaja, ishim edhe jemi lëne por si ajo anija pa timon në mest të valave, duke u-përpjekur vetëm me sa fuqia e zëmrës na permeton ët bëjme, po gjithënjë me shpresën të rënjosur se pas mundimet e vogla të sotçme, nesër do të jemi të lumtur

të shohim se arësimi janë kombëtar mori udhën e përparimit për një edukatë të vërtetë, duk' e ndezur flakën në dritë të së cilës do të ndritohen gjeneratat të paskëtajme që t' a nxjerin anijen në limanin të shpëtimit.

Mirë po, ndokush do të thotë, se këtë çrilliime me shkrim sot janë të kotë se nuk typset të humbasim kohën me fjalë nër libra e gazeta, por typset punë duke shetitur katunt më katunt mal më mal e breg më breg për t' i sjellë fitim qëllimit! Përgjegjia është se shkrimi ka vlerën më të madhe për një vepërim të këtillë, se vetëm që kur dolli shkrimi u bë tërë kjo manifestatë kombëtare q'e shohim sot.

Pik së pari të dëshmojmë të vërtetën se çështja si edhe letërsia shqipe isbin edhe janë një çështje e lidhur soi për soi — sepse dihet se më ç' do komp fillimi i ç' do levizjeje të shoqërisë është bërë duke vajtur dora dores letërsia me politikën; se duke e shtyrë njera tjetren, mbasuen dëshirat e të dy palëve, edhe pastaj si mbaronen atë që isbin për t' u bërë, mer si cila udhën e saj vepan — po për ne, këto, do me thënë, përparimi i çështjes kombëtare si edhe çrilliimi i një gjuhe letrare e kanë rugën të shtrinar jo me lule, po me gjëmba, prej ato që jo t'i shkelësh a të mos u a ndjesh thambin; por janë gjëmba që s'mund të bësh një çap pa mos vënë 're se ka duhet të shkelësh ku t'a vësh këmbën që të mundësh t'a bësh atë çapin me siguri duk' i larguar gjithë ndalimet e pengimet—që dihen prej sicilit-do atdhetar—e të dalësh nagë bregut ku qëllon të ngjitesh e ku të shpë ideali yt.

Vërtet se ky ideal i ndjekur prej kohe vetën me shkrime nga ana e kombëtarëve Shqipëtarë, ishte po thuaj si një ëndrë që i ushqente disa veta, por profetia e tyre nukë dolli prap' e remë, se fara që u mbaall nuk' rë mi dhè të shterpë, ato ideera që i mundonin e që i predikonin

atá idealistë pak nga pak zuri të bëhet një brumë e të marë një formë tjetër e cila për ditë që kalon po çfaqet në shesht me më tepër fuqi, për t' i mveshur mejtimet e tyre me robën e vërtetë të realitetit ; është një evollutë a përndryshim përparimi i natyrëshmë q'e mori udhën e tija edhe' i cili e shtrëngon ç' do atdhetar të jetë në dëtyrë të tij gjer sa të mbushet.

Çështja shqipe duke marë sot një sulm të ndjerë, agë sa Shqipëtarët sot për sot janë në një tjetër shtet ndjenjash kombëtare de sa ishin tashi s' dí sa vjet, e po sa vete këto ndjenja janë duk' u shtuar e duke përparuar, ashtu edhë gjuha bashkë me letrësinë kanë marë prapë atë salm që e bën ç' do gjë që është në rilet e sipër. Si ç' duket është një fakt i pa-mohuar se letrësia ka vepërimin e saj përmi shtetin shoqëror e politik te një kombi, se ajo është fryma që e ngjall edhe brama që gatohet për t' e ushqyer e për t' e ritur mëndarisht, për t' i dhënë formën e vërtetë edhe fundin e ndjenjës se një ideali të ènderuar.

Ner agë breza sa u-përstrinë që kur se ndodhet kombi Shqipëtar n'atë vënt të dashur të tij, mund shumë qenë nër ata që ènderonin një ideal t'atillë si ç' e kupëtojmë nì sot; por ishte një leth një mur i fortë që s' mundnin t'a kaptonin për tej, ç' do që të bënin për t' i hurrirë qëllimit edhe idealit që ushqenin në mëndje e në shpirt të tyre, sepse që një panë pa fund e pa themel, s' kish ku të pshtetej përpjekja e tyre, se për luftën q'e kishin nisur u mungonte një armë, edhë kjo armë që : pënda, shkrimi i gjuhës !

Por edhe në tfaqej ndonjëherë nga një shpirt-ndritur, mjerisht ky nuk' mundi as fare të nxjerë prej thelbit të farës që mbillte, nje drá me pemë të èmbla ; se duket, n' atë kohë kur çvillimi i ndjenjavet fetare ishte në hullzim të tij, ndjenjat kombëtare s' e kishin vëndin, si

për të gjithë kombet që ishin të vdekurë edhe që u ngjallnë. Nër atô kohë të para ishte ajo luftë midis kishravet, që cila të fitoje kryesinë në botë, bënin ç' t' u mundej për t'i ushqyer atô ndjenja fetare, duke mbetur ne radhë të fundit, a s' kujtonej fare, kombësia. Si u-hoth pastaj këtej edhe feja islame, vëndi ynë pati mjerësinë më tepër se ç' do të tjerë, të bjerë atje tek ndodhet sot, duk' e mbytur edh' atë të paktën ndjenjë për një qëllim kombëtar, gjer sa koha edhe rasjet e suall që t' a gjejë veglën me të cilën por si me atë shkopnë magjik të Qirqes t' u dëftojë Shipëtarëve ragën e vërtetë, t' u provojë me gjuhë të gjallë e të shkruar se feja nuk' është përveç se vetëm një ushqim për shpirtin, kur gjuha ësht' ajo që e çquan njerinë nga ngjamësit që e rrethojnë si një komb të vecantë, ajo gjuhe që duk' e folur e duk' e shkruar mirë, zëri i saj bën të buçasin malet, të ushtojnë pyllet, të murmurisin mburimet, të ligjërojnë zoqtë, të tunden fiset, e të ngjallen të vdekurit!

Shkrimi i gjuhës është ay mrëkulli, ajo çudia që bëri aqë ndryshime në çvillim të kombëve, që kanë bërë çape gjigandi në ç' do degë diturie e mjeshtërie, 'ay ndryshim po bëhet, i nga daltë por i shigurtë, edhe në shtet mëndor t' onë, për emirin t'atyre që gjer die përqeshnin me atâ që predikonin të vërtetën, duk' u ngjitur disa emëra me bisht qesharakë, kur sot për kundrë po shohim se atô emëra po u mbeten atyre për ironi të gjërravet; se e drejta edhe e vërteta nuk' vdirren as që futen ndë dhët, se as dielli nukë ndalohet dot, por as rezet e tija s' munt t'i përmbledhë ndokush ndë thes.

Përandaj dëshmoj se mundin të ndjehen të lumtur atâ që me aqë të vështira edhe mundime harrijtnë të shohin me sy të vetta frytin e veprave të tyre, edhe se

si tempulli i ri i Kombit ngrihet madhështor, si një fortesë e pa tundur.

Nër vjershat që kanë përpara këndonjësit, disà prej syresh janë bërë para se të prokllamohet Koshtuta, po të cilavet s'u shënova vitin; të tjera u bënë pas lirisë — te t'a thomi fjalën kështu — si pas ngjarjeve të postajme, flas për vjershat atdhësie. Nër këto ndodhen nj'a tri a katër të adaptuara, si për t' u kënduar, se nuk' është pun' e ligë që të adaptojmë disà që munt të këndonen kur ato i përqasen qëllimit t' ënë, edhe kur dihet se Muzika edhe Arti i Perëndimit po te lërohen edhe te na, do të çporret shpejt ay gjumi edhe përtesa e Lindjes që na ka kapur e na e ka mpirë trupin edhe shtelin t'onë mëndor, sa kemi harrire në një shtazëri të pa shëmbelltë për kohëral e sotçme, që të mohojmë kombësinë, jemi bërë shpirt-robër më keq se atà robërit që shiteshin në treg të Romës, po të cilit kurrë nuk' drukeshin të thonë „Jam Roman".

Edhe nè duke i gjyrmuar përparimet e Perëndimit e duk' e marë atë dritën që na vjen prej asaj ane, do të jemi të zotërit t' i sjellim një shkëlqim mè të math jetës s' onë kombëtare, duk' e qëruar kopshtin t'onë kombëtar nga drizat e ferrat, që kur të ndriçojë ay dielli i bukur i Shqipërisë, lulet e këtij kopshti të çvillohen e të shëndrisin por si dhe dielli vetë.

Mars 1912.

ASDREN.

BKSH

ATDHEU

BKSH

BKSH

DRINIT

Chante la liberté prisonnier
Dieu t'écoute.
M. Desbordes-Valmore.

Drin o lumë, o i math lume
Që sjell vala, gurë shumë;
Që shkon udhës me buçime
Dhe mbush malet me gjëmime;
Që lak mës fusha, fshatra
Kur ti rendën me të katra;
Pse je sot ti i egërsuar
Vetull-mvrojtur, zemëruar?
Vall' e ndjen ti robërinë
Që e ka mbytur Shqipërinë,
Q' ësht' e shkelur, copëtuar
Vargonj lidhur këmb' e duar;
Nga të huajt që e rethuan
Që e prishnë q'e dërmuan,
Krejt që e çveshnë që e ropnë
Dhe e thëthijtnë gjer sa u-ngopnë?

Që kur Zoti të ka bêre
Drin o lumë, i gjat' i gjêrë,
Sḫqipërisë ç' i ka ngjarë
Ti të gjitḫa i ke parë!
Se ç' do luftë që ka krisur
Kundr' armiqve q' êsḫt' e nisur
I-pê mundjet plot çkëlqime
Që përmênden si kujtime!
Atà trimat e vërtetë
Që dëftonin se ndë jetë
Kurrë s' trêmbet Sḫqipëtari
Që ka zêmër, gjak si zjari!
Koḫ' e keqe a po e mirë
Mot i bukur a po i nxirë;
Qoftë natë, qoftë ditë
Si ndë t' errët e ndë dritë;
I-ke parë i-ke dëgjuar
Kur ty pranë kanë sḫkuar,
Dḫe kaluar dḫe me kêmbë
T' armatisur gjer më dḫêmbë,
Luanë e trima të pa-vdirë
Krye-lartër, zêmër-lirë!
Burrë e grua, plak e djalë
Gjitḫ me zêmër, jo me fjalë;
Si fatosa që luftonin
Sḫqipërinë të sḫpëtonin.
Dḫe të lirë dḫe të mirë,
Plot me gaze, plot me ḫirë
Në mes tyre rronin, sḫkonin
Dasḫurinë s'e ḫarronin!

. . . . . .

. . . . . .

Po sot vallë sot si janë?
— Krye-unjur an' e mb' anë!

Sot mê s'êshtë ay zjari
Që e kishte Shqipëtari!
Ay gjaku që valonte
Kur dëtyra i-a kërkonte,
Me një fjal' e me një besë
Për atdhen' ay të vdesë!
Pasjen, gjënë mos kursejë
Trimërinë të rëfejë!
Sot një heshtje, një përtesë
Me një rojtje në shërbesë,
Esht i ftohur, ësht i ngrirë
Pa një ndjenjë — por si i mpirë;
Dhe nga feja i verbuar
Ron ndë t' errët i mbuluar!

Drin! që rjeth gjith shkumb' e valë
Her' i rrebtë, her' nga dalë,
Kur i turbullt', kur kulluar
Kur i qetë, kur trazuar!
Që ke parë aq' të ngjara
Dhe gëzime dhe të qara,
Nd' aqë vjete, aqë kohë
Dhe me diellë, dhe me llohë!
Kur Shqiptari i vrapuar
Për në luftët i gatuar,
Me balashin krye-lartë
Sy-kulluar, sy të kjartë,
Po dëfrente, po këndonte
Këngë trimash kur kujtonte!
Kur bari dhe blegtoreshë;
Por si mbret e mbretëreshë,
Pranë teje shumë dëndur
Fjalë, këngë kanë ëndur,
Kur me fyell, kur me lote:

Duk' i puthur vala jote!
Këngë e bukur, këngë malli
Që gjëmonte i tërë zalli, -
Sa edhë qielli qeshte, ffiste
Dielli, hëna rinte, priste;
Më s' degjohet zot u-shua
Më të qarë ç' do gjë u-ndrua!
Në' ujën t' ënde të veluar
Atje brënda ka pikuar
Loti i mëmës që ka qarë
Djem të dashur q' i jan' vrarë!
Ndë até ujët kaq' të egryer
Që po dukel gjith' i ngjyer,
Atje brënda është trazuar
Në ç' do kohë të lmeruar
Gjaku e djers' e ushtëtarit
Dhe të fundit dhe të parit,
Që për emër të lirisë
I-dhë shpirtin Perëndisë;
Me mjeftim q' e dhuroj jetën
Për të drejtën, të vërtetën,
Për lavdimn' e kombësisë
Dhe për nder të Shqipërisë!

Ndal-e, ndal-e Drin vrapimin
Qëndrò pak e hith vështrimin!
Rotull teje duke i parë
Se sa janë për t' u qarë.
Viset t' ona që rënkojnë
Kur të parat i kujtojnë!
Ardhi dita pra të zgjohesh
Si më parë ti të çohesh
Burrat, trimat duk' i mbledhur
Gjith me armët mi krah hedhur

Të përpiqem, të luftojnë
Shqipërinë t'a shpëtojnë.
Zgjedhen, turpin që po e mbajnë
Poshtë t'a hedhin, t'a çpërlajnë—
Sepse turp është një shërbesë
Për atë q'e mban me besë!
Ashtu pra emrin pagëzoje
Jepi fjalë lartësoje,
Dëftò botës pse të druhesh
Do se i Bardhë, i Zi quhesh!
Se lavdim për të fituar
Koha ëdhe më s' ka shkuar.
Po sot dita Drin, të ka ardhë:
Prap' të dalësh faqebardhë!!

LUTJA E TË HUMBURVET

Zot, i Madhi i jetës Ati jynë
Që përmban gjithësinë pa mbarim,
Përpara Teje vijmë sepse Tynë
Të kemi shtyllë, shpresë në gjallim.

Me krye të përulur kurdoherë
Ty, lutje po të sjellim dhe sot, por...
Jemi ëdhe të verbër, të pa ndjerë
Për t' u njohur më mirë o At qiellor!

Ty ne të kemi ndihmë nat' e ditë
Dhe mirësinë T'ënde, mal që e ke,
Dërgojena, ndritona me një dritë
Sepse i plot-fuqishmë veç Ti je!

Mëkatet Atë fal-na-i, kij mëshirë
Se ne pa vetëdijë jemi sot;
E ndjen zëmra edhe shpirti shumë mirë
Po s' kemi zé as gojë, s' flasim dot!

Ti prā o Shpres' e naltē hap-e dorēn
Dhe bekim na dērgō si fuqi-math,
Me ngyshēllim na e mbush zēmrēn tē gjorēn ;
Nā mblith gjith nd' atē kopsht, gjith nd'atē vath!

BKSH

SHQIPËRISË

Shqipëri, o mëma jime
Që të kam gjith nër kujtime
Emrin t' ënt kur e kujtonj,
Shpirt e zëmër më gëzohet
Dhe çdo shpresë gjith më shtohet
Në liri të të vështronj!

Shqipëri, o mëma jime
Lotë po derth prej zemrës s' ime
Se je e tretur si qiri,
Hap-e gjirin, hap-i krahtë
Të të puth gojën e thatë
Me një mall e dashuri!

Shqipëri, o mëma jime
Mos ri e unjur në mejtime
Ngrehi kryet ti tashi,
Se s' mbet kohë të rrejtohesh
Ardhi dita të dëfrohesh
Që ke patur trimëri!

Sḥqipëri, o mëma jime
Mos ji nd'aqë ḥidḥërime
Mbaj-e nderin ti q'e ke,
Kurrë Sḥqaḥu s' ka të vjelë
Kurrë Greku s' ka të sḥkelë;
Kur ke burrat q'i ke le!

Sḥqipëri, o mëma jime
Mos rënkò ti me vajtime
Se sot koḥa më s' vonon,
Dolli drita, dolli dielli
Iknë reḥtë e u-ktḥjell qielli;
Tutje t' erri po kalon!

Sḥqipëri, o mëma jime
Pas një jete me durime,
Dita e mirë po afëron,
Dita e bardḥë, dita e bukur
Kur dḥe ti je për t' u-dukur
Nd' atë dritë që mburon!

Sḥqipëri, o mëma jime
Bënu burrë, bëṇu trime
Mos u trëmp për këtë gjë,
Kërkò dorë, kërkò ndiḥmë
Gjitḥ sa jemi do të vijmë
Që të vdesim gjer më një!

Sḥqipëri, o mëma jime
S' ësḥtë koḥë për mejtime
Ngjesḥ-e pallën trimërisḥt,
Tunde kraḥun si qëmoti
Dëfto botës se dò Zoti:
Të rrosḥ vetë sḥqiptarisḥt!

Pesë qint vjete...

Shqipëri, zgjoḥu sot këtë dit' të sḥënuar
Të kremtërosḥ lirinë që e pate një ḥerë,
Të kujtosḥ burrin, mbretin në botë të dëgjuar
Që të mburoj si luân edḥe si trim i ndjerë!
Kujto-e mbretn' e sḥkëlqyer, që ndritte por si diellj
Që i tmeronte armiqtë sa ḥer' derdḥej mi 'tâ,
Sa që tundej nga frika tok' e dḥeut edḥe qielli
Kur palla i vetëtinte, e t' i mposḥtet s'u lâ!
Pesë qint vjete mbusḥen gjer sot që kur u lint
Burri që të dḥa ty emër, që të dḥa fam' e nder,
Pesë qint vjet që kur po robëria të bint;
Armiku që kur të sḥkel dḥe gjakun që t'a mer!
Oḥ, vjete sḥum' të rënda, vjete mjaft, pa mbarim
Sḥkuan që kur se trimi të la 'o Sḥqipëri,
Varfëria t' ḥipi, të mundon pa pusḥim
Se armiqtë të dërmuan, t' prisḥnë të bënë ḥi!
Pesë qint vjete posḥtë ftâmuri që kur mbet,

Shqiponja e gjunjosur që kar, rënkon me lott ;
Me mallëngjim vështron reth, lëshon zë e po thërret
„Bijt' e mij, ndihmë, ndihmë ! mos rini kështu sot.
Po dëftoni-e një herë at' trimërinë t' unj
Si nër lafte e dëftonte ay Trimi zoti im.
Që kurrë nuk' duronte të shkelë këmb' e huaj
Po e mprapste e dërmonte pa pikë përdëllim !
Une kështu të dergjem, të vuaj mos më lini
Dhe ju të jini robër, për të huaj të punoni.
Mos e kijni të ngushtë zëmrën në turp mos rini,
E mjera do të shuhem, e kot do t' më kërkoni !
Po merni-e prap' atë flamurin të bekuar
Armikut çpërbleni-ja të ligut q' u ka bërë,
Që të jini të gjithë me zëmrën të qëruar :
Të quhi vërtet, bijt' e Skënderbout që të tërë !"

. . . . . .
. . . . . .

Pesë qint vjete mbushen sot dhe detyrë kemi
Me shpatën tij në dorë botës na t' i provojmë,
Se këtë vërtet ka hapmë sytë edhe ka jemi
Esht vëndi gjë edhy' as një pëllëmbë s' lëshojmë !
Po do t'a mprojm' se mjaft të këqija duruam
T' këqija shëkullore që s' i duron as dheu,
T'i dëfrojmë kujtdo se qëllimin s' e ndruam
Po do t'a bëjm' asbtu si e kish dhe Skënderbeu

BETIMI MI FLAMUR

Hymn patriotik

Reth flämurit të përbashkuar
Me një dëshir' e një qëllim,
Të gjith atij duk' ju betuar
Të lidhim besën për shpëtim.
Prej lufte veç ay largohet
Që është lindur tradhëtor,
Kush është burrë nuk' frikohet
Po vdes, po vdes si një dëshmor!

Në dorë armët do t' i mbajmë
Të mprojmë aldhensë më ç' do kënt,
Të drejtat t'ona ne s' i ndajmë;
Këtu armiqtë s' kanë vënt.
Se Zoti vetë e tha me gojë
Që koumbe shuhyen përmi dhé
Po Shqipëria do të rojë;
Për 'të, për 'të luftojmë ne!

O flámur, flámur shênj' e shênjtë —
Të ty betonemi këtu,
Për Shqipërin' atdhen' e shtrénjtë
Për nder' edhe lavdimn' e tü.
Trim burrë quhet dhe nderohet
Atdheut kush i-u bë therror;
Për jet' ay do të kujtohet
Mi dhet, mi dhet si një shênjtor!

BKSH

NË MËRGIM

Mërgunr prej shtëpisë
Prej atdheut vëndit t'im,
Kur ngëmi i djalërisë
Zu ndrikonte me shkëlqim;
Aty lark i mallëngjyer
Por si murgu në shkretti,
Po mejtonem zëmër-thyer:
Vaj' a kthenem, përsëri!

«Ti moj shpesë udhëtare
Që përpjetë fluturon
Me vrapim, që s' lodhesh fare
Nëpër viset ti ku shkon;
Ecë, ecë shpesë e lirë
Që më dukesh sikur fjet,
Dhe një lajme sill të mirë:
Një të «falur me shëndet»!

Detëtar, o trim o burrë
Nëpër valat që këndon,
Dḥe nga deti s' druḥesḥ kurrë
Kur fryn era edḥ' e trazon!
Ecë o djalëtḥ i gëzuar
Ndë atë anë mb' atë vis,
Sill një lule të bekuar
Nga ay vënt si paradḥis!

Edḥe ti ylli i mëngjezit
Qi sḥeḥ ditën kur mburon,
Që ke qënë bres pas brezit
Ylli i bukur që ndriton;
Si kandile e pa sḥuar
Që ndë jetë s' ka sḥtërrim,
Dërgo-i dritë të uraar
Atij vëndit dḥeut t' im!»

Sḥqipëri, o vënt i bukur
Fusḥa e male plot me ar,
Ku ç' do burrë në të dukur
Esḥtë trim e luftëtar;
Me sa mall e sa dësḥirë
Atë ditë po e pres,
Që edḥe unë atje i lirë
Pranë prindërve të vdes!

GJENDJA JONË

Heth vēshtrimin nga lint dielli;
Shum' i mvrojtur qēnka qielli

Gjith asḥtu nga perēndimi
Por as pikē s' ndjenj gēzimi.

Te Comori lart u-ngjita
Po me frikē prapē zbrita;

Qē nga mali gjer te deti
Vēndi i shkretē kudo mbeti,

Qē nga mali gjer ndē fushē
Nēpēr driza gjith u-zushē.

Kudo vajta, kudo ḥyra
Gjith tē ftoḥtē nga fytyra!

S' pashē burra, s' pashē njerēs;
Vetēm grat' i ftisnin erēs!

BKSH

Dḥe tē paktit qē un' i gjeta
Tērē dridḥesḥin si ſleta !

Sipēr gjēmē, posḥtē sḥkretē —
Si tē tḥom s' di as unē vetē.

Trimat sḥkuan e mē s' janē
S' di ç' u bènē, s' di ku vanē.

Reth armiqtē po afēroḥen
Dḥe ndē vatrēt po na sḥtroḥen,

Pa pyetur e pa ftuar —
Si ca ujqēr tē urētuar !

. . . . . .
. . . . . .

Burrani o Sḥqipētarē
Trima burra luftētarē

Kētē turp, kētē sḥērbesē
Mos e mbani *besa e besē !*

Mos u lini mos duroni
Kēsḥtu jetēn ju t'a sḥkoni ;

Tērē bota tē na qesḥin
Tē na ḥanē tē na çvesḥin

Por e merni punēn mbarē —
Mos e ḥiqni kēsḥtu xvarē,

Se njē ditē do tē vijē ;
Dḥe kusḥdo munt qē t' a dijē:

Kur përpara Zotit t'onë —
Si të motçmit që na thonë

Fjalë kemi për t' i dhënë
Gjygjit tartë që ka vënë.

Ne, të zotrit në mos qofshim
Punën t' one mos mbarofshim ;

Prindrit t' anë t' i nderojmë
Edhe' atdhenë t' a shpëtojmë,

S' meritojmë nder të kemi
Kudo qofshim, kudo vemi ;

As mëshirë nierëzije
Po mallkim prej Perëndije !

BKSH

VARRI I HARRUAR

eriu me kryet unjurë po rinte
Mi një varr afër pyllit lisi dëndur,
Lott po derthte, dhe duart fare s' ngrinte
Po rënkonte mi gurin e pa gdhendur.

— I mjerë bari! ç' qan këtu ti vallë
Ku kurrë s' shkon njeri në mot një herë ;
Ç' zjar vallë ke, për ç' mall ti s' ngreh dot hallë
Po tretesh në trishtim, vajton pa-prerë ?

Pse më s' të gjenj me fyellin në duar,
Me këngë, dhe të qeshur së ç' ke qënë ;
Mos ke ti nonje print ktu të mbaluar
Dash'amir a po mik mos të ka rënë ?

— Ah, qenj, se këtu gjendet e varrosur
Ajo që më dha jetën ; mpshtetja e ime ;
Këtu poshtë rrá prej plumbit e plagosur :
Mëma e dashur që m' rriti me thërrime !

LULEKUQEJA....

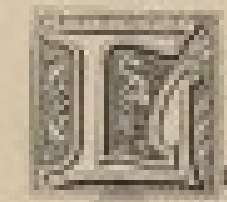

Lulekuqeja e mjera
As gjekundi s' ka sḥtēpi,
E sḥkon jetēn nd' arrati
Ajo s' ēsḥtē si tē tjera
S' ka stoli!

Fusḥēs, kodrēs del vetiu
Verēs ngroḥet, dimrit ngrin,
Vetē sḥkundet, vetē mbin
Dke kur ckuqet, vjen veriu
dḥ' e pērfsḥin.

Nēpēr kēmbē gjitḥ e sḥkelin
Vēnt nē kopsḥtet ajo s' ka,
Dorē ndiḥme kurrē s' pā;
As e mbjellin, as e vjelin—
sḥkoj u-tḥa...

KRERËVE TRADHËTORË

Ju njoḥim cilët jini, s' ésḥt nevojë
T' u ḥapet Libri i veprave të bëra,
Se populli i përmént pa prá me gojë
Me kut i mat, me syt' i sḥeḥ të têra.

Se ç farë sḥëmbëlltyrë t' ju përqasim
Me ç' emër botës mundim t' u tregojmë,
Ne, kot si trut' e méndjen do t' i vrasim;
Me juve e dimë, kombin turpërojmë!

Si ferrat jini, jetën q' e ndalojnë
Ç' do bim' e lule e mbytni ndénë gjëmbat,
Sa as drítë as diellë mé s' sḥëkojnë;
As gjaku s' u levrin nër dejt' a rrëmbat!

Si bisḥa e malit, gjaḥut kur i derdḥi
As gjyrmë mé s' i mbetet në ka rrojtur;
Mësḥirë s' kini, drojës ju nuk mverdḥi
Për sḥpirtet, jetën që u a kini sḥojtur!

Si mjer' atà që presin dorë ndiḥme
Prej njerës pa mësḥirë Perëndije ;
Si mjer' atà me djersa edḥe mundime
Kësḥtu që sḥoḥin çase lumërije !

Ju s' kini as sḥpirt as zëmër, dḥembje s' ndjeni
Përpara jusḥ kur kraḥ' e duar ndeḥen,
Fytyrën, sytë më nj' anë i-u a ktḥeni
Atyre sḥpresës s' uaj që usḥqeḥen !

Sa lott nuk janë derdḥur pa sḥtërruar
Sḥtëpi, sa s' kanë mbetur sot të sḥkreta ;
Sa zëmra s' psḥerëtijnë sot pa pusḥuar
Tḥerror q' u ranë krejt nën' tḥonjt' e mpreḥta !

Mëkatet sḥpinës, sḥpirtit që i përmbani
As posḥt në Ferr pak vënt s' ka që t' i nxërë ;
Me ujt' e detit dot nuk' i çpërlani :
Mallkimi de t' ju ndjekë gjat' e gjërë !

Prej gurit zëmrën ju sikur e keni
Që as pak s' e ndjeni qarjen e rënkimin ;
Ju ligësit e fajet s' munt t' i mfsḥeḥni
Ç' do e keqe këtu posḥt e ka çpërblimin !

E lumtur ësḥt për besë Sḥqipëria !
Ka kryesi, në botë si s' ka tjetër—
Një rregull e ka lënë Perëndia :
Çel një krijes' e re prej një së vjetër !..

Për dḥë u-sḥtriḥnë sḥtyllat e mermerta ;
Prej rënje u prenë lisat madḥësḥtorë,

Më vënt të tgre hije ka të tmerta
Dhe mi rënimet ngrihen shpirt-mizorë !

U-shuan yjtë rrugën q' e ndriconin
Sa udhëtari më s' ka sa ku të prëhet,
Shtërrnan dhe mburimet që kullonin ;
Ç' do pemë që çel, helm e hidhur bëhet !

Sot zëri i fortë i luânit më s' dëgjohet
Që malet i përçante si gjëmimi ;
Por zë bretkosash posht prej pellgu çohet
Si këngë zije, këngë robërimi !

. . . . . .

Mjaft, mjaft ! se u mbush kupa e hidhërimit
Gjeprinj poshtoni ! helmin tej e çporrni.
Mos dalim tej kufirit të durimit :
Që më në fund se ç' mbusëft ju të korrni !

BESA JONË

Besa jonë është flamûri
Shênj' e lartër, yll për ne,
Themel kombit që i vuri;
Duk' u lindur dita e re.

Le t' i falemi o burra
Këtij engjëll me nderim,
Me një zëmrë të gjith„burra"
Të thërresim më gëzim.

Si shqiponjë kombëgjërë
Që mi malet fluturon,
Hij' e tija është' e tërë
Shpresa e kombit kur valon!

Pra nder flâmurit t' i sjellim
Si një shênjës për gjallim,
Kudo ndjenjat le t' i mbjellim
Me një besë për shpëtim.

Kësaj shënje trimërije
Ne t' i sjellim ndhurim,
Dhe t' u a lemë si ç' ka hije
Bijvet t' anë trashëgim.

Atij pranë të bashkuar
Me një mëndje, një qëllim,
Le të derdhim pa përtuar
Gjakun t' onë pa kursim.

Shtëpi kishim shpellat, vrimat
As një ndihmë rotull nesh,
Rrofshin burrat, rrofshin trimat
Që na e nxuar sot ndë shesh!

Atje sipër e ka shkrojtur
Dor' e Zotit që urdhëron,
Se ne kemi për të mojtur
Kombi i ynë s' perëndon!

VLESA E ATDHEUT

A të dua o Shqipëri
Sa mall ndjenj e sa dëshirë,
Për ty gas e dashuri
Ma ndë zëmrë më ka mbirë.
Se për mua ti o atdhe
Je një lule aqë e vyer,
Sa nuk' gjendet përmi dhe
Shpirtin t' em për t' e ushqyer.
Qindra vjete gjëzh në zi
Qindra vjetësh i helmuar,
Po një vlerë pate ti
Që s' ka shëmbël s' është dëgjuar ;
Vala shkuan përmi ty
Kombe shkelnë pa mëshirë.
Po një s' pati faq' e sy
Të të shohë prej dheut fshirë.
Se ke trima si më s' ka

Se ke burra tē pa vdirē,
Droja syrin s' j' a u ḥà —
Sisēn t' ènde kanē pirē!
Mos ki frikē, mos vajtò
Mos me kryet, trupin zgjatur,
Tunde kraḥun u forcô:
Dēftò namin qē ke patur!

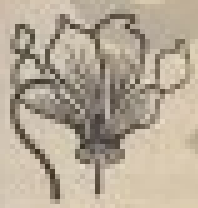

BKSH

PËRRALLA E PLAKUT

Plak, thuaj na, për Zotën, një përrallë
Di, prej atò që i nxjer vec goja jote.
Dëfto-na, mos përtò, të paçim gjallë;
Na bëj të qeshim, a të derdhim lote!

E njohim se ne t' rinjtë, s' dimë shumë
Sa dimë pleqtë, foshnja ëdhe jemi,
Prandaj të lutemi—ndë këmt të vumë
Të na tregosh — dëbyrë do t' t'a kemi!

— Në doni bijt' e mij t' u thom një prrallë
Më parë duhet jú të kupëtoni,
Se pleqtë nuk' i kanë mëndtë dhallë
Si jú që fjalët kurrë s' i peshoni!

Andaj mos thoni se s' u dua djema
Po si një plak, u thom, u jap këshillë —
Ju munt t' i mseni fjalët si të rrema
Por un' i njoh, si prifti njeh Ungjillë!

Dëgjoni: Ish një plakë që po lipte
Që kish mjaft hij, me nipër e stërnipër,
Për bukë vaante edh' as një s' i jipte;
Ku gjente flinte, sa dhe pleqtat sipër!

Mallkonte jetën, ditën që ishte pjellë
Ndaj qielli ngrinte duart nga deshprimi,
Po kurrë goj' e saj s' kuxoj të sjellë
Për djemtë, një fjal' a kuvënt mallkimi!

E mjera, dyer shum' ajo trokiti
Gjer sa j' u mërzit fare, e udhën mori,
E vajti larg, ku syri i saj i ndriti
Sa rah e vdekur, shpirtin sa e nxori!

Të bijt' e saj s' e ngasën, e largunn
U riten pa kujdes, si knjshë mali,
Më s' dinin ç' ishin, farën e harruan
As jetën s' njihnin se kush ish q' u a fali!

Sa pun' e keqe kjo! vëllaj vëllanë
S' e njihte; grindja syte i u kish zënë,
Përçarja u kish hyrë an' e mb' anë:
Të gjith në gjak e thithë kishin rënë!

E ëma edhe në mos u dha mallkimin,
Po gjyqi i lartë që s' e mfsheh t' vërtetën,
S' e ndehu dorën, s' u dhuroj bekimin
Por i dënoj gjith robër tërë jetën!

Fabiteshin për vojtjen keq që i gjeti
Dhe syt' i hapnin—ishin për mëshirë!
Mi shpirti si gur u rëndonte edh' i treti
Mejtimi i s' ëmës që s' u suall mirë!

Asaj pas, shpejt i rrnë, fajn' e njojtnë,
U digjej zëmra, lotet u kullonin,
Por ishte von, se vëndit kur u-lojtnë
Përmi eshtrat *korbët*, «ndjesën» i këndonin!

BKSH

LULJA E VETËM

Elenë kodrat ndënë dritët
T'asaj ḫëne qeshëtare.
Ushëtijnë, përkëdḫelen
Prej ç' do ere udḫëtare.

Ndaj tḫëllimet plot me vesë
Rron një botë por si e sḫkretë,
Që ndë t'errët kërkon, lypën
Pakë dritë, pakë jetë.

Nd' atë ḫesḫtje të tmemar
Qajnë sḫelgjet me nga dalë,
Kur po sipër yjtë dridḫen
Sḫuḫen, ndizen palë palë.

Reze t' arta me ëmbëlsirë
Çoḫin dritë kudo duḫet;
Po një s' ndodḫet e për lulen
Ndënë ḫijet që vdes, sḫuḫet!

MALLËNGJIM

Dyqn veriu nëpër lis
Fletët bijen tanëpjetë,
Dheu zu çvishet më ç' do vis
Kudo duket por si i shkretë.
Frgn, buçët gjith me mërzi
Sipër qiellit bëhet sterrë,
Borëtën e bije shi
Koha ndrohet me një herë.
Sa vështirë është në mërgim
E larg vatrës ku je lerë
Dhe sa s' gjendesh në trishtim
Kur mejtohesh shumë herë ;
Embëlsirën ti q' e ndjen
Kur reth vatrës rinë shtruar,
Miq e prinder kur i gjen
Me pëlqim dukë fjalnar :
Trimëritë me lavdim
Të stërgjyshvet, atrit t' nnë,

Burrëriẗë me shkëlqim
Që i çquan an' e mb' anë,
Prralla, ndodhje pa mbarim
Edhe ç' do send që u ka ngjarë;
Si dhe gjërra me kujtim
A me sgt' q' i kanë parë!

* * *

Fryn veriu me mërzi
Si një tigër i tërbuar.
Përfshin udhës me fuqi
Duke tundur e rëzuar.
Dhe të fiohtët shpejt e sjell
Koha e dimrit vjen e mprehtë,
Rehtë mbledhun lart në qiell
Dhoca bije poshtë e qetë.
Dhorë, dhorë pa pushim
Kudo dhea zë e mbulohet,
Në të burdha me shkëlqim
Si një vashë mvishet, ndrohet.
Dy' heth sytë me kërkim
Dhe shoh fiokët si po bijen.
Duke mbetur në habim
Si po shoshen, si po shtrihen!
Kur këtë rri e i shëkonj
Ah, sa malli s' ndjenj për herë,
Kur lark vetrës unë rronj
Dhe ku ndjehem aq' i mjerë.
E me mëndjen gjithë atje
Shkoçinë dibët, shkojnë netet,
Duke parë s' di përse
Shpresa e ime si po tretet!

* * *

Ah, sa shumë e ëmbël je

Tin' o maj vatrëza e ime;
Edhe sa ëndë, shije ke,
Sa pëlqime e sa gëzime!
Shoh shkendijën si kërcen
Duk' u dredhurë përpjetë
Dhe mu si ari që shkëlqen
Ajq' e vogëlth edh' e qetë.
Sa pëlqime nukë ndjenj
Kurdoher' që më kujtohet,
Që s' mant kurrë t' a dëftenj
Zëmra e ime sa gëzohet.
Ty kur unë të përmënt
Gjithenjë me vjen dëshirë,
Për ty vatrë për ty vënt
Zëmra mua m' është nxirë.
Sa kujtime ti nuk sjell
Sa mall, lotë për atdhenë,
Ti sa dhembje nukë pjell
Dit' e natë që s' të lenë!
Në më mundej oh, atje
Ku kam fis e ku kam farë,
Të mbaronja në atë dhe
Q' e kujtoj gjith duk' e qarë!

BALASHIT

balash o bukurosh
Qe je trim si një fatosh,
O dragua kali jim
Që po pret me pa durim ;
Në ke mall për Shqipëri
Ngjeshu kalë ji gati.

Shih sa vënt plot bukuri
Ku del ar, ku del flori,
Ku ndrit dielli me shkëlqim
Dhe qesh hëna me pëlqim ;
Si në vënt të prrallave
Trimave dhe pallave !

Ku një pyll, ku nje mburim
Male e fusha pa mbarim,
Me lendina plot magji
Ku dreth këngë trimi i ri,
Ku del zâna për mëngjes
Lule thyrur gjer në bres.

VARRI I HARRUAR

Bariu me kryet unjurë po rinte
Mi një varr afër pyllit lisi dëndur,
Lott po derthte, dhe duart fare s' ngrinte
Po rënkonte mi gurin e pa gdhëndur.

— I mjerë bari! ç' qan këtu ti vallë
Ku kurrë s' shkon njeri në mot një herë ;
Ç' zjar vallë ke, për ç' mall ti s' ngreh dot ballë
Po tretesh në trishtim, vajton pa-prerë ?

Pse më s' të gjenj me fyellin në duar,
Me këngë, dhe të qeshur si ç' ke qënë ;
Mos ke ti nonje print ktu të mbuluar
Dash'amir a po mik mos të ka rënë ?

— Ah, qanj, se këtu gjendet e varrosur
Ajo që më dha jetën ; mpshtetja e ime ;
Këtu posht rà prej plumbit e plagosur :
Mëma e dashur që m' riti me thërrime !

LULEKUQEJA....

Lulekuqeja e mjera
As gjekundi s' ka sḥtēpi,
E sḥkon jetēn nd' arrati
Ajo s' ēsḥtē si tē tjera
S' ka stoli!

Fusḥēs, kodrēs del vetiu
Verēs ngroḥet, dimrit ngrin,
Vetē sḥkundet, vetē mbin
Dke kur ckuqet, vjen veriu
dḥ' e pērfsḥin.

Nēpēr kēmbē gjitḥ e sḥkelin
Vēnt nē kopsḥtet ajo s' ka,
Dorē ndiḥme kurrē s' pā;
As e mbjellin, as e vjelin—
sḥkoj u-tḥa...

Shpjer-më, shpjer-më o balash
Si bark rugën drejt t' a mbash;
Çili këmbët mos u-drò
Shkëmbinj, kodra m' i kaplò
Malit lart t' i ngjitemi —
Jemi trima e s' vritemi!

Tin' i shpejtë plot fuqi
Unë burrë trim i ri,
Kur armiku ne na del
Shqipërinë për m' e shkel
Si kuân t' i bidhemi
Prej tij ne mos dridhemi!

Si shqiponja me thonj, krah'
Prej zemrimit zjar që hjè;
Si mufeja sa më shpejt
Balash derdhu atje drejt
T' a rëzojmë posht mbërdhë
Më, mos shkelë ndë atdhè:

Sepse armiku ku u bë hi
Atje lule ka me mbi,
Dhe ku këmba na ka shkel
Trëndafili ka m' u çel;
Pika e djersës ku q' u derth:
Kurrë bari s' ka m' u mverth!

Faqebardhë që të dy
Do të jemi për ç' do sy,
Kur të shohin më ç' do mur
Një shqiponjë një flamur;
Dhe të thonë pa kujdes:
Shqipëria kurrë s' vdes!

Po veç ngjyra e saj si zjarri
Si një ḫyll që dzidzillon,
Tërë bota e imiton
Esḫtë sḫënjë për së mbari
nga sḫëkon.

Ajo ngjyrë kur ze çfaqet;
Mbreti fronë sḫkon e le,
Njerës robër fare s' sḫeḫ
Vjen e drejta del në faqet:
si zot je.

Ajo ngjyrë nd' ato fletë
Esḫtë sḫpresa që tregon
Një të ardḫme që ëndëron..
Esḫtë flâmuri yne vetë
që valon!

Lutje Zânës

Eja Zânë mburoje Sḥqipërinë
Vëntlermin e uruar t' Skënderbeut,
Përsëri çel-e, tund-e trimërinë
Të derdḥet për sḥpëtimin e atedḥeut
Jep-i kuxim e zëmër të luftojë
Viset e sḥënjta burrërisḥt t' i mprojë !

At' Dḥodḥonën e t' âtërvet faltore
Parrajsnë q' e këndoj antikëria,
Vëndin tek lonin Nuset këngëtore
Ku pa resḥtur mburonte urtësia ;
Atdḥeun e të aqë trimave t' sḥkëlqyer
Që ndë botë gjitḥ burra jan' dëftyer !

Atje syri i armiqvet u ka mbetur
Me lakmim sot përpiqen t' a përfsḥijnë,
Jetë, sḥpresë më atë e kanë mpsḥtetur
Po si ujqer t' uret rotull gjitḥ i vijnë ;
Se për 'tâ Sḥqipëria ësḥtë ylli i artë
E tyre t' jetë : ja dësḥir' e zjartë !

Ç' ēshtē armiku ! Kētē po e dinē vetē —
Njerēs tē poshtēr, vrasēs, tradhētorē
Fis i ndyrē, pa rēnjē tē vērtetē
Robēr qē na kan' qēnē ndēnē dorē ;
Q' edhe atē gjakun t' on' q' u dha lirinē
E mohojn', na mohojnē kombēsinē !

Besimi i tyre s' ēshtē drejtēsia !
Se gēnjeshtrēs i falen nat' e ditē ;
Tradhētimi si edhe paturpēsia,
Me mburje edhe lēvdata ; ja cilēsitē !
Pa turp i japin botēs sot mēsime
Me tē lipur pastaj t' heqin fitime !

Oh, veç, nē arthtē ajo e lumtur orē
Flamuri i Shqipērisē lart tē dalē,
Po si dielli mi malet me dēborē
Atje ay tē hapet valē valē ;
Si ēngjēlli me trumbetēn lirimtare
Tē lajmojē pērlindien Shqipētare !

Nē arthtē, thom, ajo ditē shum' e shtrēnjtē
Kur zjarmi i atdhesisē tē çpērthehet,
Shqiptari pēr qēllimn' e tij tē shēnjtē
Nē mundje tē shkēlqyēshme tē çfrehet ;
Por si byka qē çduket tutje n' erē
I ka pēr t' i çpērndarē me njē herē !

Hipur balashēt, armēt t' u shkēlqejnē
Me zemrim dorēs duk' i tingēlluar,
Me tē tepēr armiqve t' u rēfejnē
Se sa her' dalin trimat me luftuar ;
Vetētima, rrufeja s' i ndalojnē
Kurrē s' trēmben, as vēndin s' e lēshojnē !

Nuk sḫuḫet leḫtë ḫylli i Sḫqipërisë
Armiqtë për këtë sado mundoḫen,
Sepse asḫtu ësḫtë dasḫja e Perëndisë
Të drejtat që i ka të mos mbuloḫen;
Dḫe varrin që j' a miḫin atà të mjerë
Atà vet' atje kanë për të bjerë!

. . . . . .

. . . . . .

Sḫqipëtarë! bij trimasḫ të dëgjuar
Që kurrë s' e duruat robërinë,
Mos u lini sot fare të dobtuar
T' a sḫpëtoni nga duart Sḫqipërinë!
Vatrën, sḫtëpin' e tërë gjënë t' uaj;
Lakmim i pa të drejtë për ç' do të ḫuaj!

Nga malet si sḫqiponja trimëresḫe
Suli tatëpjet' dḫenë duk' e mpruar,
Edḫe kurora e Zanës mbretëresḫe
Si ḫyll mi kryet ka për t' u ndrituar!
Luanë ju qëmoti kini qënë:
Dḫe si luanë të mundni u ësḫtë dḫënë!

Shqiponja me dy krerë

Si rez' e fundit, t' erri kur e shuan
Agim që çduket flakë pa të nxjerë,
U-tret si drita, reja kur e gjuan.
Si një ëndër qé, një pamje për pak herë;
Herrim edh' heshtje! vjetet vala shkuan
Si hije shkoj, shqiponja me dy krerë!
Se sot me një trishtim, me zëmrën gur
Të tjerë mburren shoh me atë mi mur;

Kështu desh fati Shqipëri e mjerë
T'a qash me lote trimërin' e shkuar,
As gjyrmë mos të mbetet as pak vlerë
Kurrgjë mos kesh ti sot për t' u-lëvduar!
Hith sytë, ço-e vështrimin t' ënt pa prerë
Mi shënjën trimërije të pa shuar;
Ndë gjinjt' e tû më s' munt ti t' a shëkosh,
Po teje lark sot duhet t' a adhurosh!

PËRPARA!

Marsh kombëtar

Lart Sḥqipëri
Ti je e zonja,
Nga luſta sot mos ndalesḥ;
Me trimëri
Por si sḥqiponja
Armiqve mos j' u ſalesḥ!
Si burr' u sul atà dërmoji;
Me gjak të drejtat mproji;
Përpara sḥkò, përpara!

Ne hijt' e tù
Për tyn' o mëmë
Forcojmë kraḥun t' onë;
Që ti kësḥtu
Në lot e gjëmë,
Mos jesḥ për gjitḥëmonë.
Luânët, trimat sot po presin
Me nder për ty të vdesin
Përpara sḥkò, përpara!

BKSH

Mos kij kujdes
Mos trëmbesh kurrë
Jij trime si qëmoti,
Se sot ti s' vdes
Kur djal' e burrë
Me armë dor i zoti!
E drejta shesht do të dalë
Na thot e shënjta fjalë;
Përpara shkô, përpara!

BLSH

Varrit të Skanderbegut

Varr! tek Skanderbegu fle
Sḥënjë e pavdekësḥme e tija,
Ti q' esḥtërat i mban atje
Që i qan e tërë Sḥqipëria,
Pse gjitḥ po rri ndë kët' ḥarrim
Dḥe nukë del sot ndë sḥkëlqim?

Varr i bekuar vall' ku je?
Atdḥen' e mjerë, Sḥqipërinë,
Me syt' e tua nuk' e sḥeḥ
Si nënë këmbë sot e sḥtrinë
Armiqtë retḥ e retḥ q' i ka;
Vargojsḥ e lidḥur posḥt' si ra?

Esḥt koḥa pra të zgjoḥesḥ ti
T' i japesḥ zë retḥ trimërisë,
Të vetëtinjë përsëri
Nër malet lart të Sḥqipërisë;
Por si sḥqiponja, që me vrap
Mi gjaḥ ḥetḥ tḥonjtë edḥ' e kap!

Ah, varr, thom hap-u, hap-u varr
S' di si duron duke pushuar,
Dhe nuk' e nxjer atë Shqiptar
Që aq' herë ty të ka shpëtuar
Të sulet prapë më kuxim
Të t' apë nder edhe lavdim!

Esht dita t' a përmëndësh thom
O varr ndë botët i dëftyer,
Më shpejt të ngrihen pleq e djem
Edh' armët duke me i rëmbyer,
Të të nderojnë tyn' atje
Si edhe atë që brënda e ke!

Se mjaft ashtu ke që po rri
Ndë t' errët gjith duke lënguar,
Me qindra vjete në vaj e zi
I-lënë fare edhe i harruar!
Po zgjoje tmanë atje q' e ke
Të mpronjë dheun e vet ku fle!

Sot është dita për ty varr
Që botës t' i dëftosh së tërë
Se kurre kombi Shqipëtar
Rob tjetrit s' i është për t' u bërë;
Po do t' luftonjë për një dhé:
Ku i madhi qlodhet Skanderbe!

MALLI I SHKRETË

I ej për bri
Fshatit mb' ane,
Një shtëpi
Plepit pranë.

Plakë rri
Vatrës shtrirë;
Pa njeri —
Zëmër ngrirë!

Zjarri s' djek
Flakë s' ngrihet,
Këndit shtek
Ndehet, shtrihet.

Bukë s' pa
Plak' e mjerë,
Ndihmë s' kë;
Robat çjerrë!

BLSH

Lotet syshy
Pika rjedhin,
Shkel më dysh;
Bota e mbledhin.

Djemtë lark
Mbetur vetë,
Reth për qark:
Këndi i shkretë!

Flet e qesh
Si një e marrë,
S' mer dot vesh
Ç' i ka ngjarë.

Djem kujtoni
Djem s ka fare,
Reth kërkoni..
Mbet qyqare!

BKSH

BARIU I PARË

Eshtë natë, erësirë
Heshtje e thellë mbretëron,
Esht një kohë e vështirë
Që ç' do zëmër e lëndon.

Kudo shkon e kudo kthehesh
An' e mb' anë gjith vajtim,
Kudo shkel e kudo ndjehesh'
As gjëkundi s' ka gëzim.

Për një herë di ç' vështrohet
Qielli zu po llambaris,
Poshtë një ëngjëll po lëshohet
Duk' u ndrequr mi një vis.

Vise, dete duke shkuar
Te Tomori drejt qëndroj,
Dhe me syt' duke vështruar
Shqipërin' e qerthulloj!

Qe atje sipër u-dërgua
Me një lajme plot gëzim,
Për t' e dilur burr' e grua
Gjindja e tërë pa ndryshim.

Bozë qeshur ku që kthenet
Erësirën e mërgon,
Edh' i lumtur ay ndjenet
Dritë poshtë kur shëlcon.

Dhe kur drita aq' e pëlqyer
Po shëndritte ndë hapësi,
Yjtë, hëna duk' u kthyer
Vëndit mbetnë me habi

— Porosi prej Perëndije
Kam t' i' u thom me ngazëllim,
Sot një shpres' e re u bëje
Për t' u ndritur në gjallim.

Vetë Zoti më ka çuar
Qe t' u a sjell këtë gëzim,
Sepse dita e bekuar
Për ju gdhihet plot çlirim.

Djathtë, mëngjer kështu foli,
Shqiponërinë si e bekoj;
Roftë roftë, tha, Fan Noli
Dhe lart prapë fluturoj!

ΤΗ ΜΗΤΡΙ ΑΛΒΑΝΙΑ

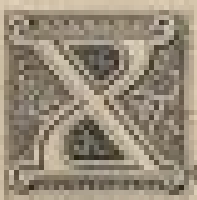

αῖρε, χαῖρε Ἀλβανία
Πατρὶς μήτηρ πρόσφιλής.
Ὡς ἐσένα οὐδεμία
Δὲν ὑπάρχει ἐπὶ γῆς.

Γῆ γεννέτειρα ἡρώων
Γῆ ἀρχαίων Πελασγῶν,
Καὶ ἀνδρείων καὶ ἀθύρων
Ἡμιθέων εὐγενῶν.

Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου
Ὡς καὶ Πύρρου ἡ πατρίς.
Ἐπὶ γῆπα ἄνευ ἄλλου
Ἀλβανία προσφιλής.

Πατρὶς τόσων ἀθανάτων
Βραχιόνων ἰσχυρῶν,
Ἀετοὶ μὲ τὰς ὁρμάς των
Ποὺ ἐφόβουν τὸν ἐχθρόν.

Ἄλλοι χρόνοι καιροὶ ἄλλοι
Φαίδοι φῶλοι χαμερπεῖς,
Σὲ φθονοῦν διὰ τὰ κάλλη:
Εἶσαι ὀνείρων τιον ἐλπίς.

Ἠλλοιώθη ἡ ἱστορία
Οὔτε κλέος, οὔτε φῶς.
Παρελθόντα μεγαλεῖα
Κἂν σοὶ φέγγουν ἀμυδρῶς.

Ὅλοι οἱ ἥρωες υἱοί σου
Οἱ τῆς νίκης ἀετοί,
Μεταβλήθησαν ἐξ ἴσου
Ξένον ὄνομα ἀντηχεῖ.

Ἐχθροὶ ἄσπονδοι δολίως
Σὲ ἐκδιώκουν ἀναιδῶς.
Ἵνα ἴχνος αἰωνίως
Μὴ σοῦ μείνῃ λαντελῶς.

Μὲ οἷς ἔχυσες τὸ αἷμα
Καὶ ἐθνοίκισες νιούς,
Ἐπὶ σὲ ἔχουν τὸ βλέμμα;
Πόθους τρέφοντες κακούς.

Τί νομίζουν οὗτοι ἆρα
Δὲν ὑπάρχει Ἀλβανός;
Τοῦ Σκεντέρμπεη ἡ φάρα
Ἀφ' ἑαυτῆς ὁλοτελῶς;

Πῶς ὁ λέων ἐκοιμήθη
Ὕπνον νάρκης διαρκοῦς,
Ἐψυχράνθησαν τὰ στήθη
Λέν ἀϊσθάνεται παλμούς;

Νὰ ἐγήρασε βεβαίως
Ἡ ἐχάθη ὁλοτελῶς
Ὁ ἀτρόμητος, γενναῖος
Καὶ ὑψιπέτης ἀετὸς;

Ἔτη ἔρευσαν καὶ αἰῶνες
Ὡς βιαία ἀστραπὴ,
Οἱ σατράπαι, κηδεμόνες
Ὅλοι ἠττήθησαν ἀεὶ.

Φύγετε ἀπατεῶνες
Τόσον, τόσον σᾶς ἀρκεῖ.
Εἶσθαι πλάσματα καὶ εἰκόνες
Ἐφιάλτου διαρκῆ.

Τί νομίζετε πυγμαῖοι
Ποῦ φοβεῖσθε πρὸ σκιᾶς,
Ὅτι κύπτουν οἱ γενναῖοι
Εἰς γελοίας ἀπειλὰς;

Πατρὶς! θάρρος μὴ σὲ μέλη
Ἰσχὺν δὲν ἔχουν ποτὲ,
Τῶν ἀνάνδρων ἡ ἀγέλη,
Τῶν κοράκων αἱ κραυγαί.

Ἀδελφὴν σὲ ὀνομάζουν
Τὸ συμφέρον ὡς ζητεῖ,
Ἀλλ' ὡς δούλην δὲν διστάζουν
Νὰ σὲ ἔχουν ἐσαεὶ.

Κάτω τὸ ὄμμα σου μὴ στρέφῃς
Ἡ ἐλπὶς εἰς οὐρανοὺς,
Εἰς τοὺς κόλπους σου καὶ ἂν τρέφῃς
Ὄφεις, ἔχιδνας υἱοὺς.

Μὴ φοβῆσαι Ἀλβανίαν
Ὅστις καὶ ἂν εἶναι ὁ ἐχθρός.
Διότι εἶναι δίκη θεία:
Θεοῦ βλέπει ὀφθαλμούς!

BLSH

ÇPËRBLIMI...

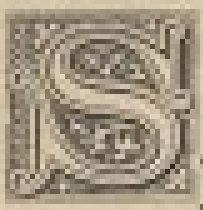

'jam lipës, as i humbur e i pa besë
Në jarn pa roba, shorti m'a ka thënë;
Por unë gjithçkjë kështu s'kam qënë
E pëllë, 'rimërin' e kam dëftesë.

Luftova, gjakn' e derdha pa përtuar
Rezikun e ndalova, mbajta „valën"
M'a zgjatë dorën jü, m'a dhatë fjalën:
Pra vij të ndajmë gjënë të fituar!"

„Kush është ay që sot kuxon pa leje,
Që paqen na e hant, na sjell ngatrime,
Na prish dhe prëhjen, jetën plot dëfrime —
Ç' kërkon këtu i bir' i asaj së veje?

O, nxireni, të hyjë mos e lini
Të çporret! është rob e s' munt të flasë,
Me shqelme binjti, le të pëlcasë
Me grushti, me fishkull shpinës poshtë e shtrini!

Rrëmbejeni se vjen lart na bën hije;
S' na njeh si zot, u-ngrit si valë deti —
Dhe cili i pa, i mundur ne na mbeti
Që me rëmbim luani thonjt na i shtie!"

. . . .

Një dit' e zezë ishte duke u-gdhirë
Lart qielli i kaltërt ishte bërë sterrë,
Në gjinj' e mëmëve fëmija e mjerë
Purtekë dridheshin me gjak të ngrirë!

Buçisnin malet, pushket po kërcisnin
Ushtarët shtijnin, gjaku lumë derdhej,
Përpjetë flake ngrihej, qielli mverdhej;
Si ç' duket se pa shëmbëll gjërra ngjisnin!

Perse kjo gjëmë, ç' faj o zot çpërblinin
Të mjerët, bukën që mezi e shëkonin,
Që s' dinin se ku shkelnin as ku ronin
E pa mëshirë togje dheut po binin?

Në dhë të tyre, t' huaj ishin vallë?
Të drejtë të mos kenë atje ku rrojnë,
Po për të tërë djersat t' u pikojnë;
Mos shohin lumëri sa janë gjallë?

Mallkim prej Perëndije kjo do t' ishte
Mëkati i prindërve q' i kishin bërë...
Më ç' do vënt tyre, shtëpitë binin sërë:
Mëshirë, përdëllim gjëkundi s' kishte!

Fëmijt' e gratë maj' sngajive ngrihen
Më ç' do dritare po pikojnë lote...
Dhe gjakatart' e tërë kësaj bote
Të dehur majë Olympit sot po shtrihen!

Gjer sipër era e gjakut, afsh u ngrihet!
Dhe varret poshtë u duken kopsht dëfrimi,
Të ndehur „mundësit" mi fron shkëlqimi:
Dhe rotull s' shohin kur u çfaqen hijet!

Prej gazi f' marrët, duart po fërkojnë
Me zemrën të kënaqur shohin varret...
Po s' dinë se edhe fati i tyre nvaret
Në dor' f' atyre që sot i shqelmojnë!

BLSH

Zâni i laḥutës

Zâni i âmbël i laḥutës
Ky âsḥt kânga e Malëslis,
Por si e krismej' e asaj ḥutës
Qi âsḥtë kânga e trimëniis.

Rotull malet gjitḥ buçasin
Kur laḥuta ze gjimon,
Pyllat, kodrat sikur flasin
Zâni i bukur kur tingllon.

Ay zâ q'e bân sḥum' ḥerë
Zemrën t' onë me lotû;
Dḥe na lotet tuj i nxjerrë
Ndjejmë sḥpirtin të leḥtsû!

Asḥt nji kâng' e mallënjyësḥme
Q' âsḥt dërguë prej Perëndiis;
Si nji dḥuntî e ḥyjnyësḥme
Për gazmënd të Djelmëniis.

BKSH

Si ndë luftë tek ushtari
Me ḥov ḥidḥet tuj këndû,
Ashtu bujku dḥe tregtari
Gjitḥ me kâng ven' me punû!

Blegtoresḥa dḥe barija
Në atë koḥë të djelmniis,
Asḥt laḥuta dḥe burija
Q' u ndes zjarmin e dasḥtniis!

. . . . . .

Që prej Sḥkodrë e gjër Janinë
Që prej Sḥkupi e Manastir,
Ku laḥuta e ka kufinë...
Zâni i saj âsḥt tuj na tḥir:

„Nâna t' uaj, nâna e ngratë
Qi me kânge ju ka rit,
Djelm, prej jusḥ dit' edḥe natë
Aḥ, nji *kâng* po âsḥt tuj e prit!"

Tingëllimë

O, s' janë trimat, burrat që një ḥerë
Që dridḥej bota këmbën tek e vinin,
Luanë jisḥin, frikë kurrë s' dinin
Armikun s' e pesḥonin asnjëḥerë.

Kur flämuret valonin nëpër erë
Me këngë, me kurorë ku që vinin,
Me lule rugës, radḥë t' gjitḥ u-rinin
Si mündesve, ushtarëve me vlerë!

Po sot mjaft sḥekulla, mjaft vjete sḥkuan
Te ndrysḥkura si palla, tḥika e sḥpata..
Ku duḥet më s' përdoren u-ḥarruan!

Atdḥe! mëkatet nuk' të janë sosur
Durô, ti ditët mjaft i ke të gjata...
Se sot sḥqiponja kraḥt' i ka plagosur!

Gjer kur vallë!

Gjer kur vallë o Shqipëtarë
Do t' a mbani këtë zi,
Gjer kur vallë gjithë të ndarë
Me një rojtje ndë errësi.

Gjer kur valle bij' e rëndë
Hija e zezë pa mbarim,
Do t' u rije si një lëndë
Përmi krye pa pushim.

Hapni sytë votull shihni
Kombet fqinj edhe më lark;
Ju atyre pas u vini
Tok të mblidhi reth për qark.

Gjer kur vallë pra o trima
Këtë rojtje, këtë zi,
Gjer kur vallë nëpër vrima
Pa atëdhè dhe pa shtëpi!

BUSH

Erdhi koha të dëftoni
Me të tepër pra ju sot,
Se s' është jetë kjo që roni
Gjith me vaje, gjëzy me lot!

Po së bashku pa një frikë
Plak e burrë si edhy' i ri,
Derthni-e gjakun gjer më pikë
Si ç' ka nder për Shqipëri!

BLSH

Të Falura

Kongresit të Elbasanit

Motto :

Songeons-y bien, l'école en or change le cuivre,
Tandis que l'ignorance en plomb transforme l'or!
. . . . . .

Victor Hugo.

U lumtë burrave të Sḥqipërisë
U lumtë atdḥetarëve të sḥtrënjtë,
Tḥemel me nder q' i vunë kombësisë
Që mbusḥnë një detyrë sot të sḥënjtë.
Kudo ne botë sḥtyllë ësḥtë dija,
Kudo ajo sḥkëlqën me rezet t' arta,
Ndriton njërinë, s' ësḥt si bagëtija
Po i derth në zemër ndjenja gjith te larta.

Pra kombi mirënjoḥës do t' u jetë;
Në Librin e përjetësḥm të pa vdirur,
Me sḥkronja t' arta, emrat do t' i ketë
Si mirëbërës tij ka për t' u tḥirur!
Përpara pra, të dasḥur atdḥetarë
Me sḥpresë dḥe kuxim të pa sḥtërruar,
Dëftoḥuni plot forcë, Sḥqipëtarë,
Fatbardḥë qofsḥi, qofsḥi të bekuar!

Koshtuta.... në Shqipëri

ë dielë i ri na thonë se po lindi
Një dit' e re u-çfaq për Shqipërinë —
Dëfrim pa shëmbëll më mi njerëzinë;
Dhe drita erësirën, thonë e bindi!

Shëkoni si shkelqën! si dheu i tërë
Përtrin kudo me lule e gjelbërime,
Katundet e qytetet plot gëzime...
I-qnjshim falë zotit q' i ka bërë!

Kudo vështron, një gas i ka pushtuar
Të gjithë. S' mbeti vënt ngado këndime;
Lahutat e gërnetat plot fingllime
Ndë qiell të ngreh! se ç' koh' e mot i uruar!

Të lumtur jemi se na erth kjo ditë
Që kurrë ne s'e prisnim, thom për besë,
Lum kush ka jetë, lum kush s' dô të vdesë—
Lum kush i ka të forta mushkëritë!

Sa mirë vemi, gjithë përparime
Vështrojmë, tërë viset si po qeshin.
Sa janë ndë natyrë roba mveshin;
Sa shohim rotull, jo, s' janë ëndërime!

Po, kohe e artë ne na e mpshtolli jetën
Me daturi, me mjeshtëri sot rojmë,
Pa një kujdes ne dhët gjith po i shkojmë;
E drejta u-bashkua me t' vërtetën!

. . . . . .

Më kot nuk' u-munduam, hapëm udhë
Fituam një kurorë si të ralë...
Të gjith me gas na puthmë faq' e ballë
Një punë, po, si e vjetër por... methudhë!

Vërtet se ne punuam me një besë;
E vumë krahun, desthmë gjakun t'onë,
Dëshira e vëndit ish dëshira jonë
Se s' di Shqiptari ndryshe si të vdesë!

Po një zakon për vet' e ka Shqiptari:
Me fjalë ay qënjehet — foshnjë e mitur —
I mënçëm bëhet, mbahet si m' i dilur;
Nër kombe thotë, se na qënke i pari.

Të tjerët sa që ay i gjen se janë
Të fundit, kohë s' kan' atá t' mendojnë,
Po bedhin çapin dhe përpara shkojnë;
S' ushqehen me „pilaf e me trahanë!"

Shqiptarit s' i pëlqeka lëvdata!...
Përvëç bën miqësi me ç' do të huaj.
Vëllanë bëhet, shpirtin jep po thuaj
Po fundi? Mbet me duartë të thata!

Kur hëna s' ish, na thotë vjershëtori
Shqiptari jshte! Me t' u bërë dheu
Të parën copë ay pra e rëmbeu
Nuk' është prallë, ja ku flet Tomorri!

Ç' u bë kg vallë? Aqë shekuj rotbnë
Të vdekurit u-ngjallnë, rojn' e janë,
Fuqi, vullnet së forte atë sot kane —
Shqiptarit si, virtyte nuk' j' u-ndothne!

Vërtet kështu kjo munt edhe të jetë:
Të gjitha mplaken, vdesnen pa dhe treten;
Vec thrime, gjyrma e shtrembësira mbeten:
Natyra është pasqyra e vërtetë!

... Po një ndryshim është si çudi mos m beiet
Të Skënderbeut kush mban hajmalinë,
I trashëgon si ç' thonë trimërinë
Pra duket se s' e vdirrin luarë vjetet!
. . . . . .

I njere ndhe ti Shqipëri e bukur
Që dje posht' e shtirë psherëtieje —
Lulin i përgjakosur — kryet s' ngrinje
Eglyra mndhështlore t' ishte e çdukur!

Pluhur' i zisë nata t' kish mbuluar
Tirasit i lik s' të linte as të ngrihesh,
E lidhur, e përmbysur pa të njihesh
Një trup me shpirt, pa kënaqë edhe pa duar!

Dorove, u-lëkundë posht e rzove
Ti ngjalle por si trimëresha e prralles,
Me një rëmbim, një mbyllje të qëpalles
Këpute hekurat, gjallimn' e ndrove!

Po sa prej nje tirâni tî shpëtove
Mezi shkëlqyen rezet e lirisë,
Atë liri mi trup të trimërisë
Që ti me gjak e mprojte, e pagëzove.

Të tjerë t' ardhur s' di se ku nga ç' anë
Të mveshur me lekurë dele-butë,
Me ndjenja t' egëra por si hajdutë
Me lajka, me premptime ndenjnë pranë!

Nevojë kishin sipër sa të dalin
Dhe si shpirt-liq ty çpagën që të japin...
Një grusht mi qafë, burgjet po t' i hapin:
Atje ti ke të drejta... tek t' i falin!

Të drejta? oh, vërtet këto q' i japin
Kujt do të ardhur, kujt q' u zgjati dorë,
Ty pa mëshirë të ndjekin si mizorë;
Si komb s' të njohin, ty të kllasin drap'in!

. . . . . .

I varfër popull kurrë nuk' t' pyesin
Në je i ngrënë a po në je ti i mveshur,
Në, syt' e buzët ty të kanë qeshur
Fëmijt' e tu për bukë n' mos të vdesin!

Paguaja me gjakn' e djersën t' ënde
Punô, se ti ke forcë je i trashë
Ti jetën nuk' e shkon me «them e thashë»
Ti je si bagëti në t' tuat vënde!

Ty shpinën le t'a pjekë vap' e diellit;
Ti derdhe djersën të vesojë dhenë,
Më gjunjë, kryet unjur mbaji frenë:
Se ky për ty ka mbet bekim i qiellit!

Një varr për esḫtrat t' tua nukë ndodḫet
Të sḫkretat tin' i ke ngado lark lënë,
Ty veç se arratisë s' të ësḫtë dḫënë;
Dḫe trupi i yt pak vënt s' ka ku të çlodḫet!

Të ḫuajt sḫiḫ si po t' qytetërojnë!
Kudo po çelin sḫkolla diturije,
Nër gjitḫë viset ruga tregëtije;
Ndë *Lindje Perëndimin* po e çojnë!

Ndë gjuḫë t' ënde folë e sḫkruaj sḫumë:
Për qiell, për yj, për dḫenë sa të duasḫ,
Po për të tjera mos e zgjat, t'a ruasḫ
Se ja gërsḫëra tḫonë, dḫe... ndë lumë!

— Si jo një komb fatbardḫë ne po jemi:
Kur lypim dituri, na ktḫejnë kraḫtë
Donjë të drejtë... koḫa ësḫtë e gjatë;
Po tḫamë gjë... përpara topnë e kemi!

Po kur ze qiellë rxiḫet, reḫt' gjëmojnë
Kur vjen furtuna q' e përmbys e dḫeun,
Rëkeja valë vjen t' qërojë «pleḫun»;
Rufetë kur kërcasin derpëtojnë.

Reziku, tḫom, kur vjen e i bie derës
Kur sḫoḫin se më s' kanë nga të dalin,
At' ḫere ty „të drejta" po, të falin...
Po kockat tin' i le në funt t' sketerrës!

. . . . . .

„Mos na truzoni farë e fis i ndyrë
Që s' latë vënt pa prisḫur pa sḫkretuar;
Se bota gjer më sot në u ka duruar
Këtë na e kini neve ju dëtyrë!

Besoni sḫpirt se s' kemi vdiqmë ƒare
U-sḫuam, zemra jonë u bë si guri;
Sḫqiponja u-plagos, u-tret ƒlamûri
Dḫe ju na ndeḫni dorën gjakatare?

... Mos arthtë ora, mos e sjellçin vjetet!
Se ne po i tundmë sḫtyllat e sḫtëpisë,
Të kllasim zjarr, të bëḫet ḫi edḫe pisë...
As ne, po edḫe jusḫ këmbë më s' j' u mbetet!»

BKSH

SAMI POJANIT

uk' di në jam i zoti
lavdine ty të t' s/ell —
Atë q' e bën veç moti
për veprat kush i mbjell.

Nuk' di në e kam fuqinë
dy radhë të shënoj,
Sepse unë Historinë
nuk' mund që t' a krijoj.

Ç' do veprë q' është bërë
ç' do punë me themel,
Ka radhë, ka edhe sërë
në gji të dheut ku u çel.

Dëshirën që e ushqeve
për kombin e dheun t'ënt,
Me punë ti e rëfeve
sa pënda s' më ze vënt.

PUSH

Ti kurrë nuk u lodhe
prej mallit për atdhe,
Në zemrët e përmblodhe;
i fale bes' e fe!

S' ka panë m' e vështirë
kur zemra shpesh rënkon.
Për ndodhjen aq' të mxirë
t' atdheut që lëngon.

Dhe loti im sipër varrit
prej shpirti në pikon,
Ngjet si shkëndij' e zjarrit
që flagës dëd e shikon.

Lëvdatat pra të mija
kot venë kush kërkon..
Kë, tërë Shqipëria
e kombi e lujton!

Armët e Skanderbegut

(Në Muse-u të Vienës).

O pall'e burrit, yllit te pa sḫuar
Të trimit sḫok që s'pati—një për jetë;
Që dergjesḫ sot pa sḫpirt; pallë e dëgjuar
O sḫënj' e kombit mbetur si kujtim!
Ti na përmënt luftarin, burrin vetë
Qi për atdḫenë rá tḫerror si trimi
Me tyn' i solli mündje përsḫkëlqimi;
Dḫe sot rri vëndit n' ḫesḫtje edḫe ḫarrim;

Dḫe tin'o ḫelme e tija q'e pa tundur
Sot dukesḫ—ngreḫur brirët gjitḫ përpjetë.
Ti që i qëndrove kryes e pa e-mundur
Me madḫësḫti, luftarit që mé s' ron!
Si një dragua ay isḫ,—përpinte reḫtë
Dḫe syri i tij si zjar s'i trëmbej kurrë,
Fuqi kisḫ dorën, kraḫun, isḫte burrë;
Dḫe ti sot akull je, më vënt qëndron!

O armë plot shkëlqim, o dritë djelli
Ju që i suallt famë e nder atdheut
Në luftë që tingllonit gjer te qielli —
Shqiponja mali mveshur trimëri!
O pallë edhe ti helme e Skënderbeut
Prej qindra vjetsh që mbani të paprere
Arth dita. Shqipërisë edhe një herë
Me famë t' i shkëlqeni përsëri!

BKSH

ΤΑΦΟΙ ΗΡΩΩΝ

Τί ἄδεις ποιητά, ἐδῶ ἐπάνω
Δὲν βλέπεις ἀναπαύονται νεκροί;
Πῶς, ἄσματα τῶν τάφων πρέπουν ἄνω
Ἀντὶ τὰ σοὶ δακρύζουν ὀφθαλμοί;
Ἀλλὰ αὐτῶν καὶ ἂν ἄδεις τὰς ἀνδρείας
Ἀγνώστους ἄδεις ἄνευ ἱστορίας.

— Ποτὲ δὲν πτοεῖται ἡ Ἀλβανία,
Τὸ ἄστρον της δὲν σβύνεται ποτὲ,
Καὶ μέλλον ἔχει καὶ δόξας, μεγαλεῖα
Ὡς αἱ θεοῦ ὁρίζουσι βουλαί.
Μὲ τῶν ἀγνώστων τὸ αἷμα, τας ἀνδρείας
Ἀνθεῖ τὸ ῥόδον τῆς Ἐλευθερίας.

Αἱ ἄνδρας ποῦ δὲν ἔκλιναν αὐχένα
Ἡ ἱστορία καὶ ἂν τοὺς ἀγνοεῖ,
Ποτὲ δεν εἶναι ἄγνωστοι δι' ἐμένα—
Τὸ ἆσμα, ἀντὶ δακρύων ἀντηχεῖ.
Δὲν εἶν' οἱ τάφοι οὗτοι ὄντων ἀσημάντων
Ἀλλ' εἶναι ἡρώων καὶ γιγάντων!

Zëri i Kryengritësvet

Shqipëtarëve të pasur.

e s'duam paqen, prëhjen që t' j' u prishim
Ne s'duam të na i falni pasuritë.
As dorë s' zgjatim—lipës s'e durojmë;
Në luftë që të vemi na s' ju grishim
Të lirë lark fëmijët dhe shtëpitë!
As gjë për veten t'onë s'u kërkojmë
As gjë nuk'duam nukë
Veç armë edhe ca bukë!

Me krye lart në zjar të luftës vemi
Dhe gratë rrokin armët na gjymojnë;
Më gas e derdhim gjakun për lirinë!
Rezikun s'e peshojmë ku që t' jemi
Prej zë trumbetash malet kur gjëmojnë
Të shkreft' e lemë vatrën e shtëpinë!
Ju gjë s'u duam nukë
Veç armë edhe ca bukë!

Esht turp për ne t' i zgjatim botës dorë
Dëtyrë kini jë të na ndihmoni
Në i kini dhembje vetes dhe atdheut!

Ne s'dëuhemi nga breshëri, shi a po dhorë
Po kurdoherë ju që të kërkoni;
Një fingëll armësh del nga fuq'e dheut!
Pra gjë nuk' duam nukë
Veç armë edhe ca bukë!

Vëllezër, prej një nëne jemi lerë
Po fati na ka lidhur prap' t' i mbesim
T'a shkojmë jetën t'onë me durime,
Me djersë, te vështira dhe të mjerë!
Këtu në malet lart ne do të vdesim.
Për rojtjen t'usaj, jetën plot pelqime
As gjë nuk' duam nukë
Veç armë edhe ca bukë!

Ju rroni nër shtëpira plot shkëlqime
Nuk' dini vojtje, lotë edhe kujdese;
Të çveshur si ne, pak sot mund që t' jenë,
Si ju s'e shkojmë jetën me dëfrime
Po mjerës jemi gjith t'usaj krijese;
Për nderin, vatrën, kombin edhe atdhenë:
As gjë nuk'duam nukë
Veç armë edhe ca bukë!

Shtëpi ne kemi shpellat, vrimat, malet;
Nesh rotull gjith armiq e tradhëtorë
Pa vëlediçë, mjerës të pa besë;
Një ërgjëndil, arit tjatër sot i fulet!
Kush helmin t'hetë, kush shpatën mban në dorë
Dhe kush vëllan' armikut do t' ja shesë!
Për zotin, s'duam nukë
Veç armë edhe ca bukë!

Kur flamuri kuq-zi bën vala ngrihet,
Shqiponja me dy krerë kur del ballë

Kur dridhet toka, topat kur shëkojmë;
As një prej nesh at'here nukë mfshihet
Po flâmurin, të vdekur a të gjallë
Me radhë do të bijem t'a shpëtojmë!
Pra mos na lini nukë
Pa armë edhe pa bukë!

Këtu pra njihet vlera, trimëria
Këtu rëfehet forca e kombësisë.
Se ne me t' u-bashkuar tundet dheu;
I thyet ç'do armiku gjith fuqia
Çel trëndafili i bukur i lirisë:
Përtrihet kombi, ngjallet Skënderbeu.
O, gjë nuk' duam nukë
Veç armë edhe ca bukë!

Kujtonani me ç' kini pra të tepër;
Ne derdhim gjakun lumë, ju veç pasje
Ne vdekje tmeri presim, ju veç rojtje!
Se me theror fitohet sot ç' do vepër
Me njerës bëhet themeli me ç' do rasje;
Pra fshihnani sot lotet plot me vojtje
Se gjë nuk' duam nukë
Veç armë edhe ca bukë!

Ç' na duhen krahtë dot kur s' i përdorim
Ç' na duhet jeta, robër gjithëmonë
Kur s' shohim diellin, dritën e lirisë!
Pra hënën, erësirën që t'a çporrim
Të ngjallim kombin, farën, fisin t'onë
Për nderin t' uaj nder' e Shqipërisë:
Gjë tjatër s' duam nukë
Veç armë edhe ca bukë!

Kênga e bashkimit

Hrdhi dita e lirimit
Dita e bukur e bashkimit,
Mblidhuni o Shqipëtarë
Qytetarë e katundarë.

Këtë ditë të shënuar
Që prej Zotit ësht bekuar,
Ne t' a lusim t' a nderojmë:
Jetën t' onë t' a gëzojmë.

Eja Gegë këtu pranë
Qas-u, qas-u por si zânë,
Dorën zgjate me dëshirë
Si një burrë i pavdirë.

Gegë, Toskë vllazen jemi
Të dy bashkë një emër kemi
Dhe një fat në këtë botë:
Shqyptar' jemi fjala thotë.

BKSH

Prej një nâne jemi lerë
Mysulman' e të Krishterë,
Me një djellë jemi ritur
Si dy lisa pranë ngjitur.

Të dy kemi një dëshirë —
Se një sisë kemi pirë,
Një të qeshur, një të qame
E një zëmër të pa ndame.

Prej Viose gjer te Drini
Mos na ndajë dot Shkumbini,
Por si vllazën na të rojmë,
Dhe Shqypninë t' a forcojmë.

Se Shqypnia është besa
Nderi i gnë jeta shpresa,
Besën t' onë pra t' a mbajmë
Kurrë armiqtë mos na çajnë!

Veç si burra pa një drojë
Si ndë luftë edhe nevojë,
Tërë bota ka me ditur
Se na 's' jena për t' u shitur.

Po të fortë e të bashkuar
Krye lartë e shpirt-ndrituar,
Të gjith kena m' u përpjekun:
Për Shqypninë sot me vdekun!

KRUJËS

O Krujë, vënt plot famë i lavdëruar
Që të adhuronte e tërë Shqipëria,
Ti je qyteti i motçëm i bekuar
Që linde trimn' e math të pa harruar!
Tek ty mburonte forca, trimëria,
Që t' u shkëlqyen emri edhe lavdia.
Je tempull feje — kishë për adhenë
Se brënda ke një korë: Skënderbenë!

Mjaft na ësht kur kët' emër e kujtojmë
Mjaft na është kur j' a përmëndim trimërinë,
Aq sa kur tyn' o Krujë të vështrojmë
Na ngjallet zëmra, emrin t'a bekojmë,
Se ti e përmbleth të tërë Shqipërinë
J' a bëre të përjetëshme Istorinë;
Që mbet si shëmbëll—mburje e kombit t'onë:
Si një yll që na drejton për gjithëmonë!

Por sot ku i ke ti ftämuret, dafinat
Kurorët trëndafilesh plot shkëlqime;
Ku janë këngët, vallet nër lendinat,
Ku janë ushtrit' e vlerëshme nër krahinat

Që vinin gjith me radhë plot gëzime
Por si herôjt nga mundje pa tregime;
Atà dragonjtë zërin veç që prisnin
Me gas në mê të parin hov të vdisnin?

Vall' ti je Krujë e dashur e një herëshme
Me ato fortesat, gjyrmat veç sa u-njihen,
Që janë gjith gremina—pamje e tmerëshme
Me muret ngrênë, nxirë—shênja t' errëshme;
Ku korbër e gjërprinj për ditë mfshihen
Dhe shpesë nate, tmer në shpirt që shtien;
Ku del në vênt të kêngës zë vajtimi
Edhe në vênt të gazit lott trishtimi?

Po! sot nje zi, nje hije e rênde shumë —
S' të mbet as shênjë as gjyrmë madhështie,
T' u shojt ç' do ndjenjë; rê si gur në lumë
Sa as valat nuk të tundin nga ky gjumë!
Veç rall' e tek, një lule mbin ndën' hije
Si shênjë fare e vdekur nami e lavdie!
Se e vdekur je o Krujë e adhuruar
Sa q' armiqtë edh' emrin sot t'a kanë ndruar!

Pra o Krujë e shênjtë, ty të mbet për barrë
Atij një përmêndore të pa vdekur
T' i ngresh, te vêndi dritën ku ka pare:
Me flâmure, trumbeta edhe ushtarë
Të rahur në çelik, në ram' edh' hekur;
Atje ku Shqipëtarët duk' u pjekur
Me nder të thonë rrotull kur t' i rinë:
«Ky ësht trimi që luftoj për Shqipërinë!»

KOSOVËS

Kosovë, o vëndi i fâmësḥm i trimniis
Kosovë, o lule e bukur e Sḥqypniis!
Ti bjesḥkat plot vtolica retḥ i ke
Si vasḥ' e virgjën; Nuse sikur je;
Dḥe malet me boor'
Mi krye i ke kunoor'!

Kosovë, atdḥe i lavdume i burrniis
Ti ke pas kjen mbretnesḥa e Rumeliis!
Nalt mbaji kryet t'ânde si gjitḥëmoon
Difto-u e zonja; koḥa sot e don
Ti t' çoḥesḥ përsëri
N' luft' t' mbarë për liri!

Se teje, të madḥe sḥpresë usḥqen Sḥqypnia
Me burrat ti q' i leen, t' gjet' si selvia,
Sakola mali, sḥoq në bot' që s' kanë
Si luaj e si dragoj plot forcë që janë,
Që e derdḥin gjakun prruë
Atdḥen' për m'e pësḥtuë!

Ke bij qi s' kanë drojë as nji pikë
As syni far' s'u-tutet, s'dinë as fikë,
Anmikut kur i sulen me rrebtësii
Si bresḥni mi 'të ḥidḥen me duḥii
Sa bije e krye s' ngreḥ
Por esḥtnat dḥeut i le!

Gra e vasḥa ke, si zâna sy-mbëdḥâ
Trimnesḥa, si Sḥqypnia din m'i bâ,
Qi rrokin armët në luft' me gas tuj sḥkâ
Ja se me munt, ja se me dekun tuj luftû!
Për ndeer të sḥtëpiis s' vet;
E falin sḥpirt e jet'!

Te toka jote aq' luftna janë bâ
Ku trimat preknin deken pa me qâ,
Kur nâna e motra loṭt dertḥnin pa prâ;
Atâ me gjakun dḥeun e kanë lâ
Si di Sḥqyptari n' jet'
M'e bâ dëtyrn' e vet!

Kosovë o trimëneshë, lul' e rallë
Detyrën tin' e ke me dal sot në ballë,
Se mbrini koḥa, tokën për m'e mpruë
Anmiqt' e motçëm jasḥtë me i dëbuë
Se mjaft e kan' robnuë
Dḥe n' zjarm e kanë pruë!

A munt m'e duruë pa prâ kët' zgjedḥe
Që të ḥuejt para syve të t' vënë ledḥe,
Për me t' rëzuë nër kâmb' e për me t' sḥkel
Për me t' bâ gjitḥ copë, mirë si j'u del
Dḥe duursḥ mos të lësḥojn'
Por faqes s' dḥeut të t' sḥojn'!

Ku jeni pra ju burra, ju luftarë
Kosovas, o të vlerësḥmit usḥtarë,
Qi keni për tân' botn luftû gjitḥmoon
Nër dejt vall gjaku mâ nuk ju valon
Pak ju me u përmênt
Për votër e për vênt?

Nuk sḥifni rotull jusḥ, Serb e Bullgar
I fliquni Ḥalldup, Magjyp barbar,
Sḥqypniin si e mbajn nên' kâmb t' tyne nên' ṭḥêmrë
Si ja çpoja' syt' e faqet e deri n' zêmrë;
Duun emnin me j'a çduk:
Me dek pa ujë e pa buk!

Disa «Serbi e Vjetër» duun me i tḥanë
«Maqedḥonii» do t' tjerë emnin j'a lanë!
Atyne si u pëlqen kujinjte i vênë
Sḥqypnia veç mas dolës s' tyne me kjenë;
Mendojn' pa [illegible]
Se s'ka nji komb Sḥqyptaar!

Përpara burra, rrokni ḥut' e sḥpatë
Prej ziis pësḥtonije Sḥqypniin e ngratë,
At' nânen t' uej t' lidḥun kâmb' e duur
Q' anniqt e kan' vorruë me dḥe e me guur',
Me lott qi qan e ankon
E as nji nuk' i ndiḥmon!

Sḥqyptarë, mos kujtoni bes' e fee
Po nânen ju kujtoni që u ka lee,
Qi ka mbet fill e vetum si grû e vê
Prej bijvet e ḥarrûme mi kët dḥee!
Se âsḥt turp i maiḥ për ju
Të ḥuejt me i u çnderû!

Sot ora mbrini dita e bekûme
Sḥqypniin m' e bâ në bot' nji vênt t' lirûme!
Kosovës emnin me j' a ngref te qilli
Për çud të botës sa ka me sḥkëlzyë dilli
Me rrnuë nji Sḥqypnii
Si zonjë në lumënii!

Sḥqyptarë çoni-u, vllazën ora mbrini
Si Geg' e Toskë nalt flâmurin e ngriḥni!
Në Manastir, Sḥkup, Sḥkodrë e Janinë
Nji trup bâni-e an' e mb' an' Sḥqypninë
Si ç' trimit mir' i prek
Me nder luftës me dek!!

BKSH

CILËT JEMI!

Ku mundim na t' a njoḥim kombësinë
Që e dimë si atdḥe edḥe Sḥqipërinë?
Kjo ësḥtë gjuḥa e nënës që po flasim
Si edḥe zakonet na që i përqasim.
Po cila ësḥtë sḥënja e kombit t'onë
Nga t' ḥuajt që na çquan gjitḥëmonë?
Ky ësḥtë flûmuri ynë sḥum' i ndjerë
I kuq edḥe sḥqiponja me dy krerë —
Ay ësḥt i kuq si zjar, me gjak i larë,
Ajo e zezë, malevet ka sḥkarë;
Na e lane atà të parët, trimat t'anë
Për 'të q' e derthnë gjakun që u-vranë!
Po me emrin Geg' e Toskë ç' kupëtojmë
Sa ḥerë njëri tjetrin e kujtojmë?
Një fis dëfton se jemi edḥë një farë,
Një sḥpirt, si dy vëllezër të pa-ndarë;
Sepse një mëm' e madḥe na ka pjellë
Por si dy lisa ritur në një djellë,
Të dalë prej një rënje, prej një gjiri
Prej dḥeut ku qesḥ qielli e fryn zefiri;
Dḥe Zoti atë q'e bëri më së pari:
Ky jemi ne, ky ësḥtë Sḥqipëtari!

Dëshmorëve të Kombit

Për nder' e tërë Kombit, për atdhenë
Në luftë ranë trimat e vërtetë,
Që t' i këputin ḫekurat e frenë...
T' i sjellin përsëri liri edḫe jetë!

Në botë m' i maṭḫ nder as munt të ketë
Për burrat lart q' e mbajnë fjalën, benë,
Se atë shtatuj' e tempull ngreḫin vetë:
Me [illegible] flamurin e dḫenë!

Në radḫë të dëshmorve sḫpirtet t'uaj
Në prëḫje do të çlodḫen gjitḫëmonë
Si sḫënjtër drejt në gji të Perëndisë.

Edḫe nga varret, sot q' i sḫkel i ḫuaj
Ka me sḫkëlqyer dielli i ardḫmjes s'onë:
Liris edḫe përlindja e Sḫqipërisë!

NATURA

BKSH

TË KORRAT

or si zânë këngëtore
E stolisur kënt e kënt,
Na erth vera vjershëtore
Plot me lule edhe gjarmënt.

O ju vasha bukuroshe
Nisni këngët përsëri,
Dhe me duart vogëloshe
Valles ziruni tashi.

Erdhi koha shumë e bukur
Kur të korrët mbretëron,
Tërë fusha në të dukur
Si vashë është që nusëron!

Yjt' e bënë perëndojnë
Del agimi plot shkëlqim,
Zogt' të dehur ligjërojnë
Tërë ditën pa pushim.

Këndon zogu gjith me hirë
Tutje kali hingëllin,
Fërshëllon thellëz' e lirë
Posht rëkeja fishëllin.

Arat bukur zbardhëllojnë;
U-mverth gruri edhe u-thä,
Dhe kallinjtë po rëndojnë
Kryet nkthyer më një krah!

Punëtorët që më natë
Marin draprin me vrapim,
Hollë mveshur dalin gratë
Pas u venë me gëzim.

Gratë korrin e këndojnë
Si edhe burrat me pëlqim,
Dhe me djersë gjith punojnë
Gjer sa ngryset, pa pushim!

Korrin, korrin punëtorët
Togjet bien posht' mbërdhë;
Ç' bukuri që ka të korrët
Ah, sa shije ndjen atje!

Tek kallinjtë bëhen duaj
Sa më k' ënda atje të jem,
Sa mban dita n'atë muaj:
Me mall këngës do t' j'a them!

Perëndim dielli në verë

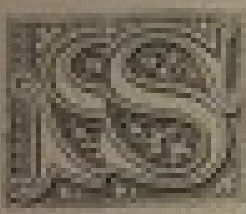

Sa pamje e bukur e madhështore
Sa magji çfaqet që s' ka mbarim,
Natyra duket më vjershëtore
Me aqë ndryshime plot me pëlqim.

Si dhisk i zjarrtë perëndon dielli
Tej reht' e malet flakë i ngjyron,
Ckuqet e mverdhet përpjetë qielli
Një zjar vollkani sikur kullon!

Si pluhur duket kur po lëshohen
Rezet e fundit me qetësi,
Dhe në kurorë të artë ndrohen
Duk' u-përhapur plot me magji.

Bredhat e lisat tunden e ndalen
Kur er' e mbrëmës ësht në fruitim;
Por si në tempull njerës kur jalen:
Përpara korës me një adhurim!

Gruri, tërshëra gjith ar ngjyruar
Me pëshpërimë lundet me vrap,
Lendin' e gjërë me lule e shtruar
Erë prej afshi kudo përhap.

Lumi, përroji në fytyrë ndrobet,
Kodra edhe fusha plot bukuri;
Anës së detit po pasqyrobet:
Illiri i gjelbër me madhështi!

Rëzës bariu si gjithëmonë
I bie fyellit gjith me pëlqim,
Nuset e vashat vjershës j'a thonë
Nëpër kasollet me përmallim!

Sa pamje e këndeshme edh'e pëlqyer
Eshtë kur dielli po perëndon,
Ah, sa ëndra; shpresë pa u deftyer
S' më sjell e nesërmja që aféron!

Këndo-na bilbil

Këndo-na o bilbil i ngratë
Këndo-na bukur me pëlqim,
Ti këngës nisja që më nate
Nër degët plot me gjelbërim.

Këndò me mall, këndò nga dalë
Prëndvera erth. prëndvera shkon,
Këndò mi fletët palë, palë
Si zëmra ty të dashuron.

As thuaj-na një këngë zjarri
Të dredhim valle si nga mot,
Se dimri vjen e shkon behari:
Dhe shija jote s' gjendet dot.

Këndò sa dheu që është i mbierë
Këndò sa gjethi lulëzon,
Në zëmrët t'onë mall na shtjerë
Që na përtrin, na gjallëson.

Bilbil, bilbil o zogth i mbarë
Ti këngës kur j' a nis më nge,
Me zë të qeshyar, zë të qarë;
Habitet bota përmi dhe!

Këndô pra dimëri sa s' ka ardhur,
Sa robën pglli s' e ka çvesh,
Se dbora dhenë ka m' e zbardhur:
Dhe zi ndë zemrat do t' na lesh!

VJESHTA

Çduk vapa, shkoji vera
Dhe bilbili më s' këndon,
Ardhi vjeshta me të tjera
Syri i gnë q' i shëkon.

T' arret kuha, hapen rehtë
Ngjyrë plumbi përsëri,
Duket prapë tjetër jetë
Që natyra ndron tashi.

Era fryn, dhe fletët bien
Pemët çvishen si nga mot.
Mali, fusha më s' ka hijen
Që po e kishte gjer më sot.

Qiejli i bukur që dëfrente
Erupin t' onë, sot u t'err,
Më s' ka ngjyrën që shkëlqente:
Si pasqyrë, si mermer.

Bukurisë janë çfukur
Shiu e bryma zuri vënt,
Bari, lulet, kopshti i bukur
Il-ndryshuan më ç' do kënt.

Dhe ligeni i kulluar
Që ndriçonte me shkëlqim.
E ka faqen të brazuar:
Dridhet, tundet pa pushim.

Veç nga herë me ëmbëlsirë
Dielli rezet na i dërgon.
Natën hëna me një hirë
Në ërgjënt malet i ngjyron.

Por e mirë është vjeshta
Sepse bujku gjith punon;
Për të vjelur sot ka vreshta
Nesër arat po lëron.

Njerëzia nga ç' do anë
Po sa ngrihen në mëngjes,
Nëpër fushë ç' do që kanë
Rendin, mbledhim me kujdes.

Pra me punë gjith të rojmë
Se veç puna ne na vlen.
Sepse ndrgshe s' trashëgojmë
Verën tjetër që po vjen!

Shpesët udhëtare

Tok mbledhur si nga mot
Po shkojnë ndaj mërgimi,
Nga kulmi, nga largimi
Na lenë «lam' tu mirën»
Dhe çajnë hapesirën
I bien erës m' not.

Lark venë për ushqim
E nxijnë qiellin, ngesin
Ethirit sipër shknsin;
Vjen dbora, dimri i mprehtë
Kërkojnë vënt të nxehtë
Piot shpresë dhe kuxim.

Për gojen pa përtim
Mi dete, male shkojnë;
Rezikun s' e peshojnë,
Mundim edhe të vojtur:
Se jeta dubet rrojtur
S' ka prëhje as qetim.

Ndë kishë

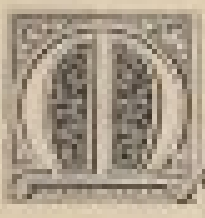

Me roba të rá
Me floke të bardha,
Si burra edhe gra;
Me faqet si dardha.

E Djela u-gdhi
Ndaj kisha lart ngjiten —
Në dorë qiri:
Shënjtorët të ndriten..

Me sytë përposh
Ndaj korat po çapin;
Këtu një djalosh
Tej plaku me stapin.

Dhe plakat me vrap
Afrohen pa fjalë —
Tre kryqe, nje çap;
I puthin nga dalë.

BKSH

Shënjtorët për reth
  Cë nginjur nga botë,
Një syrin s' e heth ;
  Si meri të ftohtë !

Ze prifti e këndon
  Nxjer meshën t' uruar,
Me radhë i bekon ;
  Kungatën nër duar.

Pas kryqe e qiri
  Mëkatet t' u falen,
Më gjû metani
  Se bëri më s' ndalen.

Prej Zotit kërkon
  Si cili për vete —
Një ndjesë mjafton:
  Shpëtim kësaj jete !

BKSH

Ditë prêndvere

Dita gdhihet, çel agimi
Derdhet drita por si ar,
Çduket nata, shkon qetimi
Dielli rezet si mburimi
I çon poshtë po si zjar.

Ndritën kodrat, fshati zgjohet
Lumi qiellin pasqyron,
Fusha, bregu ngjyra ndrohet
Fletët dridhen, era ngrohet;
Shkëmbi majën sbardhëllon.

Prej kasolles bagëtija
Fushës dalin për ushqim,
Derës jashtë Bukurija
Kur ndaj kroji, kur ndaj vija
Këngë dreth me përmallim.

Çunat lozin, vashat qepin
Plakat e urta tjerin lesh,
Nuset shkundin, tundin djepin;
Burrat shatën, pleqtë grepin;
Një mban fjalë, tjetri qesh.

Fusḫēs zbresin tatēpjetē
Punētorēt nē mēngjes,
Nēpēr arat por si mbletē
Kusḫ me veglē kusḫ me qetē;
Me peqinjtē pērmi bres.

Vjen mjesdita, grat' u sḫpien
Buk' e gjellē me ç u-ndotḫ.
Ndēnē ḫije redḫe sḫtriḫen
Hanē drekē, çlodḫen, bien
Pastaj nisin punēn mbrotḫ.

Ḫijes gjetḫit miza, grera;
Zēr' i zoqve retḫ tingllon.
Del gjaḫtori nēpēr ferra;
Vjen bariu plot me sḫqerra;
Bujku çmallet e kēndon!

Dita ngryset, vjen pusḫimi;
Dielli unjet sḫkon mē vēnt,
Çduket drita, erdḫ qetimi
Hēna rezet si mburimi:
I dertḫ posḫtē si ērgjēnt!

Pamje vjeshte

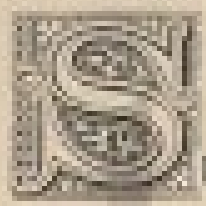

hkoj vera
Si hije,
Fyn erë
Shi bije.

Lart qielli
Si plumbi,
Shkoj dielli
Na humbi.

S' ka jetë —
Ra brymë,
Bar, fletë
Pa fryme.

Rri zogu
Të hejë,
Te shtogu
Mi majë.

BKSH

Ka gojë:
Do jetën,
T' a rojë
Të shkretën!

Gjahtari
Del gjahut;
Druvari
Dru krahut.

Del bujku
Mbleth berrat —
Tej ujku
Nër ferrat!

Lart fshatit
Tingllime...
Reth shtratit:
Defrime!

Shtëpia ime

Të njoh shtëpia e ime e mjerë
Të njoh nga muret ngrënë, nxirë,
Të njoh, të njoh ty shumë mirë;
Se brënda atje kam unë lerë
Dhe sisë atje kam unë pirë.

Dhe nëna atje në djep më tundi
Me kéngë malli trimënore,
Me puthje t' ëmbla [illegible]urore,
Më përkëdheli ajo sa mundi
Plot nënëqëshje ënqjëllore!

O moj shtëpia e ime e gjorë
Ti që më dhe défrimn' e parë,
Ty mëndjes kurrë s' të kam ndarë;
Dhe por si asaj së shënjtës korë
Si murgu dergjem duk' të qarë!

Ti m' i përmënt ato kujtimet
T' asaj së shtrënjtës, djalërije;
Plot ëndra i dehur prej magjie
Me lodrat, vallet e gëzimet:
Dhe vajn' e fyellit kur bie!

Me sa dëshir' e mall të zjartë
Q' atje vështrimet un' i shtinja!
Prej gazit zemrën dot s' e nginja;
Reth malet, brigje: krye lartë
Posht' arat, kopshtet plot mëllinja!

Sa bukur bregut lindte dielli
Shtepit' e bardha si shkëlqenin,
Shkëndijë drite si ar kërcenin;
Si vash' e re lart qeshte qielli
Me këngë shpesët reth dëfrenin!

Sa herë ty s' të kam në mëndje
Sa herë malli s' më përtrihet;
Një lot i nxehtë sgsh më lihet,
Kur di në ç' shtet je edhe në ç' gjëndje
Sa pagë shpirtit nuk' më shtrihet!

Lendinës, fushës sa her' vinja
Sa gas si foshnjë unë s' ndjeja!
Sa syt' atje sot po t' i ktheja,
Mi har të shkelnja a po të rinja
Të parën shije s' di në e gjeja!

Mërgim, mërgim qofsh i mallkuar
Për jetë zemrën ti m'a theve,
Në fhrime anie m'a këmbeve;
Gjith ëndrat prilmje së shpresaar
Si bishë e egër m' i rëmbeve!

Me duket sikur jam një i hunj
Si jetën t'ime e kam këmbyer!
Lark ritur, behme i ushqyer
Dhe zemër djegur duroj e vunj
Veç në kujtime i mallëngjyer!

Shpesh her' atje mendoj të ndodhem!
Si i huaj i lodhur udhëtimit;
Si plak me shkop që kthen mërgimit,
T'a gjej pak prëhjen e të çlodhem
Me shkelm t' i bije tej trishtimit!

Por... nuk' di jo në qoft se vinja
Të shtrihem prap' atje në dhomë;
Të rri, të los mi bar të njomë,
Një frikë kam se kur të rinja
Mos mar përgjigjien: «Lark, s' të njoh më!»

BKSH

EJA PRÊNDVERË!

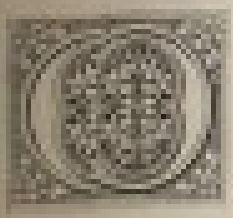

O bukura prêndverë
O perëndesh' e motit,
Gëzona si nga herë —
Bekômin patsh prej Zotit,
Me so të mira ke
Me gaze e jet' të re!

Vrapô më shpejt e çel-u
Hap gjirin t' ênt të plotë,
Si zonjë përkëdhel-u;
Si mbret i math në botë
Përndajna bukuri:
Plot mall e dashuri!

Kurorë lulesh thurr-u
Si vashave dhe djemve;
Me ngjyrat t' hua mburr-u
Q' u-ep lisnve dhe pemve.
Dhe prej ç' do lul' e gjeth
Me er' afshi deh-na rreth!

Mi bar, me qiell të lirë,
Ku lulet mbijnë sërë;
Bilbilet ku pa u gdhirë
Këndojnë që të tërë,
Ku jeta emire s' njeh
Me gas ti pritna atje.

Pra eja o moj prëndverë
Prej dimrit rëndë nxjer-na,
Ballsamin t' ënt me vlerë
Në shpirtet t' onë shtjer-na:
Poshtë rezet derdhi si ar
Dhe mbushem flak' e zjar!

BKSH

Të puthurit e një nëne

(Prej frëngjishtes)

Pres një ditë të bukur dua një natë të kjartë
Qielli të jetë i shtruar me hyj si ze lart atje,
Edhe hëna si ëngjëndi, që del fytyrë-zjartë
T' i përndajë poshtë rezet përmi botën që fle.

E dua edhe mëngjezin me erën të ballsamosur;
Dhe vesa të shkëlqejë më ç' do bimë si lot,
Zefiri të më puthnjë dua pa një të sosur
Dhe zogu të këndojë nëpër gjeth si nga mot.

Dhe kur t' erret, vjen nata mbushur mellankolie
Që me një frymje era dridhet plot harmoní;
Me atë zë të kulluar si një zë Perëndie
Dëlëndyshes i a dua të freskëtën melodi.

Dua foshnjën e bukur plot gazi kur rri i zgjuar
Me vështrimin' e tij t' ëmbël, të dashur, ëngjëllor'
Me fjalët pa kuptime kur levis këmbë e duar'
Me flokt' e tij të lëshuar, hedhur mi krahëror.

Po dua ca më tepër puthjet q' i bën një mëmë
Me atë nënëqeshje sa her' q' e përkëdhel ;
Por dua edhe lutjet q' i bën ajo për mbrëmë
Sa her' e ve të flerë ; kur foshnja syt' i mçel,

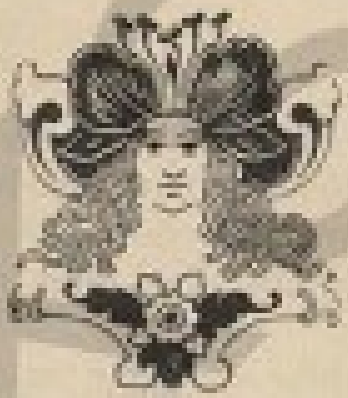

BLSH

ARDHJA E DIMRIT

Zunë reḫt' edḫe po sḫoshen
Dhora bie me qetim,
Dḫeu mbulohet në të bardḫë
Me një robë plot sḫkëlqim.

Bien flokët si pambuku
Sërë, sërë e një nga një,
Bëjnë vetulla mi muret;
Ndron fytyrë posḫt' ç' do gjë.

Ze fryn era pa pusḫuar
Del veriu me tërbim,
E ngreḫ dborën por si pëndë:
E bën togje me nxitim.

Pylli i çvesḫur rri i trisḫtuar
Sikur qan, sikur mban zi,
Drurët tunden kraḫtë ndeḫur:
Bëjnë lutje si njeri!

Çduket fusḫa an' e mb' anë
Në syt' duket por si det,
Përtej lumi ndrit si ërgjëndi
Por si gjarpër rretḫon, sḫket!

Dridḫen zoqtë nga të ftoḫtit
Por si fleta ndënë sḫi;
Kur foleja majës sḫelgut
Që t' i mprojë s' ka fuqi!

Në fsḫat ditën duket ḫesḫtje
Sipër tymi veç rretḫon;
Për m' at' anë dusḫku i vogël
Po tunt kryet e vajton!

Ḫer' pusḫimit zë dëgjoḫet;
Rëza, kodra sḫpesḫ gjëmon,
Ḫyjn' e dalin njerëzija;
Zë sopate derpëton!

Ndë kasolle plaka e zbardḫur
Pranë këndit po tjerr lesḫ,
Vësḫtron flakën që del zjarrit:
Lark menjtoḫet... loton sḫpesḫ.

Del e reja në dritare
Në gjit foshnjën përkëdḫel;
Dḫë një këngë mjaltë e ëmbël
Duk' e putḫur, gojës del.

Jasḫtë çunat ḫidḫen, lozin
Gjer sa urija i largon;
Ndenjur sḫtratit vasḫ' e bukur
Duke ëndur po këndon!

Natën fshati fle në prehje
Kudo paqe mbretëron,
Nër kasollet ënden ëndra:
Shpresë jete që s' shlërron:

. . . . . .

Zonë rehtë prap' të shoshen
Dhora bie me qetim,
Dheu mbulohet në të bardhë
Me një robë plot shkelqim!

LENDINA

Lendinë, ti o lendin' e bukur
që çelesh, qesh si vashë e re
Kur je e mveshur shok më s' ke;
Si Nuse, Zânë më je dukur
me hijet, mullin ti q' e mpshreh!

Lendin' e gjelbër, lule e shtruar!
me lisat rrotull gjer në qiell,
Pëlqime edhy' ënda ti që pjell
Më çmall me puthjet e bekuar
kur erën vala ti m' a sjell!

Nër lisat, bredhat plot me hije
q' i ke kurorë rreth për qark,
Këndojnë zogjë radhë. vark,
Dhe mbushin shpirtin plot magjije;
buçasin këngët gjer më lark!

Po su e bukur je lendinë
kur vesa ze shkëlqen mi bar,
Kur rezet derdhen mu si ar;
Kur poshtë ti çfaq bukurinë
përpjetë duket flok' e zjarr!

Sa sy të bukur, sy të flaktë
të dasḥur ti që nuk' i njeḥ,
Në fjalë dḥënë ty afër s' pe;
Kur ḥënës rezet dritë-paktë
i prëkëdḥelen nëpër rë.

O vënt, dḥuratë Perëndije
sa sḥpresë, gaze s' i përsḥkonj
Nër mentt' e mija kur kujtonj
Aq' ëndra, lodra djalërije
kujtime t' ëmbla që s' i tregonj!

Kudo në sḥkeltë këmba e ime
lendin' e bukur, vënt i dḥeut t' em,
Ndaj ty gjith mëndjen do t' a kem;
Për lulet, viset plot gëzime:
nga zëmra këngës do t' j' a tḥem!

DITË PRILLI

Shkoj dimri, kodrat gjumë zgjohen
Ndrit dielli i zjarrtë derth risi,
Zefyri fryn dhe rëzët ndrohen;
Të gjitha mvishen me stoli!

Shih fusha bukur si përtrihet!
Lart qielli i kaltërt ëmbël qesh,
Dreth kënge vajza por sa gdhihet
Plot ënda bota është e mvesh!

Nër lisat edhe ushtimi i erës
Me pathje shkon të përkëdhel,
Reth bari, lulet e prëndverës
Ç' a ndezin zjarrin q' është i mçel!

Barcia mi lëndinë i shtirë
Me fyell mallin po këndon;
Plot ëndra vasha plot dëshirë
Me syt' të humbur e përgjon!

Si ḫargje rezet vala derdḫen
Ndë ḫesḫtje pylli leḫt' usḫton,
Me ngjyra kodrat, laḫen, mverdḫen
Kur rez' e fundit perëndon!

Së largu tingëll prej këmbore
Tej zë laḫutej' erën çan;
Sikur një zânë këngëtore
Prej qiellit zbritur zërin mban!

Të gjitḫa çelen në prëndverë
Një gjak i ri kullon pa prâ.
Dëshira çfaqen gjitḫ pa-prerë:
Prej një fuqije funt që s' ka!

BKSH

DITË MAJI

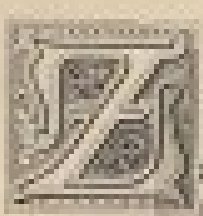

alë shkëlqen,
Dita ze gdhihet,
Drita po vjen;
Mjegulla ngrihet.

Flagë kullon;
Malli ngjyrohet
Vesa zvullon;
Fusha kthjellohet.

Derdhen ma si ar
Rezet që ndrijnë —
Këngë me zjar
Poshtë ushtijnë!

Djemtë me gas
Ûdhës këndojnë;
Çupat më pas
Tufat lëshojnë.

BLSH

Bregut mē lart
Fyell dēgjoḥet,
Posḥtē mi bart ;
Qengji gēzoḥet.

Ēmbēl tingllon
Dasḥit kēmbora,
Malit kur sḥkon —
Flokē si dbora.

Mall, dasḥuri
Fjalē tē mfsḥeḥta :
Sa bukuri
Mor' t'ungjatjeta !

BKSH

BKSH

MENDIMI

BKSH

BKSH

Mendime qetësije

Shumë herë kur i qettë
Rri mejtonem e gjykonj,
Ç' do me thënë kjo jetë
Për se jam e për se ronj.
Dhe me mëndjen të çvëndosur
Pa një fjalë, pa kuvënt,
Heth vështrimin të pa sosur
Vëshgoj rrotull më c' do kënt.
Kërkonj tutje lartësirës
Shoh natyrën gjer më lark;
Mu në funt të hapësirës:
Ç' do që ndodhet rreth për qark.
Si ndë heshtje varrit thellë
Ku s' degjohet tingëllim,
Mëndjen t' ime e kam përcjellë
Në të mfshehtat pa mbarim!
Shoh si dielli del e mfshihet
Si mbret lint e perëndon;
Natë bëhet, ditë gdhihet
Pas një nomi që s' ndryshon!
Rezet hargje si lëshohen
Përmi qarket me pëlqim,
Faqe, faqe ato si ndrohen
Si magji, si një ëndërim.

Një plisbur si ar lej po derdhet
Reh'ë bukur i ngjyron,
Një ze e ckuqet, tjatër mverdhet
Ngjyra, ngjyra çfytyron.
Shoh më tutje dhe një derë
Me një dritë plot çkëlqim,
Hapet, mbyllet me një herë
Me shigjetat pa mbarim.
Qielli duket gjith i zjarrë
Gjak e flakë si mburon,
Sikur maj' e malit larrë
Zjar vollkanë gjith kullon!
Një gjë duket fantasije
Shpirtin sipër t' a vëndos,
Kurrë s' nginjesh kësaj shije
Sa dëshira nuk' f' u sos.
Rredhet f' erren me nga dritë
Bukuria ze humbet,
Derdhet nata vjen si valë
Magji, ëndër shpejt u-tret.

Shpresat f' ona kështu janë
Një dëshirë na gëzon,
Bota duket an' e mb' ausë
Një prëndverë që s' mbaron
Endra janë, ëndra shkojnë;
Gjith sa ndjeve, gjith sa pe,
Ditët t' ona flluturojnë
Gjë në dorë kurrë s' ke!
Jeta është veç një grimë
Lumtësia një tingllim,
Mir' e ndjejmë, mir' e dimë:
Po s' që shpresa për ushqim!

Gjygji i dyjtë

Tingëllimë

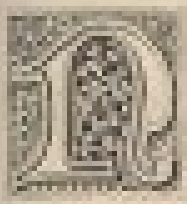

Në zë trumbetash, këngë muzikore
Këmbana mijë bukur rreth tingllonin,
Lart qiejtë llamparisnin, zjer lëshonin
Verbim shkëlqimi; një çudi qiellore.

Radhë engjëjsh vargje dukeshin për dore
Me falje krijetarin adhuronin,
Qithura, hymne veshët i derptonin
Një adhë hapej, adhë madhështore.

Ndërtesa tundej, qiejsh pikonin yjtë!
Posht' ngjalleshin të vdekur varrit shtirë;
Prej vëndit sikur shkisnin malet, pyjtë.

Njeriu si mëntsh trullosur sheh i ngirë
Si hapet Libri i Jetës, 're vë mirë:
Për 'të arth fundi, arth «Gjygji i Dyjtë!»

Ylli i Zjartë

I

Pika, pika shpu që bini
Por si lotët sysh të qarë
Gjith mejtime ëndëra shtini:
Zëmrës s'ime djegur, vrarë.

Pika, pika që pikoni
Por si gur margaritari,
Shpirtin mos m'a përvëloni
Me kujtime që së pari!

Pika, pika mjaft, pushoni
Se të dale qielli i kjartë,
Qarket, viset i ktheheloni
Qe të duket ylli i zjartë.

II

Ylli i zjartë, ylli i ëallë
Që shkëlqen më qiell të lirë,
Nër të tjerët q' është ballë;
Pika pika lam' tu mirë!

Ay hyll që më ndrit mua
Që më ngreh në lartësirë,
Me shpirt, zëmër me se dua;
Pika pika lam' tu mirë!

Yll i bukur dil nga hera
Kur me mallin jam ndë hirë,
Drita jote paska vlerë:
Pika pika lam' tu mirë!

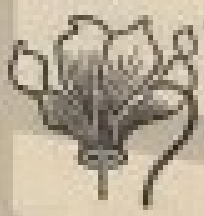

BKSH

Malli i vonuar

Si vala tundet sḫelgu, bredḫi
Sḫkon era gjetḫit vërsḫëllën;
Lart diellit reḫt' i rin' si ledḫi:
Posḫt' reze drite më s' sḫkëlqën.

Gjitḫ avull dḫeut ngriḫet, ḫapet
Dḫe degët unjen me trisḫtim;
Del mjegulla si tym përḫapet:
Pik pik, si lotte pa mbarim.

Dḫe trëndafili qan e lutet
Pekulet bijen posḫt pa zë;
Një lot prej sḫpirtit të çkëputet:
Kur sḫeḫ stolia se ç' i u bë!

Të derdḫet vreri, zëmra t' nxiḫet
Si dridḫen fletët, derdḫin lot,
Dḫe sḫpirtit ḫelm sikur i sḫtriḫet:
Sikur ësḫt natë e s' gdḫiḫet dot!

Jam vet' e ndjehem i trishtuar
Mejtimet s' rjedhin një nga një;
Murt malli i em êsht i vonuar:
Munt zëmra s' reh si gjithënjë!

BKSH

MALL NATE

Del hëna lëmsh si ar
Lart bregut por si korë,
Me rezet rreth kurorë;
Çel buzet qesh si zânë
Me kryet gjith më një anë
    Dhe faqet plot me zjar!

Heth dritën nëpër gjeth
Gjith bargje edhe shigjeta,
Derth ngjyra faqe-zbeta;
Lot, tundet si fantomë
E sy-ëmbël hyn në dhomë
    Bën qarke murit reth.

— Haj hënë m' u afrò
Kur shtratit jam i shtrirë,
Si vashë zemër-mirë;
Mi ballët puth-më nxehtë
Dhe mallin t' em të shkretë
    Prej shpirtit m' a largò!

THËLLËNZA

Poshtë shkëmbit majë mprehtë
ku përroji gjarpër shkon:
Majë bredhit degë-gjelbër
një thellëzë po këndon!
— Moj thellëzë shpes' e bukur
eja poshtë m'u afërò,
Mos u-ruaj, mos kij frikë:
pranë meje pak qëndrò.
S' të mërzitet ketu valle
nëpër gurë, nëpër gjeth,
Ku zë dhorë, shi edhe breshër
e gjithnji plumbin heth?
Eja bashkë ku e qetë
jetën t' ënde do t' a shkosh,
Me të ngrënë, paqes, gjumit
si një zonjë t' i a shtrosh!
Leri malet, leri bregjet
mjaft shëtitë bri më bri,
S' i ka hije bukurisë
gjith me rrojtje nd' arrati!
Ja shtëpia madhështore
hyj në dhomët ec' u shtrih,

Këndô, luaj si të k'ënda;
pastaj, zogë bjer' e fli.
Sḥiḥ sa bukur! ç' roba, sḥtresa
sḥiḥ sa gjërra plot sḥkëlqim,
Syri çlodḥet, sḥpirti prëḥet
ndë të mira pa mbarim!
— S' dua roba, s' dua sḥtresa
s' dua mure me stoli,
Këtô janë sḥtëpi-burgje
Të çpërlara me flori!
Atje brënda rron nakari
dḥe zilia që të vret;
Atje ëndet ligësia:
atje „lumi bëḥet det"!
Mure unë, ja, kam malet
sḥtresë fusḥët që po i sḥeḥ
Stoli: lulet, prozḥmet, pyllet:
më ç' do vise bënj folë!
Ditën dielli m' i çel sytë
dḥe mbarimi m' i freskon,
Natën qielli me kandile
sḥtroçkën mua m' a ndriton!
Ler' më mua si ç' jam bërë
një thëllënzë pa sḥtëpi,
Le të çgryḥem ndë natyrë:
të vdes dua ndë liri!

Lumtësia e shpirtit

S' di kështu pse jam o Zot!
Që qanj dit' e nat' me lot
Edhe më s' qetohem dot.

Zëmra herë më vajton
Edhe shpirti helm kullon
Si mburimi që s' pushon.

Lark nër vise dal kërkonj
Pakë prëhje të ngjëronj;
T' a gjenj gazin t' a pushtonj!

* * *

Tërë botën pa pushim
Që në lindje e perëndim
Vajta e ktheva me shpejtim.

Lumtësinë që t' a gjenj
Hidhërimin t' a çdëfrenj;
Atje shpirtin t' a mbërthenj.

BKSH

Po një zë kështu më thu:
Mos u çirr e mos u vra
Se i lumtur këtu s' ka.

Se ç' do grimë që po shkon
Jeta çduket, koha ndron;
As kush botën s' trashëgon.

Lumtësi vërtet se ka,
Më tha zëri që s' u pa,
Veç në vafsh «lá' e më lá'»!

BKSH

TINGËLLIMË

Këndoni djema e ardhmja ésḥtë e juaj
Risija ésḥt një lule, bukuri;
Gëzoniju tasḥi ne mosḥën t' uaj
Si edḥe prëndvera rretḥ kur derth maqji.

Dḥe gruri fusḥës korret, bëḥet duaj
Ç' do lule çel nde koḥë s' ka se si.
E paktë ésḥt jeta; moti sa një muaj;
Dëfreni e valle drethni përséri!

Sḥkon koḥa e bukur, vjesḥta vjen afroḥet,
Ze bryma zbarth mi fletë e gjelbërime;
Fytyrës s' ḍḥeut, si faqe e ngjyrë i ndroḥet.

Dḥe ju të rinj, me këngë edḥe gëzime-
Nga dal' bryma mi kryet kur t' u sḥtroḥet
At' ḥer si pleq... dëfreni me kujtime!

BKSH

KËNDONJ...

Kur mallit zëmra më lëndohet
prëhje s' shijonj,
A prej njëj ngjarje më trishtohet
unë këndonj!
Një dhëmbje kur më bën te vuaj
s' shoh pik gëzim,
S' kam ndëgyshe zjarin si t' a shuaj:
veç me këndim.
Kur brëngа shpirtin m'a pushtojnë
s' ndjej pik qetim,
S' é gjej shërimin të më shkojnë
veç ndë këndim!
Kur ndë rezik aidheu ndodhet
tym më ç' do mur,
E at' here zemra kurrë s' lodhet
këngës i a thur!
Kur bukurisë dashurisë
un' i dëshmoj,

Dhe të më dojë a t' i mbaj zinë
prapë këndoj...
Ndo gaze qoßshin, ndo trishtime
qesh a lotoj,
Ndo këngë goßshin ndo vajtime
unë këndoj!

BKSH

NJERIU

Si sḫket uji kur vjen valë
Si sḫkon moti me vrapim,
Ditet neve po na sḫkojnë;
Ndjejmë vetën pa gjallim.

Sḫkojnë vjetet; djaléria
Esḫtë një ëndër veç nër mënt —
Sa që ckuqet perëndimi
Prap' agimi rri në kënt.

Sḫkunden fletët, çvisḫen fare
Pemët tunden lakuriq,
S' i le koḫa s' i le moti:
Njëri lindi, tjëtri vdiq!

Sḫumë e ëmbël ësḫt kjo jetë
Se s' mbet koḫë për mërzi;
Po sḫum' ḫerë soje ngopesḫ:
Se je i lindur si „njeri"!

BKSH

GJYKIME

Pasur s' jam, s' di
Veç djersë edhe punë,
As hua njeri
Nuk' m' ep, as jap unë.

As arka s' ngarkoj
Me harrë metali,
Po dhe liksh të roj
S' m' a don ideali.

Si ç' di ashtu ronj
Dhe si ç' e desh fati;
Se s' mant të ndryshonj
Kurrgjë unë i ngrati!

Reth meje miq kam
Me fjalë që merrem,
Për ç' do kuvënt jam;
Së drejtës i lëvrem.

Nga zihjet ri lark —
Gënjeshtrën s' e dua;
Po s' rroj as për hark
S' mëndoj as si grua!

BUSH

Tē tjerē kusḫ e di
Me mua munt qesḫin,
Un' ḫesḫt si njerī:
E nuk' u a vē vesḫin.

Gjitḫkusḫ bēn si di
Pas kulit tij matet,
S' ka qartē, s' ka as mēri,
As fjala mē s' zgjatet.

Ç' mēndove a po ç' tḫe —
Nē botē sa s' tḫoḫen,
Tē gjitḫa ndēn' dḫē
Pēr jetē mbuloḫen!

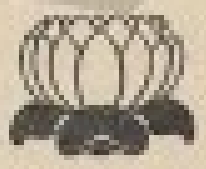

BKSH

NJËJ ZOGUT...

Shpesë që më dukesh trime, e gjallë
Me pëndët ngjyrash që shkëlqejnë,
Që ngjitesh lart, bën redhe shpejt a rrallë
Që mua syrin m'a dëfrejnë;
Rethô, rethô, edhe ngjit-u me nga dalë
Mi reht' e bardha por si dbora;
Me madhështi tej derdhu pa një fjalë
Ku s' ka pushtet as këmba as dora!

Ethirit ngjit-u shpesë kuximtare
Atje ku tjatër kurrë s' vete,
Ku bresheri edhe shiu s' të trëmbin fare;
Ku s' sheh përveç se male, dete...
Atje ku nuk' harrin nakari, cmiri,
— Pësimet botën që e mundojnë;
Ku s' të pyet i ligu e as i miri
Për gjërrat ty që s' të trazojnë!

BKSH

Q' atje së larti, mer prej klhjellësirës,
Me thonjt' e tu të fort' si hekur
Me kraht' e tu si mbret i hapësirës
Pak frymë jete së pa vdekur!
Pak jetë nga të kaltërtit e qiellit
Ca vese lott prej sjve të artë;
Prej rézeve shtrygh zjar, fuqi prej diellit
Dhe prej pafundjes erë t' kjartë!

Rembë si mant. e sul-u tatepjetë!
Zbrit si një mundës duk' u fundur,
E qas-m' u si një miku im i vërtetë
Më fal dhuratën që e ke mundur!
Në krup l' a shtie. forcat të me ngjallen
— Si ç' vesa e natës ngjall ç' do bimë:
Me vrap fuqit' e mija që të çpallen:
Të ngjitem lart si velëtimë!

Por si avulli të çdukesha përpjetë
Si pënda e lehtë q' e mer era;
Lart të qëndronja — fill të jeshe vetë
Të shkonja lark nga dheu, skëterra!
T' a linja botën, njerëzit si ç' janë
Si bishët e egra le të çirren;
Të thllesha së largu atje më ný' anë:
Të shoh të rremat posht si vdirren!

Çase hidhërimi

Se ç' natyrë kam s' di vetë
S' di ḥer' sḥpirti pse m' ḥelmoḥet,
S' kam as prëḥje, s' jam i qettë;
Rreth trishtimi më qarkoḥet.

Mar një rugë sḥkonj largonem
Por si i gjuar prej një bishe;
Herë vëndit rri ndalonem:
Si rri sḥënjti murit kishe!

E ndjej koḥën të vësḥtirë;
Jeta, sḥpirti të mërzitet —
Sikur qielli lart i lirë
Zuri cipë, më mos ndritet!

Dita duket muaj i tërë:
Sikur dielli s' do të sḥkasë,
Dritës reḥt' i rinë sërë:
Si ca vëtulla pa masë!

Flagë del nga perëndimi
Gjak kullojnë tutjë reḥtë;
Si tek varret lott vajtimi
Që pikojnë sysḥ të mfsḥeḥtë.

Ze del ḥena reḥve çfaqet
Si kukuth qē tē mer mēnttē,
Plot me rudḥa mbusḥur faqet
Si lugat qē gjuan dḥēntē!

Sḥoḥ lart gjtē mezī ndizen
Si kandile pa vaj ngjasin;
Ḥije nate rreth levizen
Si fantoma syve sḥkasin!

Hyj nē dḥomē fare ngrysur
Burg mē duket kur sḥoḥ muret;
Dḥe me kryet tē pērmbysur;
Njs mejtimi tē mē çtḥurret.

Nē kēt' ḥesḥtje si tē varrit
Zē kēmbanasḥ vjen sē largu,
Sikur qarje e njē tē vrarit
M' i çpon vesḥēt por si ḥargu!

Si ay murgu rri paprerē
Mē trṇesēt i menjtuar,
Veten t' ime duk' e ndjerē
Si tē sḥkretē, desḥpēruar!

Ndē sḥpirtt ḥelmi derdḥet pika
Si ndē sḥpeliēt stallaktitēt;
Drejt nē zemēr sḥkojnē tḥika
Si vrap plumbi q' i mer ditēt!

Ndēnē dritē tē qiririt
Ḥap njē librē para meje,
Kērkonj brēnda; si prej ḥērit
Zjarr, a dritē pas nje reje!

I sḥosḥ radḥët, ndjek mejtimet
Trut' i vras me t' e kënduar,
T' i gjej fundin e qëllimet
T' asaj dore q' i ka sḥkruar!

Një pas tjetrës i ktḥej fletët
Pa verejtje duk' i gjuar,
Para syve por si mbletët
I sḥoḥ sërët gjitḥ radḥuar.

Vura gjisḥtin reflektova
Për njerinë q' e ka bërë;
Se ç' qëllonte s' kupëtova:
Sa q' e sḥosḥa gjat' e gjërë!

Sḥpejt e mbylla, tej e plasa;
Dḥe në dorë mar një pëndë,
Por, sa kartës që i u qasa;
Për dy radḥë më vij rëndë.

S' kisḥa pikë qetësije
Ndë trup ndjenja mij' sḥigjeta;
Sḥiḥnja meje rreth një ḥijë:
E po drïdḥesḥa si fleta.

Kraḥ' të kisḥe fluturonja
Mirnja vrapnë si pëllumbi;
Ḥidḥërime mos ngjëronja
Ce mos ndjenja majë tḥumbi!

Plagë zemrën e ndjenj bërë
Kur pësimet e rëmojnë;
Por si guri që bën vërë
Pikat uji kur kullojnë!

T' jesh si shkëmb, ag m' i forti
Zemrën munt t' a kesh sa mali,
Por kur her' të gjunn shorti:
S' të shpëton as kush të fali!

Je si peshku nër rrjete
Si luan i zën' në leqe:
Pa fuqi je dhe pa mjete
Të rish kundrë ç' do së keqe!

Janë çase hidhërimi
Që të tundin pa mëshirë;
Esht një luftë kur më trimi
Rallë mundës del i mirë!

Si prej valash kur trazohet
Gjëmon deti nga tërbimi;
Asht u gjaku s' më qetohet:
S' gjenj dot paqe, vënt shpëtimi!

Lart ngreh duart deshpëruar
I çonj lutje Perëndisë;
Pres si Krishti i lngqëzuar:
T'a zbras kupën vrer e pisë!

Në atë orë, ças mërije —
T' isha i zoti, i fuqisë,
Do të mirnja dheun t' a shtije:
Të gremiset tej n' abissë!

Tingëllimë

O, lemëni tek ëndërat e mija
Të ngjitem lemëni ndaj qielli i lirë,
Atje ku prëhje, paqe gjej më mirë
Ku shpirti i em e ka shpëtimn' e tija.

Lark, lark trishtime, të këqija
Lark ju mejtime, s' dua errësirë!
Përhapuni në t' dheut gjërësirë
Edhe udhë bëmëni ndaj lumtësia!

Ah, lumtësi! sa her' s' të kam kërkuar
Si rezet njëj mëngjezi të shëndritur,
Si dritën e një syri të kulluar!

S' di vallë vëndi i yt ku munt të jetë
S' di tendat ti se ku do t' i kesh ngritur:
Që kur të vdes të pakën, t' jem i qettë!

Dëshira ime

Mes chers amis, quand je mourrai,
Plantez un saule au cimetière ;
J'aime son feuillage éploré,
La pâleur m'en est douce et chère,
Et son ombre sera légère
A la tombe où je dormirai.

Alfred de Musset.

Pylli, prozḥmi ku bên ḥije
Ku qetimi mbretëron,
Lule e bukur ku po bije;
Er' e malit ku s' pusḥon.

Atje sḥokë, atje dua
Kur të vdes, kur të mbaronj,
Të m' a bëni varrin mua
Që të çlodḥem si kërkonj.

Më largoni nga të qarët
Që nër varret s' ka pusḥim,
Se s' kam punë me të marrët
Që nuk dinë ç' ësḥt qetim.

Vaj per mua lotte janë:
Pikat vese në mëngjes,
Kur vïollca qan më nj' anë
Kryet unjur gjer në bres.

Majë kodrës në lendinë,
Afër pyllit plot me lis,
Ku me radhë zogjtë rinë;
Dhe mburimi murmuris!

Pranë ujit të kulluar
Udhëtari ku qëndron,
Ku bërtu rri i gëzuar:
Me mall zëmre po këndon!

Këto dua varrit pranë,
Të me qajnë me këndim,
Që u ka falur Nymfa Zânë
Të zbavitin shpirtin t' im.

S' kam dëshirë për vajtime
Po lark Pllutonit të jem;
Ndaj Olympit, nër kthjellime:
Shpirtin t' im dua t' a kem!

MALLI I NËNËS

Engjëll' i nënës, mall i zëmrës s' ime
Flij i qetuar, flij pa një kujdes,
Për ty mundoḥem, copë dḥe tḥërime
Për tyn' o sḥpirt, për tyn' e mjera vdes.

Zogtḥi i nënës, pëllumb i kraḥësḥkruar
Engjëll i vogël, cop' e trupit t' im,
Nani zog nani, aḥ, duke kënduar
Dua të ritesḥ burrë, t' bëḥesḥ trim.

Duke kënduar! syt' i kam plot lote
Un' e mjera për tyn' o djal o bir,
Të kam t' vetëm o mall, dḥe sḥpresa jote
Më mbusḥ më gas, këndonj e me paḥir!

Reze qiellore, dielli i jetës s' ime
Nani bir nani, flij mos më trisḥtô,
Mos qaj se nëna vuan, ḥeq mundime;
Ḥesḥt, djalë ḥesḥt se nëna ty të dô!

Flij, flij! ëngjëlli mpronjës po rri prunë
Ag kurrë s' na le ndë fillërim,
Po ndeh krahun pa mas' ethe pa anë;
Të ligun e largon, na ka ndënë mprim.

Zot i fuqive, Ati gn' i vërtetë
Cy o Hyßindëse Virgjërë Mari,
E përunjët me zemrën vij të nxehtë
Të kërkonj shpëtim, ndihmë, lumëri!

BKSH

Lutja e çunavet

I

O Zot që shtise qiellin
E sa na shohin syshë,
Që bëre dhenë, diellin
Si edhe hënën bashk' me hyjtë;
Ty lutje ne të çohim
Se Ty për Zot të njohim,
Që jetën na e dhe
T' a rrojmë përmi dhé.

Me kreget anjur vijmë
Mëshirë të na falësh,
Të lumtur të harrijmë
Dhe ndihmës të na dalësh;

BLSH

Mos bijem në mëkate
Jesht' ardhrit, dashjes s' ate.
Dhe ngasjes na shpëtò
Na ndih dhe na bekò.

Se mburje edhe lëvdatë
Për Ty, ne s' i kursejmë,
Për ditë edhe për natë
Ndaj qielli syt' i kthejmë.
Pra hirin T'ënt dhurò-na
Prej ç' do gabim largò-na;
Si një Atë mprònjetor
Prej fronit T'ënt qiellor!

II

Zot, prit-i lutjet t' ona
Prej shpirtit që t'i çohim;
Prunë ènjëllin dërgò-na
Që rugën drejt t' a shohim.
Se jotja është fuqija
Ndertimi edhe lavdija;
Dhe, Ty të kemi Mbret:
Të fortë plot pushtet.

Dhurona e mirësitë
Prej qiellit, prej së larti,
Ndritò-na o Zot me dritë
Si Ti di o mëndje-arti.
Bekimin T'ënt të shènjtë
Dhuratën më të shtrènjtë,
Të plotë nepun-e sot
Ç' do dit' edhe ç' do mot.

O shtyllë e jetës s' onë
Ndaj Tynë syt' i shtiem;
Na ruaj gjithëmonë
Më gjunjë Ty të biem;
Fuqi më tepër s' kemi
Të mitur, foshnja jemi;
Dhe zemra knq' na di
Po, fal-na o Perëndi!

BKSH

Dita e vitit shkollar

(Bèrë për shkollën e çapave të Korcës)

I

Një dit' e madhe çkrepi duke u gdhirë
Një diell' i ri mi dhet sikur shkëlqèn,
Natyra rreth përhap një èmbëlsire
Një bukuri dhe gas kudo çdëfrèn.

Kjo dit' e bukur që ardhi plot shkëlqime
Sa ditë e madhe èshtë sot per ne,
Kjo èshtë dita që na mbush gëzime
Dhe shpirtin t' onë lart që na e ngreh!

Të gjitha marin një fytyrë tjetër
Të gjitha ndrohen, mvishen përsëri;
Një gjak i ri kullon ndë një të vjetër
Prej qiellit sikur derdhet një risi!

Shih drurët rreth si çelen, mbushen pemë,
Shih fushat sa pjellore plot kallinj,
Dhuratat posht si derdhen pa një të remë;
Si merren gjith me punë pleq edhe të rinj!

Dhe ne si nxënëse, me përurime
Këtë të bukur ditë që ardhi sot,
Fat-mirë q' është dhe për aq' filime:
Me gas e presim se na i solli plot!

I qofshim Zotit fal' për ç' do të mirë
Atij t' i falemi si një At q' urdhëron,
Ay na ndrit në jetë, derth mëshirë
Ay çpërblén njeriun për sa punon!

O Perëndi! Ti lartëson njerinë
I dhë fuqi, dhe mëndje për sfoli,
I çel dhe ndjenjat; fale madhërinë
Të jetë mbret mi gjithë ç' bëre Ti!

Qofsh i bekuar Zot, Ate i vërtetë
Bekimën T'ënt të shënjte na dërgo,
Se ty të lutemi sa kemi jetë
Të dalim faqebardhë për ç' far' do!

NGJATJETIMI I NXËNËSVE

II

I qofshim falë Zotit
Për dishu që na prunë
Me nder edhe lavdim,
Kjo dita e mot-motit
Kurorë sot na thuri
Me lule plot shkëlqim.

Gëzim të pa-ane ndjejmë
Ndë zëmër një dëshirë
Për sa fituam ne,
As mundim t' i a çpërblejmë
Te Lartit Atit-mirë
Ndë t'errët që s' na le!

Atij pra adhurime
T' i sjellim ne për ditë
Si njëj mëshirë plot,
Me falje edhe bekime
Për gjithë mirësitë
Që na i fal si Zot.

Si nxënëse të urtë
Ne mokim sot mësimin
Që mëndjen e ndritoi,
Nuk' jemi zemër-gurtë
Por duam përparimin
Që shpirtin lartëson!

Mësonjësve të ndershme
Urojmë ngjatjetime
Me gjithë zemër sot,
Për punët aq' të vlershme
Këshillin dhe mësime
Që nuk' herrohen dot.

Dhe sa që urdhëruat,
Gëzuar zonja qofsht
Me gjithë zotërinj,
Me ardhjen na nderuat
Pra shumë vjete rrofshi:
Si pleq edhe të rinj!

E VEJA

III

Si zonjë e madhe isha, me nder e shkova jetën.
Shtëpin' e kisha hapur, i varfri s' dilte bosh;
E drejta më pëlqente, s' e shkelnja të vërtetën
T' i bënj të kegë tjetrit, oh, zemra nuk' m' a thosh!
E vë, pa burrë mbeta — ashtu më qënkej thënë,
Ndë zi t'a shkonja jetën me vojtje dhe darim;
Me pesë foshnja pranë, që Zoti m' i kish dhënë
T' i rit, t' u jap kështillë; mos mbetem për mallkim.
Punova sa që munda, kafshore gojës s' vinja;
Fëmijët t' jenë njerës, mejtonja për mëngjes,
Zili më kishin bota, nga dora nuk' i linja:
Cre djem edhe dy çupa, i rita me kujdes!

Kështu mejtonte e mjera, për fatin' e saj që pati
Fëmijët që t' i ritjë për ndihmë për gëzim,
Se pasje tjatër s' kishte, nga burri as nga i ati —
Veç rrojtje me kujdese, dhe vojtje pa pushim!

Fëmijët u-martuam — të k'ënda t' i shëkoje,
Ç' do djalë edhe ç' do çupë më vete kish shtëpi;
Dhe mëma e tyre e varfër mbet fill — kur e vështroje
Më dysh, që fare plakë; ish tretur si qiri!
Ata q' i kishte ritur me djersë dhe mundime
Për të s' kujtonin fare, si mëm' e tyre që ish!
Gjer sa e ngriti shpresën; dhe bygri në mejtime
Atyre ajo t' u vejë, mëngrë tjetër s' kish!

Mejtimet keq e grinin, më ç' derë që te zërë!
Dhe dorës mori shkopin, ndë më të voglin shkon,
Në sy me lot i lutet — ajo q' e kishte bërë,
Të pshtetjë pakë kërket, të birit i kërkon!
Për fat të keq së mjerës muk' i u dëgjua zëri!
Se veç en kohë ndenji — as nuke mbushi mot,
U bë e pa duruar! së resë s' di ç' i bëri
Për ditë me qërtime, nga goja s' reshtnin dot!
E reja kish mësime, ujë grua plot me dijë;
E vjera gjë nuk' dinte, e thjeshtë pa gjykim,
Dy karaktere kundra, që s' vihen dot më vijë
Përveç kur me mësimin ke bindje edhe durim!
Më kot i thoshte djalit për sa q' i bën e reja,
Por edhe ay ç' t' i bënte? e me një fjal' i tha;
Të vejë ku të dojë! Dhe ngrihet shkon e veja
Mer shkopin prap' në dorë dhe me shëndet i la!

Me radhë i mer të gjithë, s' la derë pa trokitur!
Po një s' kuxoj t'a marë, t'a ketë gjith në këmt,
T' i jetë ndënë urdhër, t' a shohë vatrës shëritur
Për shumë shkake duket, ajo më s' gjente vënt
Kudo që vinte e gjora, gjith një pergjigjie mirte
— Tek tjetri shko moj nëne, nuk bën këtu për ty!
Këtu bën shumë ngrohtë; dhe jashtë fët e nxirte,

S' i zbutej fare zëmra, si ḥâlë e kisḥ në sy!
Dḥe tjetri prap' i tḥosḥte: sḥko nëne ca më tutje
Këtu bën ftoḥtë tepër, e mos sëmuresḥ keq!
Një tjetër: vënt s' më ndodḥet, nga zemra të bënj
[lutje,
Jam ngusḥtë po ecë gjetkë, kam mjaft kujdese q' ḥeq!
Dḥe plaka mbeti rugës me aqë djem e çupa!
Një copë bukë s' kisḥte për rrojtje për usḥqim,
U-droth prej vrerit tepër, aq' isḥte mbusḥur kupa
Sa ra më gjunjë murga, u lutej me desḥprim!

Nga turpi, goj' e botës, të duken zemër-mirë;
Një ditë që të pesë, u mblotḥnë në kuvënt,
Ç' t' i bëjnë mëmës tyre mos rrije jasḥt' e sḥtrirë—
Mëkat për 'tâ mjaft isḥte të mos i gjejnë vënt!
Me fjalë dḥan' e muar e sḥosḥnë mëndjen sḥumë,
I vranë trutë tepër, gjer sa q' i dḥanë funt;
Të zot it vetë s' isḥin - bij sḥum' edḥe për lumë,
Se ndë spital e sḥpunë, më s' gjetnë vënt gjëkunt!
Kur ardḥi ora e sḥkretë, të ndaḥet nga fëmija
Prej zemrës psḥerëtiti, një lot nga syt' i ra,
Me kraḥtë ndeḥur, zgjatur, ndaj qielli, Perëndija
Me mall i putḥ e gjora me mallëngjim u tḥa:
«O bijt' e mij të dasḥur, që sḥkoni lark prej meje
Të sḥkretë që më lini, aḥ, rini me sḥëndet,
Se unë sa kam ḥequr; pa gjumë edḥe pa prëḥje
Veç juve që t' u ruanj jam gdḥirë sḥumë net!
Dḥe s' kisḥa tjatër pranë të m'apë ngusḥëllime,
Për sa më ndjente sḥpirti, sa zemra që më desḥ,
Përveç se Perëndinë; me sḥpresë edḥe kujtime
E sḥkova jetën unë, dḥe bota nuk' më qesḥ!
Dḥe Zoti ynë i lartër, gjykatës i vërtetë

Që shpëtoi ku është e drejta, që kurrë s' bën gabim,
Nër juvet edhe mua, gjykon si ç' e di vetë
Në dorë' e ka fuqinë, kujtdo i jep çpërblim!
Por unë do t' i lutem me shpirtin, zemrën t' ime
Që sa kam votur unë, sa ditë mbushur zi,
Mos vuani ju as gjysmë, po qofshi me bekime
Të rroni ju si njerës; të njihni Perëndi!»

BKSH

DRURI I JETËS

IV

Dë një vënt të dḥeut gjërë
Esḥt një kopsḥt si paradḥis,
Si në botë më s' ka sḥëmbëll
As që ndodḥet më ç' do vis.
Bukurin' e ka pa masë
Gjitḥ prëndverë mbretëron,
Drita e diellit e pa sosur
Ngjyra, ngjyra faqet ndron.
Lumenj sḥkojnë të kulluar
Uji derdḥet por si ërgjënt,
Lulet ndrijne plot me ngjyra;
Magji çfaqet më ç' do kënt.
Drurët, pemët më ç' do anë
Tufat, gjetḥet plot pëlqim,
Unjen, tunden me nga dalë
Kur del era sjell fryjtim!
Sḥpesët, bisḥat ven' e vijnë.
Zogj këndojnë vis më vis,
Zëri i ëmbël tingllon bukur
Më ç' do degë, më ç' do lis!

Po ky kopështi i magjepsur
Që ndë botë më s' ka shok,
Me stolitë q' është i mveshur
Syt' e mëndjen që t' i rrok,
Brënda ka një gjë të rallë
Që të shtie në çudi.
Që është ballë mi të gjitha —
Dhe babëzet ç' do njeri!
Tej në mest në një livadine
Një shelk ngrihet gjer më qiell,
Degë-gjerë, fletë gjelbër
Hijen vala q' e përcjell.
Ky është shelgu, druri i jetës
Që është ritur në lavdi,
Dhe që çqubet nga të fjerët:
Si një shtrojë, si çudi!
Degët mbushur plot me pemë
Me shkëlqimë por si ar
Kush heth sytë, sheh që poshtë:
Ndjen dëshirë, ndjen një zjar!
Gjith sa kanë andej udhë
Vëndit mbeten me habi,
Sikur ndjejnë gjë në zemër
Një të mfshehtë, një fuqi!
Të rinj shkojnë, ngrehin kryet
Lart vështrojnë me lakmim,
Ndehin duart, krahët i zgjatin
'Luten drurit pa pushim:
«Drur' i jetës, drur' i bukur
Drur' i lartër, madhështor,
Unji degët plot me pemë,
Se urija keq na korr!
Unji degët këtej poshtë
Kij mëshirë, ah për ne,

Nga pak pemë që të marim:
Pemë të arta ti që ke.
Sa të bukura që qëndrin:
Shih si mvaren sërë, vark,
Sa të lumtur do të qemë
Në mos ishin aqë lark!»

Kështu luteshin të rinjtë
Gjith me sgjë atje lart;
Prej dëshirës tyre tepër
As që shkelnin përmi bart!
Kur po prisnin plot urije
T' unjen degët gjer mjërdhë.
Të rrëmbejnë nga ato pemët
Mëndja e tyre që s' u fjë.
Fletët drithen, degët tunden
Dhe përpiqen bri me bri.
Poshtë vjen një zë shum' i ëmbël
Plot mësim për ç' do të ri:
«Bij të dashur, mos nxitohi
S' është koha; bëni faj!
Durim duhet për ç' do punë
Mos pendohi keq pastaj!
Prisni, prisni në kuptoni
Se kështilla kush dëgjon,
Shum' i lumtur do të jetë
Sa ka jetë sa që rron!
Kush dëshirës s' i di masën
Kush lakmimit s' i vë frë,
S' ka virtyte njerëzije:
As vet-vetem nuk' e njeh!»
Kështu thotë druri i jetës
Gjith atyreve të rinj,

Me një fjalë të vërtetë
Për të mir' e të këqinj!
Mos kërkoni ato gjëra
Q' édhe koha nuk' i jep,
Sepse vijnë, biem vetë
Dita e tyre kur ze çkrep.
Perëndija q' i ka bërë
I ka vënë me qëllim,
Që kur koha të harrije:
Kujtdo t' jenë për fitim!

BKSH

BUKURIA

ВКЅН

BKSH

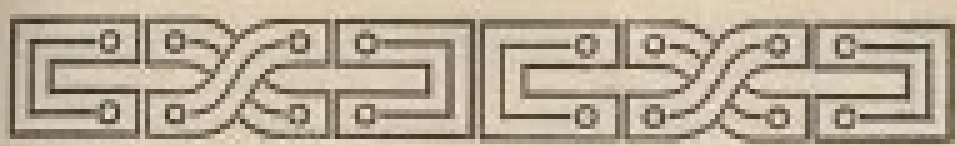

E Bukur' e Dheut

Që lart nga reja ka pikuar!
Sḫëndrit si gur margaritari
Si pika e vesës e kulluar;
Agim mëngjezi, dritë âri:
Magji' e prallës pa treguar.

Ndë buzët ngjyrën e qersḫijve
Ndë syt' të kaltërtit e qiellit,
Ndë lesḫt' të verdḫit e kallijve;
Fytyr' e saj si drita e diellit,
Dḫe trupi ḫiri i perëndijve!

Mburim e krua bukurije!
'Saj i unjet madḫëria e mbretit,
Kur del, le gjyrmë prej sḫkëndije;
E bardḫë por si sḫkumba e detit:
Ndë pamjet një verbim magjije!

Del soje drita e vërtetë
Fytyra e saj sḫkëlqën si korë,
Si reze ndrit që prur gjitḫ jetë;
Sikur mban qiellin, yjt' me dorë:
E Bukura ésḫt e Dḫeut vetë!

Të gjith i falin shpirt e zemër
Se shëmbëll, shoqe s' kn në botë,
Nër Lulet Lule është më emër;
Kushdo q' e sheh s' kuxon të thotë:
Se nuk' është engjëll, por është femër!

Luâni i fortë krejt zbutet
Kur hijet i sheh dhe bukurinë;
Dhe murgu shënjtit kur i lutet
Shigjetë e përshkon të zinë:
Si hyll prej qiellit lur çkëputet.

Dhe mbreti qoft' a punëtori
Për të shpesh zemra u reh të dyve;
Fetari qoft' a vjershëtori
U-merret mëndja, drita e syve:
Demôn, që gjygin shpejt t' a mori!

BKOT

Dashurô!

Shëko lisi si më flet
Fjalë t' ëmbla si më ushton,
Degët unj e më thërrët:
Dashurô, se koha shkon!

Maj' e plepit gjithënjë
Kur tunt lëvet më qërton,
Përpjek fletët më çon zë:
Djalë ç' pret e s' dashuron!

Er' e maiit me një ushtim
Dhe mburimi që kullon,
Gjith më thonë plot gëzim:
Dashurô, se koha shkon!

Kopshtit vashn që po pret
Si zog pylli që këndon.
Buzë-qeshur më thërrët,
Djalë ç pret e s' dashuron!

Mua zemra gjith mê zeh
Brênda gjaku mê valon,
M'a ndes mallin mê vê 're:
Dashurô, se koha shkon!

Ç' do gjê rrotull mê pyet
Djalë ç' pret e s' dashuron,
Ditêt shkojse, jeta shket;
Dashurô, se koha shkon!

BKSH

MALLI IM

Er' e malit fryn nga dalë
Përmi fushët plot me bar,
Mua malli por si valë
M' a mbush zemrën plot me zjar!

Er' e malit fryn e qetë
Si nga lindj' e perëndim;
Breg, lendinë shohin jetë;
Zogjtë çmallen me këndim.

Me hjâ malli për natyrë;
Lisa, plepa në largim..
Po veç malli i asaj fytyrë:
M' a zgjat jetën m' ep gjallim!

Të tâna jan' gëzû...

Por si bisḥë e nalt' e bukur
Kurmi i gjatë si selvi,
Kudo sḥkon ti në të dukur
Përḥap rreth nji magji!

Trëndafili qi mban erë
Uli kryet tatëpjet',
Tuj t' a pâmun me nji ḥerë:
Fytyrën por si mbret.

Kopsḥtit qyqja kur të poqi
Tek po rije tuj këndû,
Sytë teje mâ s' i ḥoqi:
Mbet vëndit tuj pusḥû!

Qiellit ḥânëza baloshe
Qindroj vëndit kur të pâ,
E prej cmirit si vogloshe
Ajo zuri e me qâ!

BKSH

C' tâna jan' tuj u-mposhtûmun
Syni jot sa q' âsht tuj pâ;
Dhe me çud jan' tuj kërkumun
Për punën q' âsht tuj ngjâ!

Po kur bashk na jena lyasun
Me mallin tuj u qafâ,
Dhe me buzt tuj u përqasun
Ai' her': t' tâna jan' gëzâ!

BLSH

Ndënë dritare

Nisi sḫiu të bjerë pika
Flluska ngriḫen permi një,
Bëḫet qielli lart rëmujë
Vetëtin sa të mer frika.

Mbrëma vij ndënë dritare —
Pres të dukesḫ o moj korë,
Qoftë sḫi a po qoftë dborë
As më trëmbin mua fare.

Sado forcë, fuqi kanë
Dḫe gjëmimi dḫe rrufeja,
S' më largojnë nga foleja
T' atij zogut q' e ndjej pranë.

Asḫtu qënka zëmra e ime
Kur ka mallin për të pjekur,
Duron sḫumë ésḫtë si ḫekur:
S' njeḫ të liga, s' njeḫ mundime!

BKSH

S' lodhem fare duk' e pritur
Se dritares kur del, çfaqet,
Buzë-qeshur i çel faqet;
Sikur pranë saj jam ngjitur.

— Vashë dil si hën' e plotë
Midis luleve që ke mbjellë,
Hith një Jule më përcjellë:
Të qetohem, të fle ngrohtë!

BLSH

BUKURIA

Kasolles pēr mēngjes
Del vasḥa mvesḥur ḥollē
Me gjiret si dy mollē;
Rri anēs vijēs laḥet.
Kur sḥiḥet dot mē s' mbaḥet;
Lesḥt' derdḥur gjer nē bres.

M' e bukur as mē s' ka!
Ndē syt' ajo si njiḥet
Kur faqet sḥeḥ dḥe ḥijet;
Prej gazit qesḥ e nxeḥet
E me ēndra malli deḥet;
Si veten sḥoqe s' pā!

Fryn era leḥt' usḥton!
Dḥe vija si pasqyrē
Ndron faqe, ndron fytyrē,
Si pēnda dridḥet, tundet;
Prej sḥelgjet gjetḥ ze sḥkundet
Hap redḥe ku pikon!

Një dridhje zemrës ndjen!
Kur sheh se bukurija
I ndrohet rudha e vija;
Kur vetullat si hargje
Dhe leshtë unazash vargje:
Si ç' ishin më s' i gjen!

... Sheh trimin tej kur shkon
Sy-zjari plot shigjeta;
Derptime ndjen të mfshehta!
Heth sytë prap' te vija
S' sheh gjë; veç hjaj' e tija —
Qesh ndë ujët... endëron!

BISHT

KUJTIMI I SAJ

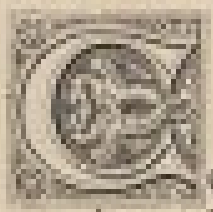

elin lulet plot barbuqe
Trendafili leshon erë,
Mbushet fusha lulekuqe
Kalli gruri nis të nxjerë.

Mua malli më ka marë
Për natyrë për prëmdverë,
Dhe sa syri më ka parë
Prapë s' nginjet nonjë herë.

Por kujtimet nuk' më ndahen
Mëndja e ime nuk' largohet,
Zemrës, lotet kurrë s' lahen :
Kur ajo më mfytyrohet!

BUSH

TRËNDAFILI

Trëndafili ndaj mëngjezi
Kur i duket, çfaqet mezi
Dhe hap krahtë,
Kur çel fletët, lar çfaq vlerën
Paradhësit hapi derën:
S' më ze gjumi dit' e natë.

Trëndafili mbrëma herë
Mbyll pekulet që të flerë
Mënt' e mija
Si zogj natë nër dallinja
Duan erën t' i thëthinja;
Po s' pickoftë gjëmbi i tija!

Trëndafili ku ka çelur
Bjaza jote e paska vjelur;
Zemra e ime
Prush e flagë, ze më ndizet
Gjaku brënda më levizet
Plot me ëndra edhe pëlqime!

Thëllënza e Lekës

Djal' i bukur si ndë pranlë
Që në krye e gjer në funt,
Shtat të ndrë, sy të gjallë ;
Çun i ritur në katund.
Një krijesë bukurije :
Trim i mbarë plot me hije.

Po ç' ka Leka që mejtohet
Gjithë i pshtetur mi një gur,
S' i qesh buza, as qeshet
Por as këngës më s' j' a thar.
Asaj kënge dashurije
Lart ndaj qielli që të shpie!

Kthehet trimi mbrëmë fare
Fushës punën kur mbaron ;
Ndaj shtëpia „dy dritare"
I bëth syt' edhe rënkon!
Për Thëllënzën që ri mfshehur
Përmi shtresat shtrirë, ndehur.

Kur shkon rugës ndaj dericka
Majë këmbës thumb më thumb,
Jeth Thëllënzës me guricka
I bën shëmjë si pëllumb;
Veç fytyrën t' i vështrojë
Zjari i zemrës që t' i shkojë!

Sot ashtu dhe nesër ndryshe —
Endrn Lekës shpejt i del.
Se Thëllënzën-dëllëndyshe
Me mall zjari e përkëdhel.
Gjith me fjal' edhe premptime
Për një pritmje me gëzime.

— Ndʼ atë vënt të parën herë
Ajo dorën kur j' a dha,
Kur prej gazit që kish ndjerë
Një lot faqesh dheut i ra;
Çel një mbimë plot burbuqe:
Trëndafil me lul' të kuqe!

FLI MË NGE!

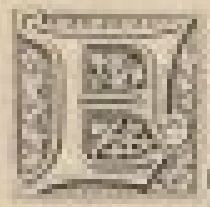

ry moj erë e prëndverës
Fry me malli me ëmbëlsi,
Çel-m'a zemrën perëndhel-e
Ngjall-m'a shpirtin përsëri.

Ndë kendinë gjelbërcore
Këngë malli dëshëronj,
Tërë mbjenjat, ah, më thonë
Tyn' o ëngjëll të adhuronj
Tyn' o ëngjëll të adhuronj.

Nata duket e vështirë
Fjëna mpshihet nëpër re,
Ti më s' dukesh ku je vallë
Mëndja mua dot s' më fle!

Nata duket e vështirë
Fjëna mpshihet nëpër re,
Flij e dashur, fli në page
Fli mi lule, fli më nge
Fli mi lule, fli më nge!

TINGËLLIMË

Qante Eros-i lott derthte lumit anës
As dielli rezet të arta mé s' i a çonte,
Po me trishtim i shtrirë dheut renkonte;
Si një që vdes në ramjet e këmbanës.

Në shpirt plot helm, se format e Dianës
Më s' dukeshin tek njët që kullonte,
Veç erë vjeshte shelgjet i trazonte:
Dhe fletët laheshin në vënt të Zânes!

I dukej nat' e zezë jet' e tija;
As syté s' kishin mé shkëlqimn' e zjartë;
Sepse me kohën bashk' i u shojt risija!

Kot Eros-i po priste prap' të kthehet,
Kot e kujtonte trupn' e saj të kjartë:
Se jishin ëndra plaku.. shpesh që dehet!

PRET KATUNDIT

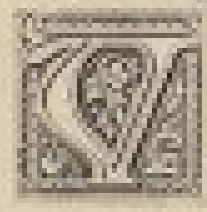

eshtrò Kocin si po tundet
Me fustanen klinda bërë,
Ûdhçës ecën, robës shkundet
Që t' a shohë fshati i tërë.

Ndënë feste sërë sërë
Mban balluket përmi ballë;
Dreth mustaqet si gjilpërë —
Djal' i bukur, djal' i gjallë.

Anterin' e ka stolisur
Gjith me sumbulla, me lule,
Mënget, jakën të qendisur
Vija, vija plot pekale.

Mbathur kalcat pulpës ngjitur
Lidhur dizgat çuſkn, çuſka;
Me opingat majë ngritur —
Telatinë plot me buſka.

Mban silaḫun me pallaska
Me pisqollën të fërkuar;
Edḫe unazë Koci paska:
Si një dḫëndër i gatuar...

Por as Nonka faj s' ka fare;
Çup' e gjatë si selvia,
Faqe-kuqe si fsḫatare
Që s' di ç' ésḫtë djallëzia...

Në pasqyrë lesḫtë kreḫur;
Ḫundë ḫequr si sqifteri,
Me dy mollë ndë gjit mfsḫeḫur —
Afroditë prej mermeri!

Lyer lesḫkat me vaj afsḫi
Mban gërsḫetat kraḫve zgjidḫur,
Me mandilen prej mëndafsḫi
Majë kokës bukur lidḫur.

Kur mëngjezit del në krua
Si sorkadḫe sḫkel nga dalë;
E përveshur si një grua —
Çupë trime më s' ka fjalë!

Po edḫe Koci posḫtë s' liḫet
Se për Nonkën ka dësḫirë;
Pranë krojit ay gdḫiḫet;
Që t' a sḫoḫë ca më mirë.

Syt' i sḫtije ndënë vetull
Me mall zjarri duk' e parë,
Kur me dorën ndënë sjetull
Kur tek ujët duk u larë!

Me vështrime gjith të mfshehta
Me shmbyllje të qepallës,
Dhe shigjeta majë-mprehta;
Si ca gjërra të përrallës!

Po më kot atë shkëndija,
Prush e zjarr pa nonjë flagë,
Se shum' herë dashurija:
Sjell një brengë, hap një plagë.

Mënt' e tija po baresin
Endresh sytë i arrolisen,
Por si fluturat që vdesin
Pas një lule dhe shastisen!

Po edhe portës sa her' dilte
Syt' i mbante tatëpjetë,
Kur i mbyllte, kur i çilte:
Me një adjenjë, mall të mfshehtë.

Djal' i turpshmë kishte frikë
Gojës fjalë që të nxjerë —
Se zakoni është një çikë
Nom i dytë, dhe ka vlerë.

Koci deshte, Koci priste
Veç një fjalë t' i dëgjoje;
Gjaku brënda i kërcisnte:
Për një bazë për një gojë!

Kudo vente, mal n fushë
Kur kulloste bagëtinë;
Sytë, vetullat e gushë:
Ishin ëndrat për të zinë.

Zjari ßagë kisḫ lësḫuar,
S' ndjente veten n' ësḫt' e tija;
Tërë ditën i menjtuar —
Nonka jisḫte Perëndija!

. . . . . .

Koḫa sḫkonte edḫe më s' priste;
Sḫpresa Kocit s' i isḫte tḫyer,
Si do puna që të ngjiste;
Nonkën s' kisḫ për t' e këmbyer!

Nonka ḫiqej çupë odxaku
Por as Kocin s' e ḫarronte,
Me fustanen si zëmbaku
Pranë derës kur po sḫkonte!

At' i saja 're kisḫ vënë
Çuni portës sḫpeḫ se sḫkonte,
„Mirë dita" q' i kisḫ dḫënë
Edḫe sy-ëmbël q' e sḫëkonte.

Trim i dukej në të dukur
Syri i mbusḫej plakut t' onë;
Djal' i fortë, sḫtat të bukur —
Njeri mali, si ç' e tḫonë,

Ay Nonkën dësḫëronte
Si pas sërës t' a martojë,
Sa për Kocin as kujtonte,
Këndit dḫëndër t' a bekojë!

Po në botë sḫumë ḫerë
Ngjasin gjërra të çuditsḫme;
Kjo s' ësḫt ëndër asḫtu n' erë
Por ësḫt punë si e përditsḫme.

Aq' më tepër dashuria
Me fuqin' e saj të mfshehtë
Këput hekura e dreth vija
Dhe zbut zëmra fare lehtë!

Kot as Koci s' u-mundua
Se dëshirën shpejt e mbushi,
Për pak kohë djali u-vlua —
U-shojt fjaka, mbeti prushi.

S' di se qysh u-bënë fjalët,
Po një mbrëmë pushka krisi;
U-pnjtuan të dy palët:
Pas ca javë e dasma nisi.

Si ndë dasmët ardhë miqtë
Cërë fshatit mori anë,
Dhe të mirët, dhe të liqtë
Në kurorë të gjith' vanë.

Si dy lule të rinjtë ishin
Kishin bashkë dashurinë.
Gra edhe burra zili u-kishin
Kur u-shihnin bukurinë!

. . . . . .
. . . . . .

Ish i lumtur pan' e madhe
Sikur bota f' ishf' e tija!
Gazi i Kocit kësaj radhe
Që veç Nonka edhe shtëpia!

Kur të tjerët ikonin, shkonin
Zenin botën gjat' e gjërë,
Kamje, pasje të fitonin
Dhe thesare për të bërë.

Kur po shokët pa pashtar
Shkonin, mernin arratinë,
Duke lënë të shkretuar
Si aldhenë edhe shtëpinë,

Vetëm Koci s' u-mejtua
Shum' të bolla të fitojë,
Që të lerë fshat e grua ;
Për të hunj të punojë..

Prej katundit s' u-nda kurrë ;
Dhe si trim që s' do të dijë,
Kish shtëpinë si një burrë :
Plot me pasje dhe... femijë!

BLSH

KOHA E HUMBUR

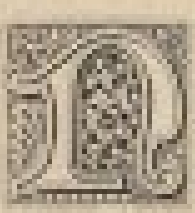

dën' bije te shelgjeve te dëndur
Mi lulet e hardha si zëmbaku,
Sa fjal' dashurije s' kemi ëndur
Sa dit' s' shkonin ne me pralln plaku.

Sa her' atje ti s' rinje duke pritur
Atje nd' ato vise plot kujtime.
Me at' fytyrën si hën' e ndritur
Me syt' si dy bqje plot shkëlqime,

Për mezi me mall kur më shtrëngoje
Kur kryet m' i falje si pëllumbi;
Ndë zemrë veç tin' e kupëtoje
Ç' do me thënë koha që na humbi!

Më duket si një ëndër natë vere
Kur t' mallëshm me sytë të lotuar,
Ffisin' e shijonim ne at' bere
Si ujin e krojit të kulluar.

Shkoj shpejt ajo kohë, më s' vjen kurrë
Prap' s' kthehet, si vesa u-avullua ;
Sot lotet m' u-thanë, sot jam burrë
Ti më s' e kujton, u-bëre grua !

BKSH

SYT' E SAJ

Yj shumë lart shkëlqejnë
Por si ari të kulluar
Plot zjar e plot magji.
Po as gjë të gjithë s' vlejnë
Sa ay gjli i em i çmuar
Q' i shkon në bukurî!

Sa lule fushës s' janë
Me ngjyra me shkëlqime
Të mveshura stoli,
Po vlerën jo s' e kanë
Si atë të lules s' ime
Që ndrin por si flori!

Dhe sy ka sa të duash
Të bukur, të shkëlqyer
Që dridhesh pas ata,
Po botën që t' a gjuash
Si syt' e saj të vlyer
Të tjerë, thom se s' ka!

BKSH

TINGËLLIMË

Pse më shëkon ndër' vetull dukë shkuar
Ç' i heth ato vështrime si shigjeta,
Pse ndërqesh me buzët, ah, të shkreta
Më nj' anë hiqesh, rri gjith' e larguar?

Më dridhet zemra kur të shoh ndrgshuar
Kur shoh, ndë shpirt se ndjenja ke të mfshehta;
Dhe sa në syt më s' ndjehet e vërteta
Mundime unë ëdhe kam për të çprovuar!

Ti qesh, s' i ndjen të dhembura e mija
Kur di, se ti më mbushe me ëndra, shpresa
Që zemra s' prëhjet, zjarri q' heth shkëndija!

Pra, qas-u ô ëngjëll, dhurô-m' a lumtësinë;
Edh' hiret fal-m' i që t' i dha krijesa:
Ashtu patsh zonjë, ndihmë Perëndinë!

NË KRUA

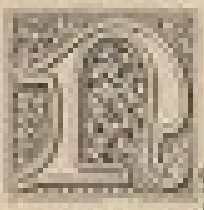

Nga ditë del në krua
Me stomnën sḥkon në dorë;
Peqinjtë gjer në bres,
Lan këmbët në përrua
Të bardḥa por si dborë
Për mbrëma, per mëngjes.

Së largu Nereïdë
Prej detit sikur dolli
Si sḥkumbë plot sḥkëlqim;
Si një Karyatidë
Fidias që e polli
Në botë për kujtim.

E trëmbur si sorkadḥe;
Prej gjëmbi si e çpuar
Heth sytë me ḥabi,
Çudi' e saj e madḥe
Isḥ. kur duke u-afruar
Po sḥeḥ një trim të ri!

Mi kalu' e tij si reja
Fatosh, çudi' e rallë ;
  Sy-math, mustaqe-zi,
Vështrimet si rrufeja
J' a heth asaj për ballë
  Me syt' sikur e pi !

Plot gas e buzë-qeshur
Ndeh dorën edh' i lutet :
  Pak ujë ay i kërkon ;
Dhe rri mi kalë shgjeshur
Sa syri s' i çkëputet
  Prej dritës q' e verbon !

. . . . . .

Plot turpit ajo, syve
Me kryet tatëpjetë
  Zgjati enën pa një zë ;
Nga dridhjet e të dyve
Derptimet ah, të mfshehtë :
  Ra stomna, copë u-bë !.

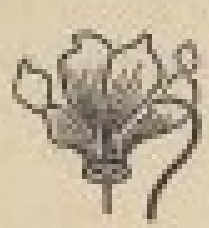

Gjumë të lehtë...

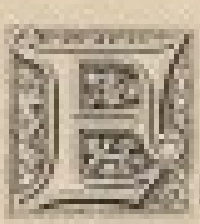

Ti, fli e bukura vashë urtë e qetë
Si një ëngjëll fli në paqe pa kujdes,
Si flenë trëndafilët gjumin' e lehtë
Si fle violica kryet gjer në bres
Si edh' gji' e zjarrtë për mëngjes.

Fli vajz' e dashur drita e jetës s' ime,
Patsh gjumin' e lehtë, prehje e gjithë ç' dō,
Me ëndra përkëdhel-u, me dëfrime
Te i rinti qiell, tek zënat u-lartō
Si shpesë prrallash fluturō!

Gjith' ëndra malli, ëndra dashurije
Lendina lule shtrasur ëndërō,
Kurorë trëndafilësh plot magjije
Në hotë të pa dukur udhëtō
Nër vise zëmra ku të dō!

.. Por, ëndrat kur je gjumit duk' i parë
Pëlqimet e një jete që dëshëron,
Mëntohu vajz' e bukur se më parë
Për ty një zemër ka shpesh që ëndëron
Me lot që qan e të kujton!

Fli prâ, shijoji çaset lumërije
Po mos harrosh, jo! se êndrut që po i shoh,
Me kohë u-çduket drita, bëhën hije
Si qiellshjt të kulluar dalin rë:
Dhe prëhje gjumi ti më s' ke!

BKSH

Ti me sy të zinj!

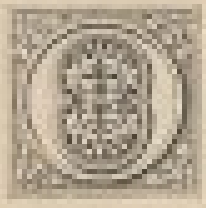

O moj ti me sy të zij
Q' i ke flokët por si ar,
Eja mezin të t' a mar;
Se po s' ardhe do t' të vij!

O moj ti me sy të zij
Q' i ke buzët si qershi,
Fal-m' a dorën e mos ri:
Se po s' ardhe do t' të vij!

O moj ti me sy të zij
Me vështrimet si rrufè,
Fal-m' i sytë që më sheh:
Se po s' ardhe do t' të vij!

O moj ti me sy të zij
Me ato lule rreth në bres,
Nem një lule të mos vdes:
Se po s' ardhe dot t' të vij!

BKSH

TINGËLLIMA

I

Pse gjetḥi e trëndafili mbajn' aq' erë
Dḥe lulet pemve çfaqen me aqë ḥije?
Pse vesa ndrit si lot sy Perëndije;
Dḥe qielli buzë-qesḥ me gas të ndjerë?

Zefiri ç' ka që kraḥt' i tunt pa prerë
Muzikë krejt ḥyjnore lark që bije?
Ç' ka drita tej që po ëndet fije fije
Dḥe syri i ditës s' mbyllet që të flerë?

Çudi, magji a po mrekull ësḥtë vallë
Të gjitḥa retḥ që ngjallen, qesḥin bukur
Mos ësḥtë tjetër botë një ëndrë a prallë?

Jo! tingëlli si i ḥarpës së Orfeut
Dḥe bota me sḥkëlqim më ësḥtë e dukur
Se ndrit... fytyra e Bukurës së Dḥeut!

II

Pse malet gjitḥ buçasin, ulërijnë
Posḥt tundet dḥeu vollkanit si i sḥtyrë;
Pse kodrat duken të asḥpra në fytyrë
Dḥe pyjet tmeri dridḥen, psḥerëtijnë?

Pse rehtë lart përpiqen, çkrepëtijnë
Dhe perëndimi gjakut mer tej ngjyrë;
Ç' ka bolëes gjith kjo zi që i ka hyrë
Dhe diellit vetullat si nat' i nxijnë?

Mos është luftë ku armët pa mëshirë
Përpiqen, kryqëzohen si ruferra;
Mos është natë e dita më s' ka gdhirë?

Jo! s' është as kushtrimi i Odhyseut
Nak' është as luftë as Ferri, as Skëterra
Po vdes... Inâni i ndjerë: Trimi i Dheut!

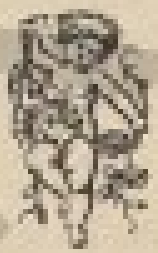

TË NDRYSHME

BKSH

BKSH

„Krimbat" e Shqipërisë

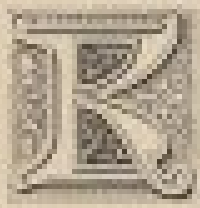

n mjaft kohë mjekësin
Ç' është ngritur më një shkollë,
Sa çuditet njerëzia:
Dhe ç' do shpes' a kafsh' e gjallë.
Ç' do sëmundje e kërkojnë —
Nxjerin krimbat që e ushqejnë,
Çpikin barra, i ndërtojnë
Për mikrobët si ç' nëfejnë.
Prej sëmundje së kotësë
Vusen sot dhe Shqipëria;
Po kot bar e ç' do këshillë
Se s' e dhembin mushkëria.
Veç ndë trutë u kevrijnë
Jo disave Shqipëtarë,
Brënda krimbat ven' u vijnë:
Sot punojnë si të marrë.
Si më duket kjo sëmundje
Që të vegjël u ka bgrë;
Që në kuge e gjer në fundje:
Duken shënjat në fytyrë

Se nga frutë i u ka zbritur
Majë gjuhës që po fjasin,
Ca thërresin si të mitur
Ca si qetë po pëllasin.
Dhe sëmundjen që po kanë
Mos u-marçin disa nasa,
E përhapin më ç' do anë
Do t' na mbushin mizesh glasa!
S' dimë ç' është për t' u-bërë
Që murtaja të mos hapet,
Shqipërisë gjak 'e gjërë
Mos i a bedhë thonjtë, çapet!

* * *

Tërë bota mir' e dinë
Se „mikrobët" e *kolerës*
Vënt e vatrë kan' Asinë
Si ç' e dinë aqë njerës.
Andaj ruhen lark e ndjekin
Lyen, lahen me shëllirë,
Robat, shteresat mos i prekin;
Zjejnë ujët për t' u-pirë.
Drahen, dridhen nga reziku
Ballë i bëjnë lark të vejë,
Se prish punë, është armiku
I së mbarës ku t'a gjejë.
Dhe ne, duhet sa me parë
Përkujdesje pra të marim,
Të këtijve Shqipëtarë
Shënjë qafës të i u mvarim!
Që t' i njohë bota e tërë
Për sëmundjen që po kanë,
Dhe të dinë ç' i ka bërë
Që i u hiqen gjith më nj' anë.

Se po lamë hapur vëndin
Nisin shjinë si ndë lëmë,
Hyjnë vatrës, pshtyjnë këndin:
Si murtaja që sjell gjëmë.
Pa na mbushin muret, shkallat
Më ç' do anë ku do jemi,
Nër shtëpitë dhomat, sallat;
Shkollat, librat, ç' do që kemi!
Pra së bashku t' i përzëmë
Si ca njerës që mejtojmë,
Që të çporren lark ndë nemë:
Neve pranë s' i afërojmë!
Dhe mos patshim pak shëllirë
Që t' u lagim gjuhë e gajë,
A ndë plehrat duk' i fshirë:
Marim shkopin ndë nevojë.
Udhën prapë t' u rëfejmë
Tutje detit, mb' anë qiellit,
Ne u'krobet s' i ushqejmë:
Le të vemë prapa dielliit!

Gomari i mësuar

Një gomar një ḥerë, po gomar prej fisi
Nëpër botë dolli, vajti për mësim,
Pun' e pakët s' isḥte, po mjaft isḥ sa nisi;
Se gomari diḥet, s' ka tru për mëndim.

Dḥe sa koḥë ndenji, mësoj sḥumë gjërra;
Me të diçur foli si një i matḥ njeri;
Mjaft mësime mori, gjuḥët që të téra
Për 'të isḥin lodra: kisḥte dituri!

Sende sḥumë dinte, libra kisḥ kënduar —
Tërë ditën s' resḥtte kudo ḥyr' e dil,
Sa prej sḥumë dije, fillosofi i çquar
Nga mësimi isḥ bërë, mëndje karafil!

Sḥokë si pas mëndjes, bëri jo të paktë
Gjitḥ të trasḥa priste, isḥte plot me mënt,
Për sa kisḥte parë, syn' e kisḥ të flaktë
Me të ḥuajt mburej; kurrë s' gjente vënt!

Po, i mëntsḫëm dolli, kafsḫa na u t'ḫollua;
Ḫundën gjitḫ përpjetë, s' fliste me këdô,
Kisḫte vënë syza; mi kraḫrort ç' i tḫua:
Se kisḫ Yj dḫe Kryqe, a ç' do gjë na do!

Pak pasqyren s' merte, ḫundën që t' a sḫoḫë
Vallë i ka pak ḫije, mirë vallë i rri
Kur nxjer gojës fjalët, ndokusḫ mos e njoḫë
Se pëllët si kafsḫë, ngjet si bagëti!

Ʒa e i zgjati tepër, vesḫët dḫe turrinjtë
Se ato që dinte si pas mëndjes tij;
Dḫe të tjerë desḫte—pas 'të dḫe të rinjtë
Të kërcisnin valle por si ca arrij!

Mëndjet zotit t' ënë, munt sḫum' i pëlgyen
Gjyrmës pas i vanë, dḫe kjo isḫ çudi;
Po kur ḫapnë sytë, rrugës prap' u-ktḫyen
Panë dot se s' bëḫet një gomar... njeri!!

GODIVA

(Pas Alfredit Tenysonit)

Gadhëri, mbret i shkëlqyer
Zemër-math, njeri i vyer!
Sa të lige sa mundime
Që m'ia çajnë zemrën t' ime
Nuke ndjenj duke vështruar
Atë vojtje pa u-treguar
Me sa heqin njerëzija
Që t' i falë Pertendija!»
Thosh Godiva e lotuar
Mbretit Karoll të tmerruar.
— Shpirti jyt fare s' zbutet
Kur jot' shoqe vjen të lutet,
Për të mjerët që thërresin
Që po dridhen që po vdesin
Ndë pagesa të ngarkuar
Por si robër të mallkuar?
Mbret i dashur, këj mëshirë
Ji m' i butë, ji m' i lirë!
Brënda tretem duk' i parë
Çveshur, shtathur për t' i qarë,
Ndë një mojtje që s' durohet
Që s' dëftohet, që s' kujtohet!

Mbreti Karoll duk' u-tundur —
Dorës mjekrën duk' e shkundur,
Prap' i qeset krye-lartë
Edh' i flet me zë të kjartë:
— Oh, Godivë pse trishtohesh
Pse po tretesh, hidhërohesh?
Je e madhe, je e nderuar
E dëgjuar, e gëzuar!
Ty të falet gjindja e tërë —
Mbretëria gjat' e gjërë!
Gjë Godivë s' të dhemp kurrë
Kur ke Karlion mbret e burrë!
Edhe ti si Mbreteresh
Për 'tà bëj sikur s' ke veshë.
Se një Karoll sa ësht' i gjallë
Pulla e tija është pallë.
Tin' atë f' i zesh në gojë
S' ke as pamë, s' ke as nevojë!
— Kurrë, kurrë o mbret i vyer
Në këtë zemër s' kam ushqyer,
T' jem e ligë, zemër-gurtë
Kur shoh gjindjen aq' të urtë
Gjah të varfër, të urëtuar
Nëpër një mbret aq' të dëgjuar!
— Po, Godivë n' ke dëshirë
Të shoç popullin të lirë,
Pas pëlqimit t'ënt të jetë
Dhe pagesa të mos ketë.
Veç abere munt të ngjasë:
Kur e çveshyar por si drasë
Ti të dalësh jasht' kalasë!
Dhe qytetin duk' e shkuar;
Pastaj prap' ashtu të kthehesh:
Ndryshe s'mundet, prn mos rehesh!

Kështu foli mbreti i mvrojtur
Si tirsu që ish pa u-drojtur.
Brênda hyn me një të qeshur
Mi front shtrihet fare i çgjeshur!
Dhe Goslva si shkëmp mbeti
Ndë trazim si valë deti!...
. . . . . .
. . . . . .
Trumbetarë edhe lajmtarë
Duke rendur, duke ngarë,
Gjith qytetin e lajmuan
Tek do vin' e tek do shkuan.
Se pas dreke sot kalorz
Fare e çveshur, e zbuluar,
Mbretëresha do të dalë
Nga Pullati mi një kalë!
Luten gjindjes, porositin
Nëpër rrugat mos shtëllin,
Po të mbyllen e të mfshihen
Jashtë sytë mos i shtjen,
Se dë popullin f' a shpëtoje
Prej ç' do gjëmë edhe nevoje!
Del e mjera mbretëreshë
Del e çveshur pa të qeshë!
Si purtekë trupi i dridhet
Dhe nga turpi kuspulli mblidhet!
Mbajti fjalën, mbajti nderë
Ah, për popullin e mjerë!
Prej pushimit gjith qyteti
Por si i shkretë kadò mbeti.
Ngadò heshtje mbretëronte
Ku ajo po përparonte!
Edhe gurët q'e shëkonin
Vënt të mfshihen sikur donin.

Shpesët, kafshët sikur ndjenin;
Se as qentë më nuk lehnin!
Veç një shtâzë, një shpirt-ndyrë
Që njeriut kish fytyrë,
Pa t' a sholpë nuk' durojti
Ajo rrugës kur po shkojti.
Në drifare syrin vuri
Si shpirt-lik e zemër-guri,
Nga një vérë t' a vështrojë
Ajo pa t' a kupëtojë!
Po një gjyq, oh, gjyq i natës
Jashtë nomit kush mos dashtë,
Që mundon si shpirt-mizorët
Dhe të ligtë e tradhëtorët;
I pabesi q' u deftye
Që në këmbë e gjer në krye,
Sa kaq' herë shpagë gjetë:
Se i verbër atje mbeti!!

TË PI!

I

Haj verëshitës sill të pi!
Të lutem nxiz-e butin jashtë,
Këtu m' a verë afër t' i rri
Të pi, të dehem sa për gjashtë
Dhe vendit të mos luanj.
Zëmrimet s' dua më t' i ndjej!
Me verë t' i mbyt sa të shuhen,
Në gas të qarët do t' a kthej
Mendime mua nuk' më duhen
Veç etjen le t' a shuanj!

II

Haj verëshitës shtjer' mos rri!
Sa më pëlqen e shkreta verë;
Të çel të bën si më të ri
Të ndizet gjaku me një herë
Të gjitha rrotull qeshin.
Dëshirë kam një ças t' jem mbret!
Ç' do vrer që kam do t' a bëj mjaltë,
Të ronj i lumtur pak mi dhët;
Se nesër dhë do t' jem e baltë
Dhe, *breg* do t' a bënj *sheshin!*

NGJYRAT

Sa herë ngjyrat para meje i shoh;
Një ndjenjë të veçantë kam për to.
E zeza, për tregim, më shtije ëmerr
Sikur me shpirt më duket jam në ferr.
Se ngjyra e zezë është një zi
Dhe na tregon fatkeqësi.
Të verdhën prapë fare e neprizoj
Sepse është një ngjyrë dot që s' e duroj.
Dil se të verdhit gjithënjë
Si shok me vdekjen është një.
Të gjelbrën, thom q' e dua me t' vërtet,
Se ngjyra e saj në jetë të thërret —
Ajo kur ngjallet ndjen se ron
Të mbush me shpresë, të shëron.
E kuqja, oh, e shkreta, flak' e zjarr
Të ndez, e kur e sheh, ërgjënt edhe ar
S' i do, se tepër të pëlqen
Kudo që çfaqet, ku shkëlqen.

Po për të bardhën, s' dua të kuxonj
Me gojë a po me fjalë t' a kujtonj!
Se tjetër, s' gjendet por si atë
Esht ngjyra që unë vdes për të!
Se ngjyra e bardhë është shënja e paqtësisë
Esht ngjyra që i pëlqen dhe Perëndisë;
Dhe kush që e adhuron
Për zemër-bardhë shkon!

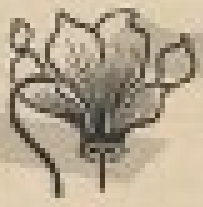

BKSH

EPIGONËT

Ndë qytet të Perikleut
Cek qëndron kërthiza e dheut
Edhe Athinë që i thonë,
Ku sot qeni s' njeh të zonë,
Ku ka lindur dielli i parë
Dhe Sokrati burri i mbarë,
Perëndijtë ku qëndronin
Kur Olympit fluturonin;
Këngë drethnin Nymfat, Zânat
Ndënë lisat, ndënë thanat,
Kur mi krahët e Pegasit
Zbrisnin Musat e Parnasit!
Akropoja lart ku ngrihet
Si hyll drite sot që njihet,
Mveshur tempulla të motshmë
Ku sot falen të devotshmë
Tërë Grekët e Moresë
Të së Vjetrës dhe së „Resë".
Atje mblidheshin për ditë
Ndë këshillë Perënditë,
Që bekonin njerëzinë
Dhe përndanin lumtësinë.

Poshtë shkëmbit Parthenonit
Nënë tempull t' Erekthjonit
Ku ish rritur Dhiogjeni —
Filosof një farë „qeni"
Dhe të tjerët oratorë;
Mvarur qafës me këmborë,
Qytetarët q' i mësonin
Me sa dinin, kupëtonin,
Të shkëlqyer ishin thonë
Solloni me Ksenofonë,
Dhemosthëni me Euripidhë
Dhe të tjerë. . . Thuqidhidhë!
Këta vinin shumë mbazë
Andaj s' jenë për t' u sharë;
Këta shkuan e më s' janë
Që ngaj ardhën andej vanë.
Po sot pusa ndodhen ndryshe
O mor plak, o mori gjyshe!
Se ngaj eshtrat që më s' mbetnë
A nga plehrat që u gjetnë;
U-mbush vëndi me kërpudha
Sa më s' njihet gjyrma, udha!
Kudo dallë, kudo mbijnë
Farmaq gojës hedhën shtijnë.
Pra kërpudhat se ç' na u-ritnë
Bregut shënjtë se ç' i u-ngjitnë
Reth e rrotull e qarkuan
Sa u-qelpnë u-kuadërmuan!

* * *

Pas një nomi një zakoni
Që e ka patur Deukalioni;
Nga kërpudhat që ishin thonë
Na u-punll Grekrit t' onë!

Na u-bënë kafsḫë-njerës
Si pas fisit, si pas derës.
Mëndje lartër dḫe finokë —
Si në botë s' u gjen sḫokë!
Më të çquar dipllomatë
Se Pllatonë... Erostratë.
Dḫe Sokrati s' ka nevojë
As t' u flasë gjë me gojë.
Plot me mëndje këta janë
Sa të motsḫmit posḫt' i lanë;
Dḫe lavdit' ata q' i çquan
Për së prap' i trasḫëguan!
S' sḫoḫin popullin t' a zgjojnë
Punët, vëndin t' a ndërtojnë
Por i kanë mënttë ndrysḫe:
Si një zogut dëllëndysḫe!
S' jan' të zotërit për vete
Me fuqin' e kësaj jete;
Marin pusḫkën dalin gjaḫut
Vet' u bijen sḫpinës, kraḫut!
Cilësinë më të parë —
Që s' u vete fare mbarë;
Sot na kanë politikën
Ku përdorin ḫutën, tḫikën,
Si kusarë t' udḫës s' madḫe
Jo si bij t' asaj Helladḫe
Që lëvdonen se po janë
Si të posḫtër sḫarllatanë!
Mirë tḫa Edmond About-i
Se nga Grekët lark, të riḫi,
Pse na qënkan fis ḫarbuti
Syt' e sḫpirtin prej ḫajduti!
S' marin kutin që t' a masin
Hundën tyre pa të flasin.

Po gjith me ëndra vesë, rojnë:
Tërë botën t' a pushtojnë!
Dhe më parë Shqipërinë
Se u shkon udha ndaj Janinë
Pastaj dinë se Epirë
Shpejt e kanë për t' e fshirë!
Më kot s' vanë e u përpoqnë
Plakë-Europës që i a çkoqnë,
Se u thotë Historia:
Tërë bota ësht'ë Greqia!
Dhe na fryhen, dhe na tunden
Si një buall kur hë krunden!
Andaj hodhë mbuall farë
Që t' u vejë puna mbarë;
Sa edhe sot është Shqipëria,
Plot kërpudha të këqija,
Që po hiqen krye e ballë:
Ndë mëngrët. . . papagallë!

* * *

U buba more të mjerë
Ç' u ka marë hunda erë
Nga ato pleherat, ngas ato baltë—
Perëndija i u a faltë!
Si mbesoni ju sot vallë
Se Shqiptari s' është i gjallë?
Është i humbur është i vdekur
Më s' ka ndjenja a është prej hekur?
Më s' ka zemër për atdhenë
Po për besë, veç për fenë,
Q' ëndëroni Shqipërinë
Që nde Vlorë e gjer Janinë?
Ecni duart t' i çpërlani
Me ne bukë pastaj hani,

Se s' ka frikë Shqipënija
Nga ç' do ljepur, nga Grek-dhija!

Tyn' or' Jorgo, Jorgo mbreti.
Farë shpresë më s' të mbeti.
Ti ore Jorgo mbreti i parë
Se ç' na gjete ca të marrë,
Kot të vunë ty ndë ballë
Se s' t' a mvarrin kapistallë!
Mer-e shkopin, shëko udhën
Flak-e mollën, bidh-e fjudhën
Se s' ke njerëz vesh të marin;
Një ngreh kashtën, tjetri barin!
Dhe ty ditët sot t' i nxijnë
Me thonj, dhëmbë po të grijnë;
Pse «kufirit» ti s' ke dalë —
I ke mbajtur gjith me fjalë;
Se me mbretër fis je bërë
Edhe ndë ujët bën një vërë!
Veç hoborin i u a mbushe:
Me zoq shtërgu, me harrushe!
Fajn' i mjerë s' e ke tinë
Qe s' e zgjate pak Greqinë.
Ti s' sheh rrotull se ç' kusarë
Sa dinakë ke, zazarë?
Po në karte dheshkrimtare
Ti Greqinë s'e pe fare
Me fytyrën që dsht si dora
Si një lipës që del forra?
Munt këndove ç' tha i gjori
Ag Sotzo vjershëtori:
«O Athinë vënd i parë
Se ç' ushqeke sot gomarë!»

Dhe Bismarku e pat thënë
Nepër shkrimet q' i ka lënë:
Se nga Grekrit gjith sa janë
Veç një vetëm rri më nj' anë
Si m' i ndërçmë që sot mbeti,
Dhe ky është: Joego mbreti!
Se s' është fis a farë Greku;
S' ka turinj, bundë leleku!

De ore mbret lorgo-bohota
Ashtu nd' erët s' flasin bota.
Zjar po s' bërc, tym s'del jashtë;
Fqinjët shohin, s' banë kashtë.
Peshin heqin të peshojnë —
Pustaj fjalët që të çpojnë,
S' janë qyqe e as laraska
Si c' Athina që na paska!
As mëntsh prishur fare s' janë
As si Grekrit zgjebamanë,
Që po tunden e thërresin
Dhe për bukë rrugës vdesin.
Si en lipës veti e vijnë
Botës këmbet i a lëpijnë.
Lehin vetëm rreth shtëpisë
Gardhit s' dalin as kufisë;
Se ku bundët që t' i futin
Shpejt kurrizin j'a u zbutin.
Në i pyet: Pse fjalë shumë
Dhe në punë pak për lumë?
«E do sëra, politika,
Gjith' na thonë u-rëntë pika!
Po një ditë do të vijë
Prap' Helladha që të ndrijë,
Si një herë si që moti
Jemi trima, na ndih Zoti;

Sepse Grek është Perëndija
Dhe sa shoqëri është Greqija!
Jemi burra që lëftojmë
Kurrë ansiqtë s' i peshojmë,
Syri jynë s' trëmbet fare
Prej ç' do gjëndje luftëtare;
Dhe mos mundçim një me shtatë:
Zakon kemi... kthejmë krahtë!*

Zbrit o Zânë Perëndeshë
E Olympit Mbretëreshë
Ti Minervë Mundëtare.
E qytetit Mprotjëtare.
Dhe ti o Zevsi i dëgjuar
Që shigjeta mban në duar;
Ju që qiejtë lart i tundni
Dhe themelet dheut i shkundni;
Të që qitni ndënë sjetull
Kur ju mvrejtni sy e vetull,
Vetëtimat që buçasin
Dhe rrufetë që kërcasin!
Dilni prapë si më parë
Ndaj qytetit duke ngarë,
Bregut shënjtë pak qëndroni
Hithni sytë' edhe shëkoni:
Ç' burra, trima kini këndit
Nder q' i sjellin bregut, vëndit.
Atij vëndi plot shkëlqimi
Që s' del kurrë nga kujtimi;
Që habitet bota e tërë
Për ç' do punë q' është bërë!
Po si ujqër çirren, hahen
Si të marrë lyen, lahen;

U ka hyrë djallëzija
U-a tret zemrën madhështija!
Edh' Helladhën që u a ntë
Sot ka mbetur dorë-thatë.
Emri juaj është shuar
I përqeshur, i mposhtuar!

. . . . . .

Pra së larti mëntt u fryni —
Afër gojën mos e ndyni,
Se po u thatë të vërtetën
Shpejt u a kthejnë dhe ju fletën.
Më s' i u njohën, s' i u peshojnë
Tempull, kishë i u dërmojnë;
Po s' u bëftë ajo që thonë,
E mohojnë edh até Zonë!
Kështu bëjnë sot Neronët
Mëndje-shkurtër. . . Epigonët!

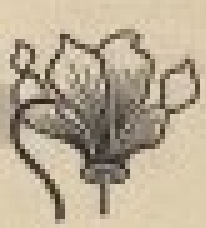

DERA

Dil ḫênë
Ndaj dera,
Çô zênë
Si sḫqerra!

Dil çupë
Se ngriva —
Ngrit kupë:
Ơ-piva.

Sa sḫije
Ka vera!
Esḫt pije
Për derra

Gëzoḫet
Pak zëmbra,
Të ngroḫet
Dḫe tḫembra.

BKSH

Fryn era
Vjen nata ;
Nga vera
Se ç' pata !

I dehur
Ku rashë,
Sy-nxehur
Gjë s' pashë.

Mbanj zëmë,
Sy mbylla ;
Lart hënë
Si dylla !

Ish vashë
A po ëndër ;
Ç' u-pashë :
Si dhëndër !..

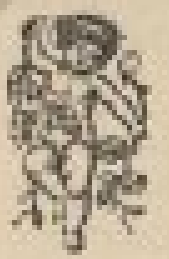

PËR GJAH

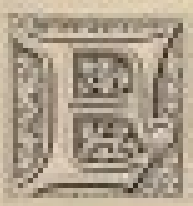

Eysḥekët për brezi
Dḥe pasḥkën mi kraḥ,
Pa zbardḥur mëngjezi
Të dalim për gjaḥ.

O burra bre sḥokë
Reth ḥapur të gjitḥ,
Vënt zini mi tokë
Lart malit më vitḥ.

Tḥëllënza edḥe rosa
Dḥi t' egra mjaft ka,
Arrinj, dera, dosa —
Sorkadḥe si kā.

Nosita edḥe sḥkurta
Plot turluj ndë gjetḥ,
Verdḥasḥka të urta —
Kot plumbin s' e ḥetḥ!

Bam, bum! të kërcasë
Drejt plumbi mi 'bë,
Mbërdhë sa f' pëllasë;
Mer gjahun dhe shkó.

Me krahtë rgarkuar
Gjith kush në shtëpi,
C' i hajë i gëzuar
Për ditë nga tri.

Mësnilës f' i shtrihet
Me verë rush-zi,
Dhe rrojtjes f' i vihet:
Me hâ edhe me pí!

BLSH

Me kupat plot!

Jok mbledhur në mësallë
Me kupat plot përpara
Me kungujt tej për ballë,
Sa rojmë jemi gjallë:
Me kupat plot përpara!

Të pimë miq e shokë!
Të derdhet vera shkumbë,
Ç' i bëjmë frutë trokë
Të zbrazet but e okë
Të derdhet vera shkumbë!

Me kupat gjith përpjetë
Ç' a bëjmë det e lumë,
Të shkojmë dit' e jetë;
Të pijë një sa tetë:
Ç' a bëjmë det e lumë!

Me valle dhe dëfrime
Me këngë dhe lahuta,
Ç' harrojmë ç' do mejtime
Ç' do brenga, hidhërime:
Me këngë dhe lahuta!

DESHA TË KEM...

dh' unë desha një shtëpi me vlerë
Me mure të artë, shtresa me stoli,
Të prëhem si një zot, si i math njeri;
Të m' unjet bota, fjalë pa të njerë.

Edh' unë desha një arkë si të tjerë
T' a mbush, t' a ngjesh me ërgjënt e me flori,
T' a mbyll, t' a hap e prapë gjith t' i ri;
Të vë dhe zemrën brënda që të flerë!

Kjo është sot filosofia e jetës!
Ç' të duhen ëndrrat, burkun që s' e ngjeshën
Ç' të duhet rruga e drejtë e së vërtetës!

Ç' ke ti në qafsë foshnja, plleq e femra,
Ç' ke ti me ata që s' kanë se ç' të mveshin...
Mjaft është sa të kënaqet ky me ar zemra!!

MËSALLA E LËNDËS

	Faqe
Disa fjalë përpara	7

ATDHEU

Drinit	15
Lutja e të humburvet	20
Shqipërisë	22
Posë qint vjote	24
Betimi mi flamur	26
Në mërgim	28
Gjendja jonë	30
Krerëve tradhëtorë	33
Besa jonë	36
Vkra e atdheut	38
Përralla e plakut	40
Lulja e vatëm	43
Mallëngjim	44
Balashit	47
Varri i harruar	49
Lulekuqeja	50
Lutje Zänës	52
Shqiponja me dy krerë	55
Përpara!	56
Varrit të Skanderbegut	58
Malli i shkretë	60
Baria i parë	62

BKSH

	Faqe
Tē μητρί 'Αλβανίς	64
Çpërblimi	68
Zāni i lahutës	71
Tingëllimë	73
Gjer kur vallë!	74
Të falura	76
Koshtuta... në Shqipëri	77
Sami Pojanit	83
Armët e Skanderbegut	85
Τάφοι ἡρώων	87
Zëri i kryongritësvet	88
Kënga e bashkimit	91
Krujës ...	93
Kosovës	95
Cilët jemi!	99
Dëshmorëve të kombit	100

NATVRA

Të korrat	103
Perëndim diellî në verë	105
Kënde-na bilbil	107
Vjeshta	109
Shpesët udhëtare	111
Ndë kishë	112
Dëtë prëndvere	114
Pamje vjeshte	116
Shtëpia ime	118
Eja prëndverë!	121
Të puthurit e një nëne	123
Ardhja e dimrit	125
Lendina	128
Dëtë Prilli	130
Dëtë Maji	132

MENDIMI

Mendime qetësije	137
Gjyqi i dyjtë	139
Ylli i zjartë	140
Malli i vonuar	142

	Page
Mall nale	144
Thëllënza	145
Lumtësia e shpirtit	147
Tingëllimë	149
Këndonj	150
Njeriu	152
Gjykime	153
Njëj zagut	155
Çase hidhërimi	157
Tingëllimë	161
Dëshira ime	162
Malli i nënës	164
Lutja e çunavet	166
Dita e vitit shkollar	169
Ngjatjetimi i nxënësve	171
E veja	173
Druri i jetës	177

BUKURIA

E Bukur' o Dhent	183
Dashurë!	185
Malli im	187
Të tana jan gëzü	188
Ndënë drilare	190
Bukuria	192
Kujtimi i saj	194
Trëndafili	195
Thëllënza e Lekës	196
Fli më nge! (adaptim)	198
Tingëllimë	199
Prej katundit	200
Koha e humbur	206
Syt' e saj	208
Tingëllimë	209
Në krua	210
Gjumë të lehtë	212
Ti me sy të zinj!	214
Tingëllima	215

TË NDRYSHME

	Faqe
„Krimbat" e Shqipërisë	219
Gomari i mësuar	222
Godiva	224
Të pi!	228
Ngjyrat	229
Epigonët	231
Vera	239
Per gjalë	241
Me kupat plot!	243
Docha të kem	244

BKSH

Shpjegim i disa fjalëve të tekstit

Shqip	Gërqisht	Frëngjisht
Abisse	Ἄβυσσος	Abysse
Agim	Αὐγή	Aurore
Anie	Πλοῖον	Vaisseau
Cilësi	Ποιότης	Qualité
Çdukje	Ἔκλειψις	Disparition
Dedikoj	Ἀφιερόνω	je dédie
Derpëtim	Διατρῶ	je traverse
Derpëtoj	Συγκίνησις,	Commotion
Dëshirë	Πόθος	Désir
Deshpërim	Ἀπελπισία	Désespoir
Devotçëm	Ἀφοσιωμένος	Dévoté
Edukatë	Ἐκπαίδευσις	Education
Epigonët	Οἱ Ἐπίγονοι	Les Épigones
Evolutë	Ἐξέλιξις	Evolution
Ferri	Ὁ Ἅδης	Les enfers
Flamur	Σημαία	Drapeau
Gjeneratë	Γενεά	Génération
Harrim	Λήθη	Oubli
Helme	Περικεφαλαία	Casque
Kalonj	Παρέρχομαι	je passe
Kaltërt	Γαλάζιον	Azuré
Keshille	Συμβουλή	Conseil
Kjartë	Καθάριος	Pur
Korë	Εἰκών	Image
Kushtetë	Σύνταγμα	Constitution
Kufi	Σύνορον	Frontière
Lajme	Εἴδησις	Information
Mënyrë	Τρόπος	Manière
Mepricim	Ἀπέχθεια	Méprise
Mëshirë	Ἔλεος	Pitié
Mizor	Σκληρόκαρδος	Cruel
Mrekull	Θαῦμα	Miracle
Murg	Ἐρημίτης	Ermite
Nfytyrësi	Φαντασία	Imagination
Pafundja	Τὸ ἄπειρον	L'infini
Përmëndore	Μνημεῖον	Monument

Premptim	Ὑπόσχεσις	Promesse
Proklamatë	Προκήρυξις	Proclamation
Prozhmi (Geg.)	Δασίδιον	Bocage
Qetim, qetësi	Ἡσυχία, γαλήνη	Tranquillité
Reze	Ἀκτῖνες	Rayons
Reflektoj	Συλλογίζομαι	Je reflecte
Rënime	Ἐρείπια	Ruines
Rietë	Δύκτιον	Filet
Rimtë, i, qiell	Αἴθριος οὐρανός	Clair
Risi	Νεότης	Jeunesse
Shekull	Αἰών	Siècle
Shërbesë	Δουλεία	Servitude
Shorti	Τὸ πεπρωμένον	Le sort
Shtatujë	Ἀνδριάς	Statue
Shtyllë	Στύλος	Colonne
Tempull	Ναὸς	Temple
Tendë	Σκηνή	Tente
T'erri (Geg.)	Σκότος	Ténèbres
Tingëllimë	Σουνέτον	Sonnet
Theror	Θυσία	Sacrifice
Violicë (πανσέλιον)	Ἴον	Violette
Vollkan	Ἡφαίστεον	Vulcain
Vullnet	Θέλησις	Volonté
Zânë (Geg.)	Μοῦσα	Muse
«Alma mater» e thënë Latine; Mêm' e të mjerëve	Ἡ μήτηρ τῶν τεθλιμμένων	La mère des oppressés

---

Nga Kryefyllyra

RUBRA VEXILLA NIGRIS ET BICIPITIBUS DISTINCTA AQUILIS GEREBAT SCANDERBEGUS.

DANS SES ESTENDARS QUI ESTOIENT TOUS ROUGES SCANDERBEG PORTOIT UNE AIGLE NOIRE A DEUX TESTES.

NË FLÂMURET, TE CILET JSHIN TË GJITHË TË KUQ, SKENDERBEU KISHTE NJË SHQIPONJË ME DY KRERE.

Barletius
Historia de vita et [illegible] Scanderbegi
[illegible] 1508 Folio XV.

Lavardin:
Histoire de Scanderbeg, roy d'Albanie.
Paris, 1878. Page 42.

Barletius edhe Lavardin. Shërbesë Vasaj kuhe.

BKSH

BKSH

BKSH

BTSH